

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

15

Indbydelsesskrift

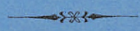
til

Afgangs- og Aarsprøven

i

Viborg Kathedralskole

i Aaret 1885.

Viborg.

F. V. Backhausens Bog- & Stentrykkeri.
1885.

Indbydelsesskrift

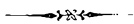
til

Afgangs- og Aarsprøven

i

Viborg Kathedralskole

i Aaret 1885.

Viborg.

F. V. Backhausens Bog- & Stenrykkeri.
1885.

Indhold.

I. Prøver med afsluttende Gyldighed	Side	1.
II. Disciplene	—	10.
III. Arbejdets Ordning	—	23.
IV. Aarets Arbejde (med de anordnede eller vedtagne Fordringer til Optagelsesprøven m. v.)	—	28.
V. Understøttelsesmidler (med Angivelse af Skolepenge m. v.)	—	56.
VI. Samlinger	—	65.
VII. Regnskabsvæsen	—	98.
VIII. Bygninger og Løsøre	—	99.
<hr/>		
Om Skolens Orden og Disciplenes Forhold	—	102.

I. Prøver med afsluttende Gyldighed.

Ved Skrivelser fra Docent Dr. Vilh. Thomsen af 24., 25. og 28. Maj f. A. kom Rektoratet til Kundskab om, at i dette Aar denne paa Undervisningsinspektionens Vegne kom til at ordne og lede Tilsynet ved Prøverne i 6. og 4. Kl. samt ved almindelig Forberedelsesprøve. Ved Skrivelse af 23. s. M. meddelte Ministeriet Rektoratet et Skema for den skriftlige Del af Prøverne. Og endelig modtoges d. 1. Juni et „Skema over de af Undervisningsinspektionen i Sommeren 1884 kontrollerede Examenner ved Jyllands lærde Skoler og Realskoler“, hvoraf det saas, at Dr. Thomsen selv vilde medvirke ved Bedømmelsen af Prøverne i Dansk og Græsk, medens paa Undervisningsinspektionens Vegne Overlærer Gemzøe vilde komme til at gjøre det i Latin, Ovrlr. Kleisdorff i Engelsk, Adjunkt Mylord i Naturlære, og Dr. Paludan i Tysk, Fransk og Historie med 6. Klasse, og de to sidst nævnte Herrer desuden henholdsvis i Mathematik og Tysk med 4. Klasse.

a. Afgangsprøve for studerende Disciple af sproglig-historisk Retning.

Der indstillede sig følgende 10 Disciple af Skolens 6. Klasse:

1. Erik Jensen **Christensen**, Søn af Gaardm. Jørgen Christensen i Hindberg, Løvring Sogn ved Kiellerup, opt. i Skolens 1. Kl. d. 15. Avg. 1878, fyldt 17 Aar d. 17. Oktbr. 1883;

2. Carl Schönheyder **van Deurs**, S. af afd. Landstingssektr. Johan Christian Jens Frederik Schönheyder van Deurs, opt. i 1. Kl. d. 15. Avg. 1878, 18 Aar d. 7. Juni 1884;
3. Andreas Nielsen **Graakjær**, S. af Murer Kristen Nielsen i Holstebro, opt. i 3. Kl. d. 15. Avg. 1880, 19 Aar d. 10. Febr. 1884;
4. Christen **Isager**, S. af afd. Gaardm. Jens Christensen Isager, Stifldr. Gaardm. Overby i Hinge ved Kiellerup, opt. i 1. Kl. d. 15. Avg. 1878, 19 Aar d. 14. Septbr. 1883;
5. Peder Christian **Jensen**, S. af Gaardm. Jens Christian Jensen i Lindbjerg, Hanbjerg Sogn ved Holstebro, opt. i 3. Kl. d. 15. Avg. 1880, 19 Aar d. 9. Avg. 1883;
6. Jørgen Alexander **Lassen**, S. af afd. Kbm. og Fabrikant H. C. C. Lassen i Viborg, opt. i 1. Kl. d. 15. Avg. 1878, 18 Aar d. 2. Juni 1884;
7. Søren Anker **Munk**, S. af Skolelærer og Kirkesanger Kristoffer Munk i Ringe paa Fyn, tidligere i Sinding ved Silkeborg, opt. i 2. Kl. d. 15. Avg. 1879, 18 Aar d. 2. Febr. 1884;
8. Aksel Johannes Bartholdy **Møller**, S. af Sognepr. Frederik Benedikt Møller i Rønninge og Rolsted paa Fyn, tidligere i Sejling og Sinding ved Silkeborg, opt. i 2. Kl. d. 15. Avg. 1879, 18 Aar d. 5. Septbr. 1883;
9. Carl Ludvig **Stockholm**, S. af Kbm. Nikolai Stockholm i Viborg, opt. i 1. Kl. d. 15. Avg. 1877, 19 Aar d. 16. Decbr. 1883; og
10. Edvard **Wolf**, S. af Amtsforvalter Edvard Peter Vilhelm Wolf i Viborg, opt. i 1. Kl. d. 15. Avg. 1877, 18 Aar d. 27. Juli 1884.

De fra Ministeriet sendte Opgaver til de skriftlige Prøver vare
 i Dansk som fri Opgave: Hvilken Indflydelse udøver Havet paa Kystbeboernes Sysler og Karakter?
 og over et kjendt Stof: Trediveaarskrigens Virkninger;
 i Latin til Oversættelse paa Dansk:

De M. Vipsanio Agrippa.

M. Vipsanius Agrippa ignobilis erat loco, sed bonus militia, neque Augustus in paradisiis victoriis meliore cujusquam aut fortiore opera usus est; nam et eam classem, qua Sextus Pompejus inter Mylas et Naulochum victus est, instruxerat Agrippa, et ipsius praecipue ductu prospere pugnatum est. Unde Augusto exprobrabat Antonius, stupentem eum adhuc et semisomnum non prius surrexisse nec militibus in conspectum venisse, quam Agrippa hostium navés fugasset. Itaque coronam navalem, qua nemo unquam Romanus donatus fuerat, nemo post eum donatus est, hoc bello meruit. Sed in bello adversus Antonium in ore atque oculis classis Antonii Leucadem expugnavit, Patras cepit, Corinthum occupavit, bis ante ultimum discrimen classem hostium superavit; et in illo ipso proelio, quo vires Antonii conciderunt, omne certaminis arbitrium penes Agrippam fuit. Tertium consul illa tanta in urbe opera excitavit, quae, ut ait Seneca, et priorem magnificentiam vincerent et nulla postea vincerentur, nobilissimum illud imprimis Pantheon, in quo quum Augusti nomen vellet inscribere, eo recusante suum inscripsit. Quum et populo unice carus esset et apud milites auctoritate polleret, jam ipsi, qui eum extulerat, Augusto formidolosus videri poterat. Itaque Maecenas, qui in intimis Augusti erat, ausus est ei dicere, eo rem esse perductam, ut Agrippa aut interficiendus aut gener faciendus esset. Et vidua tunc erat Marcelli morte Julia. Habebat tum Agrippa in matrimonio Marcellam, Octaviae, sororis Augusti, filiam, quacum amanter concorditerque vivebat, et ex ea liberos susceperat. Sed Augustus, exorata sorore, ut sibi genero cederet, Agrippae, dimissa Marcella, Juliam uxorem dedit.

corona navalis Skibskrans (o: en Guldkrans sammensat af smaa Skibssnabler).

og i Fransk til Oversættelse paa Fransk: Al Verden kjender „Manden med Jærnmasken“, denne gaadefulde Fange, hvem man tvang til at bære en Maske af Fløjel, i det mindste ved visse Lejligheder, og som døde i Bastillen den 19de November 1703. Men hvem var han? Dette er et Spørgsmaal, som har været mange Gange drøftet i mere end et Aarhundrede. Af alle de Løsninger, som have været givne paa denne Gaade, have kun to indtil vore Dage, med mere eller mindre Held, modstaaet Kritikens Anstrængelser. Den første af disse to Gisninger findes allerede hos Voltaire; den gjør den ubekjendte Fange til en Prins af kongeligt Blod, Broder til Ludvig den fjortende. Den Autoritet, som har knyttet sig til Voltaires Navn, har givet denne Gisning en Popularitet, som holder sig endnu. Den anden Gisning vil, at Manden med Masken skal have været en Sekretær hos Hertugen af Mantua, Grev Mattioli. Begge Gisninger ere dog lige tvivlsomme og sandsynligvis fejlagtige. Naar alt kommer til alt, maa man tilstaa, at, hvad angaar hans Navn, hans Stilling, hans Forbrydelse, saa vide vi intet derom. Man kan formode, at han har været Indehaver af vigtige Hemmeligheder, hvad enten han havde tillistet sig dem, eller man havde betroet ham dem; men efter de nyeste Undersøgelser synes han at have været en ubekjendt Person, og uden Masken, som tidlig pirrede Nysgjerrigheden, vilde hans sørgelige Historie maaske aldrig have overskredet Bastillens Mure; den vilde være forbleven lige saa upaagtet som saa mange andre Fangers, hvis dunkle Skæbne ingen nogensinde har tænkt paa at udforske.

Alle Tal skrives helt ud med Bogstaver. — gaadefuld mystérieux. — tvinge astreindre. — Bastillen la Bastille. — drøfte agiter. — knytte attacher. — holde sig subsister. — Mantua Mantoue. — fejlagtig erroné. — naar alt kommer til alt après tout. — Stilling qualité. — Indehaver dépositaire. — tilliste sig surprendre. — nyest dernier. — ubekjendt obscur. — pirre stimuler. — upaagtet ignoré. — udforske sonder.

I Bedømmelsen deltog foruden det tilstedeværende Medlem af Undervisningsinspektionen og

de fra denne sendte Meddomsmænd kun Lærere fra Skolen.

Udfaldet ses af den tilføjede Oversigt A, hvor de Tal, der findes indskudte efter Dimittendernes Navne, angive de Tal Points, hver især af dem ved 4. Klasses Aarsprøve i 1882 havde opnaaet henholdsvis i samtlige Fag og i de fem afsluttede, ved hvilken Prøve Nr. 8 havde været syg under Overhørelsen i et af de ikke afsluttede Fag.

b. Almindelig Forberedelsesprøve samt Aarsprøve for den studerende Afdeling af 4. Klasse.

Foruden de 16 Disciple, alle studerende af sproglig-historisk Retning, der sad i Klassen, havde der meldt sig 2 Privatister, af hvilke

Jens Christian **Christensen**, Søn af Gaardejer Søren Christensen paa Nedergaard i Vellevej Sogn ved Langaa, født d. 16. Juli 1867, som i Sommeren 1883 ved Vordingborg Realskole havde bestaaet almindelig Forberedelsesprøve med $116\frac{2}{3}$ Points, i de fem Fag $52\frac{2}{3}$ Points, derefter uden Optagelsesprøve var bleven optagen her i Skolen og i Skoleaarets Løb som Discipel i 5. Klasse havde deltaget i Undervisningen i alle Fag undtagen Latin og Græsk, (idet Bestemmelsen var, at han ved Aarets Slutning skulde underkaste sig Optagelsesprøve til 5. Klasse for derefter at tilbringe endnu et Aar i denne Klasse), men nu agtede at gaa videre i matematisk-naturvidenskabelig Retning, hvorfor han efter at være bleven forberedt privat af Overlærer Dr. Bang nu ønskede at underkaste sig Prøve i mundtlig Latin og latinsk Stil,
og Henrik Peder Julius **Pedersen**, Søn af Skræder

A. Afgangsprøve for studerende Disciple af sproglig-historisk Retning 1884.

	Dansk.		Dansk og Oldnordisk.	Fransk, skr. og mundtl.	Tysk.	Engelsk.	Historie.	Latin		Græsk.	Naturlære.	Points.	Hoved-karakter.	
	Fri Opg.	Bunden Opg.						skriftlig.	mundtlig med uden Forberedelse.					
Christensen.ErikJ.(81,38P.)	mg	mg	ug÷	mg+	„	ug÷	mg	mg+	ug	mg+	ug÷	ug÷	104	1. Karakter.
van Deurs. Carl S. (76,36P.)	mg	mg÷	mg÷	g+	„	g+	mg÷	mg	g	mg÷	g÷	g+	81	2. Karakter.
Graakjær. Andr. N. (80,37P.)	mg÷	g+	mg	g+	„	mg	mg	g+	mg÷	g+	mg÷	mg+	89	1. Karakter.
Isager. Christen (78,37P.)	mg÷	g	mg+	g+	mg	„	mg	g+	mg÷	g÷	mg	mg	88	1. Karakter.
Jensen. Peder Chr. (78,36P.)	mg÷	mg÷	mg	mg÷	„	mg÷	g+	mg÷	g÷	mg	g	mg+	84	1. Karakter.
Lassen. Alexander (74,34.)	mg÷	g+	g	g+	„	mg÷	mg÷	g+	mg÷	g+	mg÷	mg+	85	1. Karakter.
Munk. Søren Anker (54,28P.)	g	mg÷	g+	mg+	„	mg	mg	mg÷	g+	g+	mg÷	g+	89	1. Karakter.
Møller. Axel J. B. (-,36P.)	mg	mg+	ug÷	mg+	„	mg+	mg+	g+	ug÷	mg+	mg+	ug	102	1. Karakter.
Stochholm. Carl L. (60,24P.)	g+	g÷	mg÷	g+	„	g+	g	g÷	g÷	g÷	g+	g+	71	2. Karakter.
Wolf. Edvard (79, 36 P.)	mg÷	mg÷	mg	mg	„	ug÷	mg	mg	mg	mg+	mg+	mg÷	98	1. Karakter

Henrik Pedersen i Levring, født d. 23. Juni 1865, som i Sommeren 1883 her ved Skolen som Privatist af sproglig-historisk studerende Retning havde bestaaet Prøve i de 5 med 4. Klasse afsluttede Fag med 37 Points og nu ønskede at underkaste sig Prøve i latinsk Stil.

De fra Ministeriet sendte Prøver til de skriftlige Opgaver vare

i Dansk: Fuglenes Træk og Redebygning;

i Latin til Oversættelse paa Latin: Da den peloponnesiske Krig var endt, herskede de tredive Tyranner haardt og grusomt i Athen. Mange flygtede derfor fra Byen, og Grækenland blev opfyldt med atheniensiske Landflygtige. De fleste begave sig til Argi og Theben, hvor de blev hjulpne paa forskellige Maader og begyndte at haabe, at de kunde gjenvinde deres Fædreland. Iblandt de Landflygtige var Thrasybulus, en tapper og hjemme anset Mand. Da han mente, at der burde voves noget for Fædrelandet og alles Frelse, bemægtigede han sig, hjulpen af faa Venner, et Kastel i Attica, som hed Phyle. Tyrannerne vilde strax fordrive ham derfra, men de bleve overvundne og tvungne til at flygte til Athen. Forgjæves forsøgte de nu at bestikke ham ved at love ham en Del af deres Magt; han vilde ikke forraade Fædrelandets og Frihedens Sag. Uagtet Lacedæmonierne sendte dem Hjælpetropper, bleve de atter slagne, og da dernæst deres Soldater selv fordrede, at de skulde forlade Byen, blev Athen befriet for deres Tyranni. Lacedæmonierne vovede ikke at paaføre Athenenserne Krig for at gjenindsætte dem.

peloponnesisk peloponnesiacus. — herske domini. — Landflygtig exul. — gjenvinde recuperare. — Phyle, gen. -es. — bestikke corrumpere. — Sag causa. — Tyranni tyrannis, gen. -idis. — gjenindsætte restituere;

i Arithmetik: 1. En Mand anbringer 540 Kr. til $5\frac{1}{4}$ pro Cent aarlig Rente og lader Kapitalen voxe med Rente og Rentes Rente i n Aar. Derefter hæver han Renten R

hvert Aar. Hvilket Udtryk faas for denne Rente? Hvor stor maa n være, for at R skal blive 108 Kr.?

2. Vis, at

$$\left(\sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{b}\right)^3 = a + b + 3\sqrt[3]{ab}\left(\sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{b}\right),$$

og anvend dette til at finde x af Ligningen

$$5 = \sqrt[3]{25 + 5\sqrt{x}} + \sqrt[3]{25 - 5\sqrt{x}}.$$

3. Summen af 3 Tal, der danne en Differensrække, er m , og Summen af Tallenes Kvadrater er p . Hvilke ere Tallene og Rækkens Differens?

og i Geometri: 1. Der skal konstrueres en Firkant, der kan indskrives i en Cirkel, naar der er givet en Vinkel, to hosliggende Sider og den Diagonal, som gaar igjennem den givne Vinkels Spids. Er Opgaven altid mulig? Hvor mange Opløsninger kan der faas?

2. Find et Udtryk for Omkredsen P af en Sektor (Udsnit) med Centrivinkel n° i en Cirkel med Radius r og anvend det til Beregning af Radius i en Cirkel, hvor en Sektor med Centrivinkel 45° har en Omkreds af $11\frac{1}{7}$ Fod. Find tillige Sektorens Areal.

3. I Siden BC af Trekanten ABC vælges et vilkaarligt Punkt D . Om Trekanterne ABD og ADC konstrueres de omskrevne Cirkler, hvis Centrer henholdsvis betegnes O og P . Bevis, at Trekanterne AOP og ABC ere ligestannede, og at Forholdet $\frac{AO}{AP}$ bliver det samme, hvor end D vælges.

I Bedømmelsen deltog, foruden de af Undervisningsinspektionen sendte Meddomsmænd samt Skolens Lærere, for Naturhistoriens Vedkommende Justitssekretær ved Viborg Landsoverret Morville.

Udfaldet ses af den tilføjede Oversigt B.

Med Undtagelse af den ene Discipel, der ikke gennemgik Prøven fuldstændig, opnaaede altsaa samtlige de i Klassen siddende Disciple det Tal Points (33), der er sat som Vilkaar for, at de kunne opnaa Rettigheder jevnside med dem, der have bestaaet den almindelige Forberedelsesprøve.

c. Latinprøve for Farmaceuter

er, siden Beretningen sluttedes i forrige Aars Indbydelsesskrift, ikke ved Skolen bleven bestaaet af nogen.

a. Halvaarsprøven blev i Aar ligesom ifjor med Undtagelse af ganske enkelte Fag afholdt fuldstændig i den sidste Halvdel af Januar Maaned, saa at Rektoren deltog i Bedømmelsen af samtlige skriftlige Arbejder med Undtagelse af de matematiske og i forskellige Fag i saa mange af de mundtlige Prøver, som det var muligt for ham at overvære, medens ellers Bedømmelsen udførtes af en Lærer til foruden den vedkommende Faglærer, der besørgede Overhøringen.

b. Optagelsesprøven over de Disciple, der vare meldte til at gaa over fra Forberedelsesskolen til Kathedralskolen, blev afholdt saaledes, at den udgjorde en Del af den samlede Aarsprøve for begge Skoler, idet i hvert Fag vedkommende Lærer i Kathedralskolens 1. Klasse i Forening med Faglæreren i Forberedelsesskolens øverste Klasse udførte Bedømmelsen, og den endelige Afgjørelse om Optagelsen blev truffen ved Lærermødet efter Afslutningen af den hele Aarsprøve. Over de andre Disciple, der vare meldte til Indtrædelse enten i Forberedelsesskolen eller i Kathedralskolen, holdtes Optagelsesprøven paa sædvanlig Maade Mandagen d. 4. Juli, saaledes at hver Discipel i hvert Fag blev prøvet af den Lærer, der i Aarets Løb havde undervist i Faget i den Klasse, der var nærmest under den, han var indmeldt til, kun til Frbkl. a af denne Klasses egen Lærer.

c. Offentlig Prøve i Gymnastik og Sang er det Hensigten at afholde en Gang i Løbet af Maj Maaned, saaledes at i Gymnastik foruden vedkommende Klasses egen Lærer den anden Lærer i Faget og en Officer af Hæren deltage i Bedømmelsen.

II. Disciplene.

Da Meddelelsen i forrige Aars Indbydelsesskrift sluttedes d. 5. Maj f. A., talte Kathedralskolen 119

og Forberedelsesskolen 28 Discpl., saa at der i begge Skoler tilsammen fandtes 147 Disciple, hvis Fordeling efter Fag og Retning kunde ses af en i Indbydelsesskriftet meddelt Oversigt. Derefter udtraadte ved Udgangen af Juni Maaned af Kathedralskolens 1. Kl. Jens Peter Andersen, for at han kunde komme i Handelslære, og af Forberedelsesskolens Klasse b Niels Peter Nielsen, hvis Helbredstilstand gjorde det nødvendigt for ham, at han skiftede Opholdssted og fik fortsat Undervisning paa anden Maade. Efter overstaaet Afgangsprøve afgik, som tidligere meddelt, fra Skolens 6. Kl. 10 Disciple og desuden af Kathedralskolen følgende 10 Disciple: af 5. Klasse Jens Christian Christensen, som i Kjøbenhavn skulde føres videre i mathematisk-naturvidenskabelig Retning; af 4. Klasses studerende Afdeling Frederik Thomsen for at overføres til Fredericia Skole; af 3. Kl.'s Realafdeling Kristoffer Boas for at komme til Handelen; af 2. studerende Kl. Hans Robert Gronemann for at komme til Handelen, og Svend Rønne for at faa fortsat Undervisning andensteds; af 2. Realklasse Carl Balle for at komme til Landvæsenet; og af 1. Kl. de studerende Disciple Thomas Flemming, Knud Gad og Joachim Mølgaard og Realdisciplen Julius Rendtorff for at faa fortsat Undervisning andensteds; samt af Forberedelsesskolen Albert Christiansen, som ved Optagelsesprøven var funden dygtig nok til at indtræde i Kathedralskolens nederste Klasse, men hans Værge bestemte sig til at lade ham tage fat paa Landvæsenet. Endelig udtraadte der af Forberedelsesk. b 10 Di-

sciple, som vare blevne optagne i Kathedralskolens 1. Klasse.

Saaledes tiltraadtes det ny Skoleaar af begge Skoler tilsammen med ialt 124, af Kathedralskolen med 98 af dens og af Forberedelseskolen med 16 af dens ældre Disciple. Foruden de oven omtalte 10 Disciple, som fra Forberedelsesskolen gik over til Kathedralskolen, optoges der ved Skoleaarets Indgang i denne 14 Disciple, som kom andensteds fra, og i Forberedelsesskolen 16 Disciple, saa at begge Skoler tilsammen aabnede indeværende Skoleaar med 154 Disciple, hvoraf der i Kathedralskolen sad 122 og i Forberedelsesskolen 32.

I Aarets Løb er der hidtil optaget i Kathedralskolen 2 Dspl. og i Forberedelsesskolen 2. Derimod er der af Kathedralskolen hidtil udtraadt 3 Disciple og af Forberedelsesskolen 3, nemlig ved Slutningen af September Maaned af 2. Realkl. Frode Scharling og af Forberedelsesk. b Hother Scharling, som begge overførtes til Skolen i Fredericia, hvorhen deres Fader var forflyttet, og ved Udgangen af Marts Maaned af 2. Realkl. Otto Andersen og Anders Deichmann og af Forberedelsesk. b Christen Berthelsen og Sophus Boas, alle fire for at tage fat hver paa sin Livsgjerning, A. Deichmann ved Landvæsenet og de tre andre ved Handelen.

Saaledes tælle begge Skoler nu d. 22. April 1885 tilsammen 152 Disciple, hvoraf der i Kathedralskolen sidder 121 og i Forberedelsesskolen 31. Deres Fordeling efter Klasse, Fag og Retning ses af nedenstaaende Oversigt.

Skole.	Klasse.	Studerende			Realdisciple			I alt.
		spr.- hist.	math.- naturv.	til- samn.	med 2 levende Sprog.	med 3	til- samn.	
Kathedralskolen.	6	12	"	12	"	"	"	12Dspl.
	5	18	"	18	"	"	"	18 —
	4	16	1	17	"	2	2	19 —
	3 st.	20	1	21	"	"	"	21 —
	3 Rl.	"	"	"	"	4	4	4 —
	2 st.	"	"	19	"	"	"	19 —
	2 Rl.	"	"	"	"	6	6	6 —
	1	"	"	16	"	6	6	22 —
	til- samn.	66	2	103	"	18	18	121Dspl
Forbereds- skolen.	b	"	"	"	"	"	"	15Dspl.
	a	"	"	"	"	"	"	16 —
	til- samn.	"	"	103	"	"	"	31Dspl.
	i alt	66	2	103	"	18	18	152Dspl.

Sondringen mellem to Afdelinger af Realdisciple har sin Grund i den ved Anordningen af 30. August 1881 om en almindelig Forberedelsesexamen § 2 og 3 (Indbydelsesskrift for 1882 Sd. 84 og 85) truffne Bestemmelse, hvorefter kun de Disciple, der agte at indstille sig til Adgangsexamen i Mathematik ved den polytekniske Lærestalt eller til den ved Landbohøjskolen foreskrevne Prøve for Skovbrugselever, behøve at bestaa Prøve i 3 levende Sprog, medens de øvrige foruden Engelsk kun skulle underkaste sig Prøve i et af de to levende Sprog, Fransk eller Tysk, efter frit Valg. Hidtil har her ved Skolen alle vedkommende Disciple valgt Tysk.

Ligesom Kathedralskolens Disciple i Aarets Løb

i de blandede Klasser i de Timer, hele Klassen har været samlet i, har siddet imellem hinanden efter Bogstavrækken, uden Hensyn til, om de har været Realdisciple eller studerende, saaledes stilles de ogsaa i efterfølgende Oversigt mellem hinanden, medens for 4., 3. og 1. Klasses Vedkommende ved enhver især et let forstaaeligt Mærke angiver hans Retning. Ved alle Disciple angives Faderens Stilling og Bopæl, for saa vidt denne ikke er i Viborg; ved de ny optagne, efter Ministeriets Forskrift i Rundskrivelse af 9. Avg. 1871, tillige enhvers Fødselsdag og Fødselsaar.

Kathedralskolens 6. Klasse.

1. Bang. Christian (Ovrlr. ved Kathedralsk., Dr. phil.) — 2. Barner. Martinus (Konditor). — 3. Blichfeldt. Vilh. (Expeditionssekr. ved Kreditforening.) — 4. Boas. Johan (Partikulier.) — 5. Dam. Lars P. (Gaardejer i Lyngs, Refs Hrd., Thisted Amt). — 6. Faber. Carl (Herredsfoged). — 7. Fugl. Anton Sørensen (Tømrer i Robstrup, Gammel Sogn ved Grenaa). — 8. Gade. Christen (Boelsmand i Sevel, Ginding Hrd., Ringkjøbing Amt). — 9. Grønbæk. Jens (Gaardmd. i Jersild, Avlum Sogn, Hammerum Hrd.) — 10. Hoff. Martin Ludvig (Landinspektr., Godsforvalter). — 11. Jensen. Jens (Bogholder). — 12. Svendsen. Niels (Husm. i Lund, Giellerup Sogn, Hammerum Hrd.)

5. Klasse.

1. Brostrøm. Axel (Handelsgartner). — 2. Christensen. Vilh. (Kbm. Th. Chr.) — 3. Frantzen. Poul Moth Thestrup Engberg, født d. 22. Decbr. 1864, Søn af Landbohøjskoleforstander Knud Frantzen i

Lumby, Lunde Herred, Odense Amt. — 4. Gøtzsche. Georg Laurits (Sognepr. i Hygum og Hove ved Lemvig). — 5. Hammer. Rolf (Farver i Silkeborg). — 6. Harrsen. Harro (Prprtr. i Bjødstrup, Gjellerup Sogn, Hammerum Hrd). — 7. Hjort. Carl Emil (afd. Herredsfuldm.) — 8. Hoff. Villiam, Broder til N. 10 i 6 Kl. *) — 9. Jensen. Christian Peder, f. d. 17. Decbr. 1867, S. af Husm. Anders Jensen i Lille Kirkebjerg, Egbæk Mark, Nøvling Sogn, Hammerum Hrd. — 10. Johansen, Peter Pinholt, f. d.

*) Om denne Discipel har Ministeriet efter derom indgiven Ansøgning fra hans Fader og Indstilling fra Rektoratet, under 20. Marts d. A. tilskrevet dette, som følger: „I Henhold til Hr. Rektorens Indstilling i behagelig Skrivelse af 5. d. M. vil Ministeriet intet have at erindre imod, at Discipel i Viborg Kathedralskole Villiam Hoff, Søn af Landinspektør Hoff, fritages for Skoleundervisning i saa lang Tid, som det af Hensyn til hans Helbred findes ønskeligt, dog ikke i over et Aar, og at han i samme Tid fritages for Erlæggelse af Skolepenge, uden at han dog bliver at betragte som udtraadt af Skolen, idet han ved sin Gjenoptagelse i dennes 5. Klasse ikke vil have at underkaste sig ny Optagelsesprøve, ligesom han beholder det ham tilstaaede Oplagsbeløb 40 Kr. af Nissens Legat og kun i den Tid, hvori han forlader Skolen, mister det ham for Tiden tillagte Stipendium 100 Kr. aarlig, som atter vil være at tillægge ham, naar han paa ny tager Del i Undervisningen. Hvilket tjenstligst meddeles Dem til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse“. Faderens Ansøgning og Rektoratets Indstilling var grundet derpaa, at vedkommende Discipel ved Siden af al priselig Flid følte sig særdeles trykket af det Arbejde, der maatte kræves af ham, hvorfor det maatte anses for særdeles tjenligt for ham, om han kunde faa et Aars Hviletid, hvori han kunde sysselsættes med legemligt Arbejde. Den givne Tilladelse er imidlertid endnu ikke bleven benyttet.

30. Oktbr. 1866, S. af Skomager Johannes Matthias Johansen i Hjerm, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt. — 11 Kjærgaard Peder (Gaardm. i Smollerup Sogn, Fjends Hrd., Viborg Amt). — 12. Kristensen, Anders (Husm. i Alntofte, Hørup Sogn, Lysgaard Hrd.) — 13. Krohn. Volmer (prakt Læge paa Kalø, Bregnet Sogn, Øster Lisbjerg Hrd., Randers Amt). — 14. Møller. Jørgen (Kancelliraad, Sagfører i Hammel, Gjern Hrd., Skanderborg Amt). — 15. Petersen. Carl (Farver i Vejle). — 16. Tølbøl. Carl (Gaardmand i Skyum, Hassing Hrd., Thisted Amt). — 17. Valeur. Hans (afd. Brygger i Aalborg, Ejer af Nørre-Vosborg). — 18. Vestergaard. Marinus Sørensen, f. d. 1. Februar 1864, S. af Husm Søren Peter Vestergaard i Buskhede, Kragelund Sogn, Hids Hrd., Viborg Amt, Aarhus Stift.

4. Klasse.

1. Andersen. Søren (Ejer af Kølbygaard i Hundstrup Sogn, Hillerslev Hrd., Thisted Amt); *sprgl.-hist.* — 2. Andersen. Viggo (Partklr.); *sprgl.-hist.* — 3. Brill. Anders Pedersen, f. d. 8. Avg. 1868, S. af Gaardejer Peder Nielsen Brill i Tørring Sogn, Vråds Hrd., Aarhus Amt; *sprgl.-hist.* — 4. Carstensen Theod. (afd. Branddirektør i Blokhus, Enken bor i Viborg); *sprgl.-hist.* — 5. Christensen. Jens Tolsgaard (Gaardejer, Sognefoged i Vejrum Sogn, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt); *Rl., 3 Spr.* — 6. Hammer. Olaf (Sognepr. for Rimsø og Kastbjerg Sogne i Nørre Hrd., Randers Amt ved Grenaa); *sprgl.-hist.* — 7. Holst. Olaf (Fabrikant); *sprgl.-hist.* — 8. Iversen. Carl (Husm. i Bjallerbæk, Tjørring Sogn, Hammerum Hrd.); *sprgl.-hist.* — 9. Jensen. Hother (Bogtrykker i Skive);

sprgl. hist. — 10. Jensen. Jens Kristian, (Gaardm. i Øster Ølby, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt); *sprgl.-hist.* — 11. Koch. Johan Peter (Sognepr. for Vixnæs Sogn paa Laaland); *Rl., 3 Spr.* — 12. Krohn. Helge, Br. til N. 13 i 5. Kl.; *sprgl.-hist.* — 13. Pedersen. Chr. Kirk (Gaardm. [Kirkgaard] i Harboøre, Vandfuld Hrd., Ringkjøbing Amt); *sprgl.-hist.* — 14. Pedersen. Peder Andersen (Ejer af Thorum Præstegaard i Thorum Sogn, Nørre Hrd. i Salling); *sprgl.-hist.* — 15. Petersen. Anton Marius, (Gaardejer i Taarup, Auning Sogn, Sønderhald Hrd., Randers Amt); *sprgl.-hist.* — 16. Ring. Volmer (Læge i Skive); *sprgl.-hist.* — 17. Steenstrup. Harald (Pprtr. paa Kvistgaard i Vejrum Sogn, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt); *sprgl.-hist.* — 18. Thranum. Carl (Kbm.); *sprgl.-hist.* — 19. Wohnsen. Peter (Prokurator); *math.*

3. studerende Klasse.

1. Bang. Johannes, Broder til Nr. 1 i 6 Kl.; *sprgl.-hist.* — 2. Dige. Helmuth (Kjøbm. og Konsul i Skive); *sprgl.-hist.* — 3. Faber. Valdemar, Br. til N. 6 i 6. Klasse.; *sprgl.-hist.* — 4. Fog. Carl David (Urmgr.); *sprgl.-hist.* — 5. Glud. Ejnar (Prokurator i Højbjerg, Lysgaard Hrd.); *sprgl.-hist.* — 6. Hansen. Johan Peter (Avlsbruger); *sprgl.-hist.* — 7. Hansen. Jørgen (Arbejdsmand i Horne paa Fyn, Fostersøn af Asylmoder, Frøk. Koefod i Vib.); *sprgl.-hist.* — 8. Hedemann. Oscar (Prprtr. paa Nyholm i Haasum Sogn, Røding Hrd. i Salling); *sprgl.-hist.* — 9. Hoff. Ejnar, Broder til N. 8 i 5. og 10 i 6. Kl.; *sprgl.-hist.* — 10. Jakobsen. Jakob Peter, f. d. 13. Decbr. 1869, S. af Gaardejer Hans Jakobsen i Ulkjær, Sindbjerg Sogn, Nørvang Hrd., Vejle Amt; *sprgl.-hist.* — 11. Jensen.

Peder (Overgaard) (Gaardm. i Mollerup, Ørum Sogn, Sønderlyng Hrd., Viborg Amt); *sprgl.-hist.* — 12. Johansen. Christian (Avlsmand); *sprgl.-hist.* — 13. Lefolii. Regner (Rektor); *sprgl.-hist.* — 14. Lund. Jens (Husm. og Snedker i Taarup, Taarup Sogn, Middelsom Hrd., Viborg Amt); *sprgl.-hist.* — 15. Madsen. Mads (Husm. paa Hinge Mark, Hinge Sogn, Lysgaard Hrd., Viborg Amt); *sprgl.-hist.* — 16. Møller. Christian (Gaardm. og Sognefoged paa Overlund Mark v. Viborg); *sprgl.-hist.* — 17. Overgaard. Jens (afd. Gaardejer i Sundby Sogn paa Mors); *math.-naturv.* — 18. Rahbek. Ove (Premierløjtn., Fabrikant ved Sparkjær St.); *sprgl.-hist.* — 19. Rendtorff. Theod. (Prptr. paa Vindum-Overgaard, Vindum Sogn, Middelsom Hrd., Viborg Amt); *sprgl.-hist.* — 20. Schæfer. Theod. (Gasværksbestyrer); *sprgl.-hist.* — 21. Schæfer. Viggo, Broder Nr. 21; *sprgl.-hist.*

3. Realklasse.

1. Christiansen. Christian (Skovfoged i Krathuset ved Viborg); *3 Spr.* — 2. Halberg, Olaf (Kbm.); *3 Spr.* — 3. Jespersen. Jesper (Murer i Gl.-Asmild ved Vib.); *3 Spr.* — 4. Schade. Frederik (Kbm., Konsul i Nykjøb. p. M.); *3 Spr.*

2. studerende Klasse.

1. Beck. Carl, (Partikulier i Vejle). -- 2. Bendix. Frederik (Kbm.). -- 3. Bruhn. Asger (Borgmester). -- 4. Christensen. Carl (Gaardejer i Vellev Sogn, Houlbjerg Hrd., Viborg Amt). -- 5. Christensen. Carl Christian (Gaardejer i Hindbjerg, Levring Sogn, Lysgaard Hrd.). -- 6. Christensen, Chri-

stian, Broder til Nr. 2 i 5. Kl. — 7. Esmann. Holger (Prokurator og Kasserer ved Kreditforen. for jydsk Landejendomsbesiddere). — 8. Friis. Aage, f. d. 16. Avg. 1870, S. af Sognepr. Christian Johan Frederik Friis i Skyum, Hassing Hrd. i Thy. — 9. Hald. Ole, (afd. Ejer af Lystrupgaard, hvis Enke nu bor i Vellev, Houbjerg Hrd., Viborg Amt). — 10. Herskind. Alfred (Prprtr. paa Ørslevkloster i Fjends Hrd.) — 11. Hoff. Sigurd, Broder til N. 9 i 3. stud. Kl., 8 i 5. Kl. og 10 i 6. Kl. — 12. Jacobsen. Carl (afd. Sognepr. til Hvorslev og Gjerning Sogne, Houbjerg Hrd., Viborg Amt). -- 13. Jørgensen. Gustav (entled. Sognepr., Fostersøn af Ovrl. Dr. Bang). — 14. Løgstrup. Elof (Karetmager). -- 15. Mulvad. Carl (Fuld-mægtig). — 16. Munch. Peter (Ejer af Skaber-Mølle ved Viborg). — 17. Rørbye. Daniel (prakt. Læge i Vihøj Lægebolig, Breum Sogn i Salling). — 18. Severinsen. Peder, f. d. 5. Marts 1869, S. af Husm. og Snedker Anders Severinsen paa Thorsø Mark i Voldby Sogn, Nørre Hrd., Randers Amt. — 19. Sixhøj. Christian (Kontorist).

2. Realklasse.

1. Bache. Vlh. (Jærnvejsdriftsinspektør); 3 *Spr.*
 — 2. Brostrøm. Rasmus, Broder til Nr. 1 i 5. Kl. 3 *Spr.* — 3. v. Lillienskold. Gustav (afd. Bryggeri-ejer); 3 *Spr.* — 4. Munch. Valdemar, Br. til Nr. 16 i 2. stud. Kl.; 3 *Spr.* — 5. Sørensen. Andreas Degn (Hattemager); 3 *Spr.* — 6. Tranum. Joach. Otto, Br. til Nr. 18 i 4. Kl.; 3 *Spr.*

1. Klasse.

1. Andersen. Jakob Nørgaard Kronborg, f. d.

23. Avg. 1872, S. af Ejeren af Kølbygaard i Hundstrup Sogn, Hillerslev Hrd. i Thy, Hans Andreas Rudolf Andersen (Br. til N. 1 i 4. Kl.); *stud.* — 2. Bech. Erik Peter Georg, f. d. 12. Novbr. 1872, S. af Intendant Ole Rasmus Nielsen Bech i Viborg; *stud.* — 3. Bruhn. Helge, f. d. 27. Juni 1872, S. af Borgmester og Byfoged i Viborg Frederik Christian Bruhn (Br. til N. 3 i 2. stud. Kl.); *stud.* — 4. Bruun. Christian Anton Reinhold, f. d. 13. Decbr. 1871, S. af Fabrikant Christian Reinhold Anton Bruun paa Søndermølle, Asmild Sogn ved Viborg; *stud.* — 5. Bunde. Johannes Andreas, f. d. 27. Marts 1873, S. af Løjtnant, Gaardejer og Kjøbmand Johannes Andreas Bunde i Hestbæk, Alstrup Sogn, Gislum Hrd., Aalborg Amt; *stud.* — 6. Bunde. Mathias Kjeldsen, f. d. 18. Decbr. 1871 (Br. til Nr. 5); *stud.* — 7. Dahl. Hartvig Theodor Ejnar, f. d. 22. Marts 1872, S. af Sognepr. Jens Hanssøn Dahl i Sejerslev Sogn, Nørre Hrd. paa Mors; *stud.* — 8. Glud. Vilhelm, f. d. 10. Januar 1873, S. af Prokurator Gerhard Emil Glud i Højbjerg, Lysgaard Hrd. (Br. til N. 5 i 3. stud. Kl.); *stud.* — 9. Henriksen. Conrad (Slagtermester) *Il. 3 Spr.* — 10. Holst. Carl (Br. til N. 7 i 4. Kl.); *Il. 3 Spr.* — 11. Kiildsen. Johannes, f. d. 5. April 1870, S. af Prprtr. Peter Kiildsen paa Nørreriis, Lynderup Sogn, Rinds Hrd., Viborg Amt; *stud.* — 12. Kjærgaard. Christian Nicolaj, f. d. 28. Marts 1869, S. af Gårdm. Lars Mathias Andersen Kjærgaard i Nørhaa, Hundborg Hrd. i Thy; *stud.* — 13. Knuthsen. Adolf Frederik Lohff, f. d. 4. August 1872, S. af Skovrider ved Gjessing Gaard, Tvede Sogn, Nørhald Hrd., Randers Amt Evald Johan Ditlev Knuthsen; *stud.* — 14. Krarup. Ove

Christian, f. d. 18. Febr. 1872, S. af Ingeniør Peter Christian Evald Krarup, Ejer af Hvollig i Borris Sogn, Bølling Hrd., Ringkjøbing Amt; *stud.* — 15. Lassen. Johannes Christian Emanuel, f. d. 24. Maj 1872, S. af Kjøbmand Matthias Gustav Lassen i Viborg; *Rl. 3 Spr.* — 16. Melskens. Ivar Christian Rønholdt, f. d. 17. Avg. 1872, Søn af Overlæge Johan Frederik Melskens i Viborg; *stud.* — 17. Preisler. Benjamin Georg Sporon, f. d. 9. Avg. 1872. S. af Kjøbm. Georg Daniel Preisler i Viborg; *stud.* — 18. Siersted. Hans Bagger. f. d. 3. Juni 1872, S. af Kjøbm. Frederik Siersted i Viborg; *stud.* — 19. Steenstrup. Johannes Vogelius, f. d. 16. Novbr. 1871, S. af Prprtr. Jens Kraft Vogelius Steenstrup paa Kvistgaard i Vejrum Sogn, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt (Br. til N. 17 i 4. Kl.); *stud.* — 20. Thomesen. Johannes (afd. Kbm.); *Rl. 3 Sprg.* — 21. Thranum. Andreas (Br. til N. 6 i 2. Realkl. og N. 18 i 4. Kl.) *Rl. 3 Sprg.* — 22. Weldingh. Otto Christian Valdemar, f. d. 23. Januar 1872, S. af Kaptejn af Fodfolket Johan Frederik Weldingh i Viborg; *Rl. 3 Sprg.*

Forberedelsesklasse b.

1. Andersen. Chr. (Kbm.). — 2. Andersen. Hans Adolf (Sagfører). — 3. Balle. Ludvig, f. d. 13. Dcbr. 1872, S. af Prprtr. Ludvig Henrik Thomas Balle paa Spøttrup i Salling. — 4. Brostrøm. Carl Leth, Br. til Nr. 2 i 2. Rlkl. og 1 i 5. Kl. — 5. Daae, Albert Chr. (Avlsbruger). — 6. Hagn. Dirck. (Dr. med., Læge). — 7. Halberg. Johan, Br. til Nr. 2 i 3. Rlkl. — 8. Hansted. Søren (Banemester). — 9. Kalkar. Christian Andreas Herman, f. d. 5. Dcbr. 1873, S. af Skole-

inspektør Otto Herman Tryde Kalkar i Viborg. — 10. Lassen. Peter, Br. til Nr. 15. i 1. Kl. — 11. Nielsen. Viggo, f. d. 12. Avg. 1872, S. af Oversergeant Jacob Christian Nielsen i Viborg. — 12. Philipsen. Valdemar (Kartefabrikant). — 13. Ramsgaard. Christian (Adj.). — 14. Thranum. Schack (Brænderibestyrer). — 15. Vater. Poul (Kbm.).

Forberedelsesklasse a.

1. Andersen. Fritz Adolph, f. d. 24. Maj 1874, S. af afd. Handelsagent Rasmus Andreas Andersen, Stiffader Handelsagent Adolph Olvig i Viborg. — 2. Brandt. Martinus (Kbm.) — 3. Bruhn. Vagn, f. d. 8. Novbr. 1873, S. af Byfoged og Borgmester i Viborg Frederik Christian Bruhn (Br. til N. 3 i 2. stud. Kl. og 3 i 1. Kl.). — 4. Ditzel. Valdemar Alfred, f. d. 11. Juni 1874, S. af Handskemager Thorvald Heinrich Ditzel i Viborg. — 5. Frost. Laurits Emil, f. d. 9. Avg. 1874, S. af Kbm. Niels Martin Frost i Viborg. — 6. Glarbo. Christian Erik Nielsen, f. d. 23. Febr. 1875, S. af Sognepræst Ole Nielsen Glarbo i Viborg. — 7. Hansen. Herluf Mølmark, f. d. 25. April 1874, S. af Overretsassessor Frants Emil Hansen i Viborg. — 8. Henriksen. Cecilius, f. d. 1. Juli 1873, S. af Slagtermester Peder Henriksen i Viborg (Br. til Nr. 9 i 1. Kl.). — 9. Lind. Siegfred Valdemar, f. d. 14. Novbr. 1873, S. af Fuldmægtig Valdemar Lind i Viborg. — 10 Madsen. Christian Frederik, f. d. 3. Juni 1874, S. af K. M. S. Hjermind i Viborg. — 11. Munch. Alfred Johan, f. d. 8. Januar 1874, S. af Fabrikant Christen Møller Munck paa Skabermølle ved Viborg (Br. til N. 4 i 2. Realkl. og 16 i 2. stud. Kl.*). — 12. Nørholm. Sophus Emil,

*) Paa Grund af Sygdom har Alfred Munk været ndtraadt af Skolen i de to Maaneder December og Januar.

f. d. 8. Febr. 1875, S. af Urmager Jørgen Vilhelm Severin Nørholm i Viborg. — 13. Olesen. Ville Peder Hvas, f. d. 5. Marts 1874, S. af Træhandler Christen Olesen i Viborg. — 14. Preisler. Otto Holger, f. d. 21. Juli 1874, S. af Gjæstgiver Otto Jacob Christian Preisler i Viborg. — 15. Sørensen. Severin, f. d. 16. Oktbr. 1875, S. af Stiftsprovst Lauritz Severin Sørensen i Viborg. — 16. Thomsen. Johannes Thomas, f. d. 21. Novbr. 1874, S. af Bogholder Lauritz Thomsen i Viborg.

III. Arbejdets Ordning.

Under 28. Juli f. A. gav Ministeriet sit Minde til, at den for indeværende Skoleaar 18⁸⁴/₈₅ af Rektoratet foreslaaede Fag- og Timefordeling maatte lægges til Grund for Aarets Undervisning.

Fra Begyndelsen af indeværende Skoleaar har hidtilværende Timelærer, filol. Kand. Olsen været konstitueret som Lærer ved Skolen.

For Kathedralskolens Vedkommende har da Arbejdet i Aar været fordelt mellem Lærerne paa saadan Maade, at

Rektor Lefolii har haft Dansk med 6.,	
5., 3. stud. og 1. Klasse samt en Del	
af Latinundervisningen med 6. og 5.	
Kl. med i alt	17 Timer.
Ovrlr. Bahnsøn Religion med alle Kl.	
samt Fransk med 3. stud., 3. Realkl.	
og 1. Kl.	23 —
Ovrlr. Dr. Bang Græsk, en Del af Latinen	
samt Fransk med 6. og 5. Kl. og des-	
uden Fransk med 4., 2. stud. og 2. Realkl.	35 —

Adj. Føddersen ved sin Stedtræder Kand. Lindstrøm Geografi og Natur- historie med samtlige vedkommende Klasser	19	Timer.
Adj. Ramsgaard Tysk med alle Klasser samt Latin med 4. Kl.	25	—
Adj. Petersen Mathematik og Regning med 5., 4., 2. stud. og 2. Realkl., Natur- lære med 6. og 5. Kl. og Gymnastik med 6., 5., 4., 3. stud. og 3. Realkl. . .	34	—
Adj. Møller Mathematik og Regning med 3. stud., 3. Realkl. og 1. Kl., Naturlære med 4. og 3. Kl. samt Skrivning og Tegning med alle vedkommende Klasser	30	—
Adj. Giërsing Engelsk med alle vedkom- mende Klasser, Græsk med 4. Kl. og Oldnordisk med 6. og 5. Kl.	29	—
Konst. Lærer Thorsen Dansk med 4. Kl., til Dels 3. Realkl., 2. stud. og 2. Realkl., Latin med 2. stud. og 1. Kl. og Græsk med 3. stud. Kl.	26	—
Konst. Lr. Olsen Historie med alle Kl. og Latin med 3. stud. Kl.	30	—
Timelr., Kaptn. af Fodflkt. Weldingh Gymnastik med 2. stud., 2. Realkl. og 1. Kl.	8	—
Timl., Overhornblæser Zorn Sang med hele Skolen	4	—
og Timelr., Kand. Lindstrøm Dansk med 3. Realkl.	2	—

hvorefter der er blevet givet i alt ug. 282 Lærtmr.

I 6. og 5. Kl. har Latinundervisningen været

saaledes fordelt mellem Rektor Lefolii og Overlærer Dr. Bang, at den først nævnte i begge Klasser har besørget Øvelserne i skriftlig Oversættelse samt i mundtlig Oversættelse uden Forberedelse og desuden i 6. Kl. i en Del af Oversættelsen med Forberedelse, Dr. Bang det øvrige.

I 3 Kl. har Undervisningen i Dansk været saaledes fordelt mellem de tre vedkommende Lærere, at konst. Lr. Thorsen har besørget den ene Time med Realkl., som har været bestemt til Forfatterlæsning, men Rektor Lefolii i sine to Timer har arbejdet med begge Klassens Afdelinger samlede, medens Kand. Lindstrøm for ham har besørget en Del af Arbejdet med at gennemse og rette Stilene.

I Tysk er der i 5 Kl. forlangt Undervisning af 6 Disciple, og i 6 Kl. er der 6, der har faaet Undervisning deri.

I Forberedelsesskolen har Arbejdet været fordelt mellem følgende Lærere, saaledes at

Rektor Lefolii af den danske Undervisning har med begge Klasser i Fællesskab besørget ugentlig	1 Time.
Adj. Føddersen ved sin Stedtræder Kand. Lindstrøm Naturhistorie med begge Klasser og Geografi med b.	5 Timer.
Adj. Ramsgaard Tysk med begge Kl. .	9 —
— Møller Regning med begge Kl. . .	6 —
Konst. Lr. Thorsen, med Undtagelse af den ovennævnte Time, Dansk med begge Kl.	8 —
Kand. Lindstrøm Fransk med b.	4 —

	Kathedralskolen.										Forbrdsskl.			
	6.	5.	4. spr	4. mth. Rl.	3. std. apr. mt.	3. Rlk.	2. std.	2. Rlk	1. std. Rl.	I alt Lærer- timer.	b.	a.	I alt Lærer- timer.	
Dansk	3	2		2 1	2 1	2	2	2	3	20	3	1	5	9
Oldnordisk	1	2		"	"	"	"	"	"	3	"	"	"	"
Latin	8	8	8	"	"	"	"	"	6	44	"	"	"	"
Græsk	6	6	5	"	5	"	"	"	"	22	"	"	"	"
Tysk	(2)	(2)		2 1	2 2	2	2	2	2	17	5	4	9	9
Fransk	3	3		2	3	3	3	3	4	24	4	"	"	4
Engelsk	2	2		" 4	"	4	"	5	" 4	21	"	"	"	4
Religion	1	1		" 1	2 2	2	2	2	2	13	2	2	2	4
Historie	3	3		2 3	2 2	3	3	3	2	23	3	3	3	6
Geografi	"	"		1	1	1	2	2	2	9	2	2	2	4
Naturhistorie	"	"		2	1	1	2	2	2	10	2	1	1	3
Mathem. og Regning	"	1		5 2	5 2	5	6	6	5	37	4	2	2	6
Naturlære	3	2		" 2	" 2	"	"	"	"	9	"	"	"	5
Skrivning	"	"		" 1	"	1	1	1	2	4	"	3	2	5
Frihaandstegning	"	"		" 1	"	2	2	2	" 2	5	2	"	"	2
Sang	2	2		" 2	2 2	2	2	2	" 2	4	1	"	"	1
Gymnastik	5	5		4	4	4	4	4	4	17	4	"	"	4
	37.	37.	5. 10.	21. 5. 10.	5. 31. 5. 31.	36.	36.	6. 30. 6.	282.		21.	15.	21.	57.

Lærer ved Borgerskolen Bigum Religion med begge Kl.	4 Timer.
Reserveintendant Lillie Historie med begge Kl. samt Geografi med a	8 —
Kaptn. Weldingh Gymnastik m. begge Kl.	4 —
Overhornblæser Zorn Sang med begge Kl.	1 —
Oversergeant Nielsen Skrivning med begge Kl.	5 —
og Sergeant Sørensen Tegning med begge Kl.	2 —
saa at Tallet paa egentlige Lærertimer har været i alt	<hr/> 57 Timer.

Af Undervisningen i Dansk har Rektor Lefolii i sin ene Time øvet Disciplene i at lære og fremsige danske Vers udenad, hvorhos han ogsaa har gjen-nemset Skolens skriftlige Arbejder.

Hvorledes i begge Skoler Undervisning har været fordelt imellem Fagene, ses af foranstaaende Oversigt.

I Skrivning, Frihaandstegning, Sang og Gymnastik har enten til Dels eller i alle Fagets Timer flere Klasser eller Klasseafdelinger haft Undervisning sammen.

Ved Undervisningen i Gymnastik og Svømning har Kathedralskolens Lærere haft Hjælp af de militære Gymnastiklærere, Sergeanterne Honoré og Brüggmann, saa at disse to Mænd hver har haft henholdsvis 17 Timer egentlig; i Hugning desuden af den milit. Gymnastklr. Sergeant Werner, som har haft 2 Timer egentlig; og ved Øvelserne i Rif-felskydning af Sergeant Honoré, som i Regnskabs-aaret 1884—85 i alt har haft 45 Timer, alle Timer mod en Godtgjørelse af fuld Extratimebetaling. I

Forberedelsesskolen har Læreren i de to førstnævnte Fag haft Hjælp af ovennævnte Sergeant Honoré.

IV. Aarets Arbejde.

(Beretningen sluttet den 1. Maj 1885.)

I Henhold til Loven af 1. April 1871 om Undervisningen i de lærde Skoler i Danmark giver Viborg Kathedralskole for studerende Disciple i de fire nederste Klasser Undervisning i begge Retninger, saavel den sproglig-historiske som den mathematisk-naturvidenskabelige, men i de to øverste kun i sproglig-historisk Retning. Efter samme Lovs § 3 er Undervisningen beregnet paa, „at et fuldstændigt Skolekursus gennemgaas i en Alder fra det fyldte 12. Aar til det fyldte 18. Aar. Optagelsen i Skolens nederste Klasse kan dog ske med det fyldte 11. Aar. Ingen kan optages i en højere Alder, end at det fuldstændige Skolekursus kan være tilbagelagt med det fyldte 20. Aar. Undtagelse fra disse Regler kan Skolens Rektor bevilge.“ Og i en under 9. Avg. s. A. fra Ministeriet til Rektoratet udsendt Rundskrivelse hedder det: „Skolernes Rektorer ville selv erkjende Nødvendigheden af at bruge den dem ved Lovens § 3 givne Bemyndigelse til at dispensere fra Aldersbestemmelserne om Disciplenes Optagelse i Skolen med Varsomhed“. Efter samme Lov § 5 i Forbindelse med Ministeriets Bestemmelse i en under 9. Avg. 1871 udsendt Bekjendtgjørelse om Karaktergivningen giver den ved Udgangen af 4. Klasse afholdte Aarsprøve, naar den er bestaaet med mindst 33 Point som samlet Talværldi af alle Karakterer, samme Adgang til højere Undervisningsanstalter og Fagprøver som den ved kgl. Anordning af 30 Avgust 1881 indførte almindelige Forberedelsesprøve. Men desuden er der i Henhold til en Bekjendtgjørelse fra Ministeriet af 25. September 1871 ved Skolen ordnet en Realundervisning, der føres gennem de fire nederste Klasser og ved Udgangen af 4. Klasse afsluttes med den ovennævnte almindelige Forberedelsesprøve, saaledes at de, der bestaa denne efter at have underkastet sig Prøve i de tre levende Sprog: Engelsk, Fransk og Tysk, derved vinde Ret til at

indstille sig til Adgangsprøven i Mathematik ved den polytekniske Lærestanstalt eller til den ved Landbohøjskolen foreskrevne Prøve for Skovbrugselever, hvorimod de, der ville indstille sig til de ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole foreskrevne Prøver for Landinspektørelver, Dyr læger, Landbrugselever og Havebrugselever eller til juridisk Examen for ustuderede, Tandlægeexamen eller farmaceutisk Examen, kun behøve at underkaste sig Prøve i to levende Sprog, nemlig Engelsk og efter eget Valg enten Fransk eller Tysk, medens der dog som Forudsætning for den sidst nævnte af de ovenomtalte Prøver tillige kræves bestaaet en særlig Prøve i Latin, hvortil der, til Indøvelse af Sproglærens Hovedsætninger, særlig for den almindelige regelmæssige Bøjning, og til Erhvervelse af det almindeligste Ordforraad, kræves ordentlig læst en lille Læsebog for Begyndere, i hvilken det ogsaa er tilladt at prøve i de danske Stykker, samt saa meget som svarer til 16 Sider i en Teubnersk Stereotypudgave af en let latinsk Forfatter, saasom Cornelius Nepos, Justinus eller Evtropius; men Disciple, der har bestaaet 4. Klasses Aarsprøve med godt i Latin, ere fritagne for denne Prøve.

Til Vejledning ved Forberedelsen til at indtræde i Kathedralskolen aftrykkes her, af den til Gjennemførelse af Loven af 1. April 1871 under 5. August s. A. udkomne Anordning, den 1. Paragraf med de ved Anordningen af 16. Juni 1882 fastslaaede Ændringer og Tillæg:

Forinden nogen kan optages som Discipel i en lærd Skoles 1. (nederste) Klasse, har han at underkaste sig en Prøve, ved hvilken der fordres:

1. i Modersmaalet: dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter, i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kjendskab til det vigtigste af Grammatiken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saavel en skriftlig, med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnes Brug nedskreven Gjengivelse af et 2 Gange forelæst Stykke, som en ikke for let Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift;

2. I Tysk: det vigtigste af Formlæren og mundtlig

Oversættelse fra Tysk til Dansk af et Stykke i et læst Pensum, der mindst maa udgjøre 100 almindelige Oktavsider ;

3. i Fransk: det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog ;

4. i Geografi: en Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog ;

5. i Historie: Oversigt over Danmarks Historie i samme Udstrækning, som opgives til 4. Klasses Hovedexamen ;

6. i Religion: Bibellhistorien i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus ;

7. i Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog ;

8. i Regning: Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple praktiske Opgaver, som dem der pleje at henføres under Regula de Tri.

Ved Optagelsesprøven til Forberedelsesskolens (nederste) Klasse a, hvorved Disciplene i Regelen maa have fyldt deres 10. Aar, kræves:

1. i Dansk: Sikkerhed i Oplæsning samt en Diktatstil uden væsentlige Fejl i Bogstavering ;

2. i Historie: Danmarks Historie til 1523 i en Udførelighed svarende til Klaussens lille Lærebog ;

3. i Geografi: Et Skelet efter Erslev Nr. 5. og

4. i Regning: de fire Regningsarter i benævnte og ubenævnte Tal.

Ved Skrivelse af 7. Juni f. A. bifaldt Ministeriet Rektoratets Indstilling om Forandringer i de i Kathedralskolen brugte Lære- og Læsebøger, saa at fra indeværende Skoleaars Begyndelse

1. Thriges „Oversigt over Verdenshistorien“ maatte tages i Brug i 5. og 6. Kl.,

2. Listovs vitae imperatorum aliquot Graecorum efter Cornelius Nepos i 2. Kl. som første latinske Læsning næst efter Læsebogen,

3. Jungs franske Læsebog for Begyndere 2. Udg. i 1. Kl. isteden for Pios franske Læsebog for Mellemklasserne, saaledes at denne Bog derefter i de følgende Klasser

skulde afløses af førstnævnte Forfatters Læsebog for Mellemlklasserne 2. Udg., og

4. H. H. Lefoliis „Sproglærens Grundbegreber“ i 5. og i Skoleaaret 1885—86 ogsaa i 6. Kl.)

Om det under Nr. 4 omhandlede Skrift af Skolens Rektor synes der at være Anledning til, med Ministeriets Minde, her at meddele følgende Brevskifte: Under 30. Januar f. A. tilstillede Forfatteren Ministeren for Kirke og Undervisningsvæsenet, Departementschefen under samme Ministerium, Kontorchefen for 3. Expeditionskontor samt hvert af de tre Medlemmer af Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler og de højere Realskoler hver et Aftryk af det ovennævnte Skrift, hvis fuldstændige Titel er: „Sproglærens Grundbegreber, som de komme til Udtryk i Modersmaalets Sprogform, Bidrag til dansk Sproglære“, Kbh. 1871, samt af den dertil svarende „Kortfattet dansk Sproglære til Skolebrug“, 2. til Dels omarbejdede Udg., Kbh. 1871 — hvilken sidste Bog alt i en Aarrække har været lagt til Grund for Undervisningen i de lavere Klasser her ved Skolen — ledsaget af nedenstaaende Skrivelse: Efter at den højt ærede Undervisningsinspektion, i sin Beretning om de i forrige Aar kontrollerede Prøver ved de højere Skoler, har beklaget Savnet af en videnskabelig dansk Sproglære, egnet til at lægges til Grund ved Skolens Undervisning i Faget, og derved stadfæstet en Formodning, der alt ved det høje Ministeriums Skrivelse af 6. December 1881, med Anvisning paa Bøger, tjenlige i dette Øjemed, var bleven vakt hos mig om, at mit Arbejde i den Retning ikke var Ministeriet eller Inspektionen bekjendt, har jeg fundet mig foranlediget til at drage de medfølgende tvende Bøger frem for Opmærksomheden. Idet jeg da, vedrørende det Grundlag jeg ved deres Udarbejdelse har bygget paa, og det Maal jeg dermed har haft for Øje, beder om Tilladelse til at henholde mig til de „Forord“, jeg har ladet følge med den større af dem, skal jeg her blot ikke undlade at tilføje, at om min Fremstilling end ikke slutter sig til det tilvante grammatiske System, saa er der dog efter min Overbevisning virkelig en systematisk Udvikling i den, kun at denne til Rettesnor

har taget en jevnt fremskridende Undervisnings naturlige Gang. Og naar den forbigaar alt, hvad der henhører til den egentlige Lydlære og Lydhistorie, da har jeg gjort dette med velberaad Hu, i det jeg, efter det Kjendskab jeg mener at have til Sprogvidenskabens Udvikling hidtil, ikke kan være af den Formening, at denne Side af den endnu skulde kunne siges at være bragt til en saadan Sikkerhed og gjen-nemsigtig Klarhed, at den med Haab om gavnligt Udbytte skulde kunne gøres til en væsentlig Gjenstand for Skolens Undervisning i Modersmaalet.

Under 25. Marts f. A. besvarede Ministeriet denne Hen-vendelse med følgende Skrivelse: I behagelig Skrivelse af 30. Januar d. Aar har Hr. Rektoren med særligt Hensyn paa, at Undervisningsinspektionen i sin Beretning om de i forrige Aar kontrollerede Prøver ved de højere Skoler har beklaget Savnet af en videnskabelig dansk Sproglære, egnet til at lægges til Grund ved Skolens Undervisning i Modersmaalet, henledet Ministeriets Opmærksomhed paa tvende af Dem udgivne Arbejder vedrørende dette Omraade. Man har i denne Anledning ikke villet undlade at gjøre Dem bekjendt med Indholdet af en af Undervisningsinspektionen over bemeldte Bøger afgiven Erklæring, der i Afskrift følger hoslagt.

Undervisningsinspektionens Erklæring af 10. Marts lød, som følger: Ministeriet har i Skrivelse af 5. Februar d. A. for-længt Inspektionens Ytringer angaaende de af Rektor Lefolii udgivne og af ham med Skrivelse af 30. Januar indsendte Lære-bøger i dansk Sproglære, hvilket alt følger hermed tilbage. I denne Anledning maa Inspektionen udtale, at begge disse Bøger vidne om betydeligt selvstændigt Arbejde og udmærke sig ved mange fine Iagttagelser. De ere begge udarbejdede efter en ejendommelig Plan, saaledes at de væsentligt og i første Linie omhandle Sprogets syntaktiske Side (hvad der ved Undervisningen i vort Modersmaal naturligvis ogsaa altid maa blive Hovedsagen), kun i underordnet Grad Formlæren og slet ikke Lydlæren. Den større af dem, „Sproglærens Grundbegreber“, maa vistnok siges indenfor de af Forfatteren saaledes fastsatte Grænser, at være den udførligste Fremstilling af den danske Sproglære, som i den

nyere Tid er fremkommen hos os, og det fortjener særlig at udhæves, at den udførlig medtager mange overordentlige vigtige Punkter, for Exempel med Hensyn til Brugen af Verbets forskjellige Former og supplerende Omskrivninger, som alle andre nyere Sproglærer gaa altfor let hen over; ligesaa maa fremhæves den righoldige Samling af Exempler, hentede fra selve Litteraturen, der ofte ere i høj Grad oplysende. Denne Bog vil derfor utvivlsomt efter sit Indhold og Omfang kunne være et særdeles brugeligt Hjælpe-middel ved Undervisningen i de lærde Skolers højere Klas-ser. Dog kunne vi ikke skjule for os selv, at vistnok ikke faa Lærere paa Grund af dens noget bredt ræsonnerende Fremstillingsmaade og visse Ejendommeligheder s. f. Ex. i Skrive-maaden eller i Opfattelsen af et eller andet Fænomen, mindre ville kunne ønske eller være i Stand til at benytte den som Lærebog. Men i ethvert Tilfælde var det da at ønske, at den i langt videre Udstrækning, end Tilfældet nu synes at være, var kjendt af Lærerne, for at de mange fine og vigtige Iagttagelser, som den indeholder, i det mindste paa den Maade maatte kunne komme Undervisningen tilgode. Den mindre Bog „Kortfattet dansk Sproglære“ maa — om end maaske med lignende Forbehold som den større — betegnes som overordentlig brugelig til almindelig Forberedelsesexamen og det tilsvarende studerende Trin, i det den i Forhold til sit Omfang indeholder alt, hvad der paa dette Trin kan forlanges, til Dels endog, i de samme Retninger som den større, ikke lidet mere end andre Lærebøger af samme Størrelse. Det beror paa en ren Tilfældighed, at denne Bog ikke i sin Tid blev nævnt (jf. Ministeriets Cirku-lære af 6. December 1881) ved Siden af de enkelte Lære-bøger i dansk Grammatik, der eksempelvis anførtes som pas-sende i Omfang til almindelig Forberedelsesexamen, og som vidstes at være de almindeligst brugte.

Dansk. Frbrdlskl. a. (knst. Lr. Thorsen 5 Tmr., desuden Rektor Lefolii 1 Tm. sammen med b). Oplæsning (med Korlæsning) efter Lefoliis „Fortællinger og Sagaer“ 1. Saml., Skriftlæsning efter

J. C. L. Petersens „Øvelser“. Hver Uge 2 korte Gjenfortællingsstile, hidtil i alt 48; desuden 10 Diktatstile. De første Begreber af Sproglæren ere forklarede og indøvede ved Analyse paa Grundlag af Lefoliis kortf. Sprgr., 2. Udg. Efter Lefoliis „Fortællende Digte for yngre Børn“ er der lært Vers udenad, hver Uge 20—30 Linier, hidtil i alt 8 forskellige Digte. — Frbrdlskl. b. (knst. Lr. Thorsen 3 Tmr., desuden Rektor Lefolii 1 Tm. sammen med a). Pio og Wimmers Læsebog for de lavere Klasser er brugt til Oplæsning (med Korlæsning). Det vigtigste af Sproglæren er blevet gennemgaaet og indøvet ved Analyse paa Grundlag af Lefoliis kortf. Sprgr., 2. Udg. Af og til Skriftlæsning efter J. C. L. Petersens „Øvelser“. Ugentlig 2 Gjenfortællingsstile, hidtil i alt 43; desuden 11 Diktatstile. Vers lærte udenad sammen med a. — 1. Kl. (Rkt. Lefolii 3 Tmr.) Til Oplæsning og Analyse er brugt Lefoliis „Fortællinger og Sæger“, 2. Sml. Efter sammes „Fortællende Digte for yngre Børn“ er der lært Digte udenad, hidtil i alt 10. Mundtlig Fremsigelse af Stykker i ubunden Stil har Disciplene mod Slutningen af Aaret haft Øvelse i, idet de af og til har fortalt enkelte Stykker af Lefoliis „Fra Gudelivet og Gudetroen i Nordens Hedenold.“ Paa Grundlag af sammes „Kortfattet Sproglære“, 2. Udg., er de vigtigere Stykker af Sproglæren dels blevet gennemgaaede mundtlig, dels blevet indøvede ved Analyse. Hver Uge er der skrevet 1 Stil, altid hjemme og altid Gjenfortælling, efter i Begyndelsen kortere, siden længere (indtil et Par trykte Sider i smaat Oktav), saa godt som rent fortællende Stykker, imod Enden

af Aaret med Indblanding af enkelte korte og klare Skildringer, forud meddelte paa Skolen, i Begyndelsen som oftest to Gange, tilsidst næsten altid kun en Gang, hidtil i alt 26 Stile, deriblandt de 21 sidste udarbejdede efter Jomvikingesaga. — 2. stud. og Realkl. (knst. Lr. Thorsen 2 Tmr. med hver Kl.) Hver Uge er der hjemme skrevet en længere Gjenfortællingsstil, hidtil i alt 27. Efter Lefoliis „Fortællende Digte for ældre Børn“ ere nogle Digte lærte udenad, hidtil i alt 8. Første Halvdel af Ingemanns „Valdemar den store og hans Mænd“ er læst op i begge Klasser. Ligeledes er for begge Klasser gjennemgaaet Tregders græske Mythologi (med Forevisning af Billeder). — 3. stud. og Realkl. (Rkt. Lefolii 2 Tmr., desuden knst. Lr. Thorsen 1 Tm. med Realisterne og den stud. Dspl. af math.-naturv. Retng.) Med Forbigaaelse af hver 4. Uge er der skrevet 1 Stil hver Uge, hidtil i alt 23, dels Gjenfortælling af større historiske Stykker, dels Gjengivelse enten af Fortællingen i et forelæst fortællende Digt eller af meddelte udførligere Skildringer eller Beskrivelser, dels Fremstillinger, hentede fra, hvad der er læst i andre Skolefag, eller fra Disciplenes egen Erfaringskreds, dels selvstændige Skildringer af Gjenstande eller Forhold fra Hverdagslivet, kun ganske sjældent selvstændig Udvikling af et let Ordsprog eller et lignende Emne. Af Lefoliis „Fortællende Digte for ældre Børn“ er der lært Digte udenad, hidtil i alt 12. Af sammes „Fra Gudelivet og Gudetroen i Nordens Hedenold“ er nogle enkelte Stykker oplæste af eller for Klassen, og Indholdet derefter for en Del brugt som Emne for mundtlig Udvikling af Læreren. Ellers

er læst Lefoliis Gjenfortælling af Hravinkel Freysgodes Saga. Den særlige ugentlige Time med 3. Realkl. er for en Del bleven benyttet til Analyse. Desuden er oplæst Oehlenschlägers Vaulundurs Saga, de 9 første Sange af sammes Nordens Guder og Dele af Homers Odysse i Wilsters Oversættelse. Mod Slutningen af Aaret agtes læst noget Svensk. — 4. Kl. (knst. Lr. Thorsen 2 Tmr., desuden 1 Tm. med Realafdelingen og de stud. af math.-naturv. Retng.) Foruden Levnedbeskrivelser af Ewald og Oehlenschläger, læste i Udtog, ere følgende Digterværker gennemgaaede: Holbergs Jean de France, og Gert Westphaler, Ewalds Fiskerne, Wessels Kjærlighed uden Strømper og Oehlenschlägers Axel og Valborg. I den tilbageværende Del af Skoleaaret agtes læst Ting af Grundtvig, Heiberg, Hertz og Pal.-Müller. Winkel Horns Litteraturhistorie er af og til benyttet. To Stile hver Maaned, hidtil i alt 15. I Realafdelingens særlige Time er Flors Haandbog (P. Hansens Udg.) benyttet til Analyse og Oplæsning. — 5. Kl. (Rkt. Lefolii, 2 Tmr.) Hver anden Uge er der skrevet 1 Stil, hidtil i alt 15, af almindelig udviklende eller skildrende Indhold, over Emner hentede fra andre Skolefag eller fra de almindelige Livsforhold i den udvortes eller sjælelige Verden. I en af Skoleaarets første Timer meddeltes samtlige Opgaver for alle Aarets Stile, og Disciplene blev opfordrede til ud af de meddelte Opgaver at udsøge sig hver sin, som han vilde behandle i en udførligere Afhandling med Benyttelse af overkommelige Hjælpemidler; af de 18 Disciple fulgte 5 denne Opfordring og fik saa vidt mulig Hjælpemidler anviste og udlaante af Skolens

og Rektor Lefoliis Bogsamlinger, og af de Opgaver, der saaledes var valgte som Emner for „Afhandling“, sattes ingen til Aflevering før efter Nyaar. Litteraturhistorien har i Aar omfattet Tiden indtil Holbergs Tidsalder medregnet og er læst efter Winkel-Horns Bog; til yderligere Oplysning derved er benyttet og til Dels oplæst Svend Grundtvigs Foredrag over den oldnordiske heroiske Digtning, A. D. Jørgensens Afhandling om Saxe Absalons Klerk og om Kjæmpevisens Benyttelse af historiske Personer, af Troels Lunds Skizzer S. 205 fl., Hostrups Foredrag om Holberg, H. Nutzhorns Foredrag om Holberg og hans Tid i Højskolebladet 1880 N. 39--40 og Brudstykker af C. V. Smiths Bog om Holberg som Skuespildigter. Foruden større og mindre Stykker af Edda, Kongespejlet og Kædmon samt enkelte Digte af andre omhandlede Forfattere, som er læste, agtes endnu læst et Par Stykker af Holberg. — 6. Kl. (Rkt. Lefolii 3. Tmr.) Med Stilene er fulgt samme Fremgangsmaade som i 5. Kl.; hidtil er der skrevet i alt 15; kun en af Klassens 12 Disciple har indladt sig paa at skrive en udførligere „Afhandling“. Af Litteraturhistorien er som særligt Afsnit læst om Holberg paa Grundlag og for en stor Del efter C. V. Smiths Bog „om Holbergs Levnet og populære Skrifter“, og efter Winkel-Horns Bog Tiden efter Holberg; til Oplysning er foruden større Dele af Smiths Bog oplæst N. M. Petersens almindelige Karakteristik af Oplysningens Tidsalder, sammes Stykke om „Fremmedkolonien“ samt om P. A. Heiberg og Malthe Bruun, „Kamma Rahbek og hendes nærmeste Omgivelser“ (Kbh. 1868), Hostrups Foredrag om Ewald og om Oehlenschläger.

om Romantikerne vedkommende Afsnit af Richard Petersens „Henrik Steffens“ samt et Brudstykke af Hauchs Afhandling om Oehlenschlägers tidligste Lyrik (Afhandlinger. Ny Række. Kbh. 1869 S. 65—70). Af Digtværker er foruden spredte mindre Digte af forskjellige Forfattere samt et Udvalg af Sejdels Visebog oplæst Holbergs Pernilles korte Frøikensstand, Tullins En Majidag, Ewalds Fiskerne, Wessels Kjærlighed uden Strømper, P. A. Heibergs Virtuosen, Thaarups Høstgildet, Oehlenschlägers Sankt Hansaften-Spil, J. L. Heibergs En Sjæl efter Døden, Paludan-Müllers Benedikt af Nurcia og Grundtvigs Vagn Aagesen m. m.

Oldnordisk. (Adj. Giersing.) 5. Kl. (2 Tmr.) Wimmers Læsebog S. 1—26, 41—44, 53—73. Wimmers Formlære. — 6. Kl. (1 Tm.) Samme Bog S. 14—26, 74—107 (med Forbigaaelse af Versene i Gunlaugs Saga) og Hoff & Hoffory: Oldisl. Læsest. II S. 1—11. Wimmers Formlære.

Latin. 1. Kl. stud. Afdling (knst. Lr. Thorsen 6 Tmr.) Mikkelsens Læsebog. Bøjningslæren efter Madvig. Læsebogens syntaktiske Regler ere læste. De danske Stykker ere benyttede til Stil. Mod Slutningen af Aaret er Formlæren indøvet ved lette dikterede Exempler til Oversættelse paa Latin. — 2. stud. Kl. (knst. Lr. Thorsen 7 Timer). Cornelius Neposi Udvalg ved Listov (Themistokles, Aristides, Pausanias, Epaminondas, Pelopidas og Agesilaus). Bøjningslæren gjenlæst, og Ordføjningslærens 1. Afsnit læst og gjenlæst efter Madvig. Hver Uge 2 Stile, 1 hjemme og 1 paa Skolen, dels efter Iversens Stiløvelser, dels dikterede løse Sætninger eller sammenhængende Stykker, saa vidt mulig sluttende sig nær til, hvad der samtidig blev gennemgaaet i

Grammatik og Læsebog. Hidtil i alt 58 Stile. — 3. stud. Kl. (knst. Lr. Olsen, 7. Tmr.) Cæsars de bello Gallico I. Ciceros 1. Tale mod Katilina. Ovids Metamorfoser efter Blochs Udvalg: Kadmus. De 9 Disciple, som ikke deltog i Konfirmationsforberedelsen i Vinterhalvaaret, have desuden læst Cæsars Bell. Gall. IV, 17 til Enden. Det vigtigste af Madvigs Sproglære. Hver Uge er der i Reglen skrevet 2 Stile hjemme og 1 paa Skolen efter Iversens Stiløvelser, hidtil i alt 77. — 4. Kl. stud. Afdng. (Adj. Ramsgaard 8 Tmr.) Ciceros Tale for Kong Dejotarus og 2., 3. og 4. Tale mod Katilina, af Cæsars Gallerkrig 4. og 5. Bog og af Ovids Forvandlinger efter Blochs Udvalg: Verdensaldrene, Devkalion, Battus, Kadmuses Forvandling, Pyramus og Thisbe, Herkules, og Toget til Troja. Det vigtigste af Madvigs Sproglære. Der er hidtil skrevet 96 Stile, dels hjemme, dels paa Skolen. — 5. Kl. (Rkt. Lefolii 2 Tmr., Ovrlr. Dr. Bang 6 Tmr.) Skriftlig er der med Rkt. Lefolii efter Henrichsens Opgaver hver Uge udført 1 Oversættelse fra Latin, hidtil i alt 29, samt, uden at Klassen har forbedret sig, læst af Kornelius Nepos Præfatio, Miltiades, Themistokles, Alcibiades og noget af Hannibal; derefter agtes læst noget af Kurtius eller Svetonius. Med Dr. Bang er læst af Livius 2. Bog, 4. Bog af Ciceros verrinske Taler, Vergils Æneide 1. Bog, Horatses Oder 3. Bog, Syntaxen efter Madvig og det vigtigste af Thomsens Antikviteter. — 6. Kl. (Rkt. Lefolii 5 Tmr., Ovrlr. Dr. Bang 3 Tmr.) Skriftlig er der med Rkt. Lefolii efter Henrichsens Opgaver hver Uge udført 1 Oversættelse fra Latin, hidtil i alt 30, samt læst med Forberedelse af Ciceros Tale for

Milo § 30 og ud; 1. Bog af hans tuskulanske Undersøgelser og hans Cato Major Kap. 1—18, uden Forberedelse af Tacituses Germania Kap. 31 og ud, af Ciceros Breve i Kielsens Udvalg X—XXI, af Ovids Forvandlinger i Blochs Udvalg: Evropa, Kadmus, Aktæon, Pyramus og Thisbe, og Persevs; af Ciceros Cato Major Kap. 19 og ud samt et Udvalg af Plinius Breve til Trajan. Med Dr. Bang er læst Vergils Aeneide 5. Bog, af Horatses Breve 1. Bogs 1., 2., 4., 7., 14., 15., 16. og 19. Brev og 2. Bog (med *Ars poetica*). Af Madvigs *carmina selecta* Catullus (undtagen 64), Tibullus 2 og 3, Ovidius 1 og 7, Martialis (undtagen 6, 10 og 13).

Græsk. 3. stud. Kl. (knst. Lr. Thorsen 5 Tmr.) Bergs Forskole til Verberne paa mi. Af Schenkls Udvalg af Xenofon (Udg. 1882) ventes inden Udgangen af Skoleaaret læst S. 112—123 (*Anabasis*). Bergs Formlære. — 4. Kl. (Adj. Giersing 5 Tmr.) Bergs gr. Læseb., 2. Afdl. 1. Hft.: af Mytherne 13 og 22—33 (S. 25—31 og 50—60); Schenkls Udv. af Xenophon (1882) S. 112—16 og 170—91; Homers Odysse, 2. Bog; de første 34 V. er lærte uden ad. Bergs Formlære. — 5. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 6 Tmr.) Homers Odysse, 19., 20., 21. og 22. Bog, Isokrateses Philippos, Platons Menon. Bergs Formlære. Tregders Mythologi (hertil har været knyttet Forevisning af Billeder efter Müllers og Wieselers Denkmäler der alten Kunst). En Udsigt over Grækenlands Geografi er meddelt. — 6. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 6 Tmr.) Homers Odysse 16., 17. og 18. Bog. Af Petersens Anthologi: Kallinos, Tyrtajos 1 og 4, Mimnermos 1 og 2, Solon 1, Xenophanes 1 og 2, Theognis 1, 2, 7 og 8; af Epigrammerne Simonides 1—8, Kallima-

khos og ubekjendte Forfattere 1—6, anakreontiske Digte samt Kallistratoses og Hybriases Skolier (i alt omtrent 400 Vers); Isokrateses Euagoras, Platons Kriton, Lukians Timon, Herodots 9. Bog 1—57, Homers Odysse 4., 5. og 6. Bog, Herodots 8. Bog, Xenophons Memorabilia I, 1, 1—20; 2., 1—18; 49—55; 62—64; 4.; II, 1, 21—34; 3; III, 5. Bergs Formlære, Tregders Mythologi og det vigtigste af Christensens Antikviteter og Tregders Litteraturhistorie.

Tysk. (Adj. Ramsgaard, Forbrdlskl. a 4, b 5, hver af de andre Kl. 2 Timer, Realisterne i 4de Kl. 1 særskilt Time om Ugen). Forbrdlskl. a. Kaper og Simonsens Læsebog for de første Begyndere S. 1—42. Det aller nødvendigste af Bøjningslæren efter Kaper. — Forbrdlskl. b. Samme Bog S. 1—106 med Undtagelse af Fortællingerne 36, 39, 40, 41 og 44. Det vigtigste af Bøjningslæren efter Kaper. — 1. Kl. Kapers Læsebog for Mellemlasserne S. 1—50. Uden Forberedelse er læst af Hebels Schatzkästlein des rheinländischen Hausfreundes 90 Sider. Bøjningslæren efter Kaper. — 2. stud. Kl. Samme Bog S. 75—135. Uden Forberedelse 170 Sider af Hauffs Märchen. Bøjningslæren efter Kaper. — 2. Realkl. Samme Bog S. 75—135. Uden Forberedelse 110 Sider af Hauffs Märchen. Bøjningslæren efter Kaper. — 3. stud. Kl. Samme Bog S. 155—193. Uden Forberedelse 208 Sider af Hauffs Märchen, dels med, dels uden Forberedelse 30 Sider af Goethes Reineke Fuchs. Sproglæren efter Kaper. — 3. Realkl. Samme Bog S. 155—200. Uden Forberedelse 180 Sider af Hauffs Märchen. Bøjningslæren efter Kaper. — 4. Kl. Kaper og Simonsens Læse-

bog for de højere Klasser S. 314—344 og Poesi S. 411—482. Uden Forberedelse er læst Schillers Maria Stuart, Hauffs Die Bettlerin vom Pont des Arts og Hoffmanns Fräulein von Scuderi. Realisterne have i den særskilte Time repeteret Læsebogen S. 281—307 og S. 347—374 samt Hauffs Die Betlerin vom Pont des Arts til S. 66 og uden Forberedelse gennemgaaet Levin Schückings Die drei Freier. Sproglæren efter Kaper. — 5 Kl. (6 Discpl.). Dels med, dels uden Forberedelse er læst Goethes Götz von Berlichingen, Schillers Wilhelm Tell, Wielands Oberon til S. 48 og Hauffs Lichtenstein S. 161—378. Sproglæren efter Kaper. — 6. Kl. (6 Discpl.) Dels med, dels uden Forberedelse er læst Goethes Torquato Tasso og Leiden des jungen Werther, Schillers Die Jungfrau von Orleans, Wielands Oberon til S. 48 og Archenholz: Der siebenjährige Krieg til S. 228; Resten af dette Værk (omtrent 220 Sider) er læst som Maanedslæsning. Sproglæren efter Kaper.

Fransk. Forbrdskl. b. (Kand. Karl Lindstrøm 4 Tmr.) Pios Lærebog i Fransk for Begyndere, de franske Stykker S. 6—60. Den regelmæssige Formlære efter samme Bog. — 1. Kl. (Ovrl. Bahnson 4 Tmr.) Af Jungs franske Læsebog for Begyndere er læst forfra til 66, Formlæren er læst efter Pios Sproglære. — 2. Realkl. (Ovrl. Dr. Bang 3 Tmr.) Pios Læsebog for Mellemlasserne S. 53—89 og 110—127. De af Klassens Disciple, som ikke deltog i Konfirurationsforberedelsen i Vinterhalvaaret, have desuden læst S. 106—110 og 164—174. Pios Formlære. Pios Samling af almindelige franske Ord til Uden-

adslæren S. 1—14. — 2. stud. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 3 Tmr.) Samme Læsebog S. 74—102 og 174—207. Pios Formlære. Pios Ordsamling til S. 19. Michelsens Stiløvelser, 1ste Afdeling S. 1—26 er gennemgaaet dels mundtlig, dels ved Stil en Gang ugentlig, hidtil i alt 26 Stile. — 3. Realkl. (Ovrlr. Bahnson 3 Tmr.) Af Pios franske Læsebog for Mellemklasserne er læst fra Side 141 til Bogens Ende, og af Borrings „Études litt.“ fra S. 1—10 og fra Side 20—62. — 3. stud. Kl. (Ovrlr. Bahnson 3 Tmr.) har læst som 3. Realkl., ugentlig 1 Stil, hidtil i alt 30. — 4. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 2 Tmr.) Borrings Étud. litt. S. 88—122. Erckmann-Chatrian: Histoire d'un conscrit de 1813 in Auszug herausgegeben von Bandow til S. 86. Pios Formlære Pios Ordsamling til Sd. 15. Stil 1 Gang ugentlig efter Geddes Stiløvelser, hidtil i alt 27 Stile. — 5. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 3 Tmr.) Borrings Étud. litt S. 55—104. Michelet: Précis de l'histoire moderne (in Auszügen herausg. von Lion) I. Mélesville et Duveyrier's Michel Perrin. Som Hjemmelæsning: Vier Erzählungen aus: Contes populaires et contes des bords du Rhin par Erckmann-Chatrian herausg. von Bandow, og Scribe: Les contes de la reine de Navarre 1. og 2. Akt. Pios Ordføjningslære. Pios Ordsamling. 2 Stile ugentlig efter Geddes Stiløvelser, hidtil i alt 45 Stile; desuden jævnlig mundtlig Stil efter samme Bog. — 6. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 3 Tmr.) Borrings Étud. litt. S. 295—340 og 373—84. Barante: Jeanne d'Arc (in Auszügen aus Histoire des ducs de Bourgogne bearbejdet von Jaep). V. Hugo: Hernani. Som Hjemmelæsning: Sechs Erzählungen aus: Au coin du feu, og Les clairières par

Souvestre (herausg. von P. Huot) og Scribe: Le verre d'eau. Pios Sproglære. Pios Ordsamling. 2 Stile ugentlig, hidtil i alt 52 Stile; 1 Gang ugentlig mundtlig Stil efter Geddes Stiløvelser.

Engelsk. (Adj. Giersing) 1. Realkl. (4 Tmr.) Løkkes engelske Læsebog for Begyndere S. 1—107; S. 1—37 tillige fra Dansk. De forekommende uregelm. Verber ere lærte. -- 2. Realkl. (5 Tmr.) Samme Bog S. 67—98 og fra Dansk S. 1—37. God save the Queen, udenad. Marryat: The Settlers in Canada S. 103—251. Rosings Formlære. — 3. Realkl. (4 Tmr.) The illustrated London Reading Book S. 1—100; Boysen: Engelske Digte S. 1—28; en Del af Digtene ere lærte udenad. I Reglen en Version hver Uge efter Hansen og Magnussens Opgaver, hidtil i alt 28. I Hjemmelæsning Marryat: The Settlers S. 103 til Enden. Rosings Formlære. -- 4. Realkl. (4 Tmr.) Listovs Engelske Læsest. 2. Afdel. S. 3—155; Boysens Engelske Digte S. 1—59; enkelte Digte ere lærte udenad. I Reglen en Version hver Uge, hidtil i alt 26. Kursorisk er læst de Stykker i Hansen og Magnussens Opgaver, der ikke ere benyttede til Versioner, og desuden Listovs ovennævnte Bog S. 155—80. Hjemmelæsning: Tautphoeus, The Initials I & II. Rosings Formlære. -- 5. Kl., 12 Displ. (2 Tmr.) Løkkes engl. Læsebog for Melleml. S. 8—29; 66—146; 156—79. I Maa-nedslæsning Marryat's The Mission S. 1—60. Enkelte Digte ere lærte udenad. Rosings Formlære. -- 6. Kl., 6 Displ. (2 Tmr.) Løkkes engl. Læsebog for Melleml. S. 8—23; 40—49; 66—77; 88—118; 124—47; 156—213; 233—37. I Hjemmelæsning: Taut-

phoeus, The Initials I & II. Kursorisk Læsning i Aarets sidste Maaneder. Rosings Formlære.

Religion. (Forbrdlskl. Lærer Bigum, Ktdrslkl. Ovvr. Bahnson; 6., 5. og 4. Kl. hver 1 Tm., ellers hver Kl. 2 Tmr.) Frbrdlskl. a. Af Balslevs Bibelshist. det gl. Test., Salmer. — Frbrdlskl. b. Balslevs Bibelhist. og Katekism. indtil „Troen“, Salmer. — 1. Kl. Balslevs Katek. fra „Troen“ til 3. Troesartikel; Assenses Bibelhist. forfra til 6. Afsnit. — 2. Realkl. Balslevs Katek. fra 3. Troesartikel til Alterets Sakramente. Assenses Bblhist. fra 6. Afsnit til Side 119. — 2. stud. Kl. Ligesom 2. Realkl. — 3. Realkl. Det meste af Balslevs Katek. er repeteret; Assenses Bblhist. fra Side 129 til Enden, og en Del af det gl. Testaments Historie repeteret. — 3. stud. Kl. Ligesom 3. Realkl. Med disse Kl. er læst forskellige Stykker af det ny Testamente. — 4. Kl. Af Mathæuses Evang. er læst Cap. 12–20; Pauli Brev til Philipenserne. Reformationens Hist. til 1530 og Reform.'s Indførelse i Danmark er fortalt. — 5. Kl. Johannes Evang. Cap. 1–11. Pavedømmets Udviklingshistorie og den katholske Kirkes Hovedlærdomme i deres Forskjel fra den evang. Kirkes. — 6. Kl. Johs. Evang. Cap. 12–18. Kirkens Grundlæggelse og dens Historie indtil Konstantin d. St. er fortalt. En Fremstilling og Imødegaaen af den moderne Vantro.

Historie. (Frbrdlskl. Resrvintndnt. Lillie, Ktdrslkl. knst. Lr. Olsen 4. stud. Kl., 3. stud., 3. Realkl. og 1. Kl. 2 Tmr., de øvrige hver 3). Frbrdlskl. a. Efter Brickas Nordens Historie til Reformationen. — Frbrdlskl. b. Efter Klaussens

større Danmarkshistorie fra 1588 til Slutningen, og det tidligere gjenlæst. — 1. Kl. Oldtiden efter Blochs Lærebog for Realskoler. — 2. Realkl. og stud. Kl. Efter samme Bog Middelalderen, samt efter samme Bogs 2. Del den nyere Tid til 1660. — 3. Realkl. og stud. Kl. Efter samme Bogs 2. D. den nyere Tid fra 1660 (Nordens Historie fra 1523) til Februarrevolutionen. — 4. Kl. stud. Afdlg. Gjenlæst Middelalderen, den nyere og nyeste Tid (med Forbigaaelse af Nordens Historie) efter samme Bøger, samt paabegyndt Oldtiden (til den peloponnesiske Krig) efter Thrige. — 4. Kl. Rlafdlg. Gjenlæst hele Historien efter Blochs Læreb. for Realskoler. — 5. Kl. Oldtidens Historie og Nordens Historie til 1660 efter Thriges Lærebøger. — 6. Kl. Det hele Pensum gjenlæst efter samme Lærebøger af Bloch og Thrige med Benyttelse af Thriges Oversigt over Verdenshistorien.

Geografi. (Frldskl. a. Reserveintnd. Lillie, ellers som Stedtræder for Adj. Føddersen Kand. Lindstrøm 3. stud. Kl., 3. Realkl. og 4. Kl. hver 1 Tm., ellers hver vedkommende Kl. 2 Tmr.) Forbrdskl. a. Erslevs Geografi Nr. 4, Evropa til den pyrenæiske Halvø. — Frbrdskl. b. Erslevs Geografi Nr. 4, hele Bogen læst og gjenlæst. — 1. Kl. Erslevs Geografi Nr. 2. Fra Danmark til det østerrig-ungarske Monarki. — 2. Realkl. og stud. Kl. Samme Bog fra Frankrig til Afrika. — 3. Realkl. og stud. Kl. Samme Bog. Afrika, Amerika og Australien samt den almindelige Del, den matematiske Geografi ved mundtlig Gjennemgang; Danmark og Nordevropa gjenlæst. — 4. Kl. Samme Bog gjenlæst. Forskjellige topografiske og ethno-

grafiske Forhold ere for samtlige Klassers Vedkommende gennemgaaede ved mundtligt Foredrag og Anskuelse.

Naturhistorie. (Som Stedtræder for Adj. Feddersen Kand. Lindstrøm Frbrdlskl. a, 3. Realkl. og 3. stud. Kl. hver 1 Tmr., ellers hver vedkommende Kl. 2 Tmr.) Frbrdlskl. a. Feddersens „100 Dyr“: Pattedyr og Fugle. — Frbrdlskl. b. Sammes „Naturens Bog“: Pattedyr og Fugle samt Resten af Hvirveldyrene, som ikke agtes opgivet til Aarsprøven. — 1. Kl. Sammes „Dyrerigetets Naturhistorie“: Krybdyr, Padder, Fiske, Leddyr og Bløddyr; desuden er mundtlig gennemgaaet Urdyrene og Planternes ydre Bygning (Morfologien). — 2. Realkl. og stud. Kl. Samme Bog: Bløddyrene (Urdyrene ved mundtlig Gjennemgang). Erslevs Botanik forfra til de blomsterløse Planter. — 3. Realkl. og stud. Kl. Samme Bøger. Zoologi: Pattedyr og Fugle gjenlæst; Botanik: de blomsterløse Planter og den alm. Del. — 4. Kl. Samme Bøger helt gjenlæste; Mennesket ved mundtlig Gjennemgang og Anskuelse. Med 3. og 4. Kl. er der foretaget botaniske Ekspeditioner.

Regning og Matematik. Frbrdlskl. a. (Adj. Møller 6 Tmr., hvoraf 4 samtidig med b.) Regning med hele Tal efter Meiers Regnebog I. — Frbrdlskl. b. (Adj. Møller 4 Tmr. samtidig med a.) Brøkgregning efter Meiers Regnebog II til Decimalbrøk. — 1. Kl. (Adj. Møller 5 Tmr.) Møllers Læren om Rumstørrelser. Steens Arithmetik S. 1—17. Sammes matematiske Opgaver Nr. 1—83. Brøkgregning efter Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasser og Meiers Regnebog II. — 2. Realkl.

(Adj. Petersen 6 Tmr.) Steens Arithmetik S. 23 og ud til Tillæg. Sammes matematiske Opgaver fra 106 og ud til „Blandede Opgaver“. Steens Algebra S. 1—7. Petersens Geometri Sd. 1—39. Meiers Regnebog II til Sd. 76. — 2. stud. Kl. (Adj. Petersen 6 Tmr.) Steens Arithmetik S. 23 og ud til Tillæg. Sammes math. Opgaver fra 106 og ud til „Blandede Opgaver“. Steens Algebra S. 1—19. Petersens Geometri. S. 1—39. Meiers Regnebog II til Sd. 76. — 3. Realkl. (Adj. Møller 7 Tmr.) Steens Algebra S. 19—100. Petersens Geometri S. 49 til Enden. Af 2 Timer om Ugen, hvori den math.-naturv. stud. Discipl. af 3. stud. Kl. har været med her, er 1 anvendt til praktisk Regning og 1 til geometrisk Tegning. — 3. stud. Kl. (Adj. Møller 5 Tmr.) Steens Algebra S. 19—100. Petersens Geometri S. 49 til Enden. — 4. Kl. Adj. Petersen 4 Tmr., Realfdl. og den mat.-naturv. stud. Discipl. desuden 2 Tmr.) Gjenlæst Steens Algebra og de vigtigste Afsnit af Steens Arithmetik med tilhørende Opgaver. Gjenlæst Petersens Geometri og Møllers Læren om Rumstørrelser. Hjemmeopgaver 1 Gang om Ugen. Regning paa Skolen 1 Time om Ugen. Realafd. har i dens særlige Timer haft Øvelser i Regning og geometrisk Tegning.

Naturlære. 3. Realkl. med mat.-naturv. stud. (Adj. Møller 2 Tmr.) Lorenzes kortfattede Naturlære S. 1—32 og S. 74 til Enden. — 4. Kl. Realafd. og math.-naturv. stud. (Adj. Møller 2 Tmr.) Samme Bog S. 33—49 og Gjenlæsning af det ifjor i 3. Kl. læste. — 5. Kl. (Adj. Petersen 3 Tmr.) Schmidts Naturlære forfra til Elektromagnetisme. — 6. Kl. (Adj. Petersen 3 Tmr.) Schmidts Naturlære,

Bevægelseslære og gjenlæst hele Bogen til Lyden. Jørgensens Astronomi.

Tegning. Frbrdlskl. a og b (Serg. Sørensen 2 Tmr.) Petersens og Janniches Tegnebøger: a I og II, b III og IV. — Kthdrlsk. (Adj. Møller). 1. og 2. Kl.'s Realfdl. (hver 2 Tmr.) Konturtegning efter Hetsches og Petersens Fortegninger. — 3. Realkl. (2 Tmr.) Som de to foregaaende Kl. 1 Discipel har tegnet Projektions- og Perspektivtegning. — 4. Kl.'s Realafdl. (1 Tm.) Projektions- og Perspektivtegning. 1 Discipel har tegnet efter Klodser.

Skrivning. Frbrdlskl. a og b (Oversergeant P. Nielsen 3 Tmr., a desuden 2 Tmr. særskilt). Efter Forskrift dels enkelte Bogstaver, dels Sammen-skrift, saaledes at i Regelen alle Disciple i hver Klasse har fulgts ad; af og til er Taktskrivning bleven anvendt; mod Slutningen af Skoleaaret har en Del Disciple i b skrevet af efter en trykt Bog. — 1.—4. Kl. (Adj. Møller 1. Kl. 2 Tmr., 2. stud. og Rekl. 3. Rlkl. og 4. Kl.'s Realafdeling hver 1 Tm.) Saa snart en Discipel har tilegnet sig en nogenlunde sikker og ordentlig Haandskrift, bruger han ikke mere Forskrift men skriver af efter en dansk Bog; der indøves og kræves da blot en tydelig og ordentlig Haandskrift men Disciplene holdes ikke til at udføre hvert enkelt Bogstav i en eneste for alle gyldig Form; dog tager Skolen selvfølgelig ikke mod enhver som helst Form af Bogstaverne.

Sang. (Overhornbl. Zorn). Forberedelses-skolens (nu i Tallet) 31 Dscpl. har altid alle været med i den ene Time ugentlig, hvori Undervisningen er bleven given, og er blevet øvede i enstemmig Sang af Skolens Morgensange, fædre-

landske og Folkesange; 5 af de 31 savne efter Lærerens Skjøn alligevel Forudsætningen for virkelig at kunne komme til at synge. I Kathedralskolen er af samme Grund 54 Disciple udelukkede fra Undervisningen, og hos 13 andre er Stemmen i Overgang. Der er Undervisningen bleven given i 4 Timer ugentlig; og Disciplene har været fordelt i tre Hold, saaledes, at 6. og 5. Kl. og 4. Realkl. (17 Dspl.), 4. stud., 3. spr.-hist. og 2. stud. (21 Dspl.) og 3. mt. og Rl., 2. Rl. og 1. Kl. (16 Dspl.) har haft hvert Hold 1 Time; den 4. Time er bleven brugt til Sømmensang, som i Aar er bleven udført trestemmig (Sopran, Alt og Bas). Ved Øvelserne er foruden Skolens Morgensange blevet brugt et Udvalg af Melodier hentede fra Sannes og Mortensens Samlinger. Ved enstemmig Sang af Folke- og Fædrelandssange er Bågø og Nørregaards Sangbog bleven brugt.

Gymnastik. Frbrdlskl. a og b (4 Tmr. ugentlig under Kapt. af Fodfolket Weldingh med Bistand af Gymnastiklr. i Hæren, Sergeant Honoré). Af Skolens 31 Disciple er 2 af Helbredshensyn udelukkede fra Øvelserne. — Kathedralskolen. Af Skolens 121 Disciple er til Stadighed 8 udelukkede af Helbredshensyn; de øvrige 113 er ved Øvelserne delte i 4 Hold, nemlig 1. Kl. med 22 Dspl. og 2. Kl. med 25 Dspl. under Kapt. af Fodf. Weldingh, 3. og 4. Kl. med 44 Dspl. og 5. og 6. Kl. med 30 Dspl. under Adj. Petersen. begge med Bistand af 2 Gymnastiklærere fra Hæren, Sergeantterne Honoré og Brüggmann; Adj. Petersen i de to ugentlige Huggetimer med øverste Hold tillige med Bistand af en tredje Gymnastiklærer fra Hæren, Sergeant Werner; hvert Hold har paa

Ugens almindelige Skoledage haft 4 Timer ugentlig; desuden har der til det ældste Hold været lagt en 5. Time til Huggeøvelser Søndag Morgen, saaledes at Deltagelsen i den har været en frivillig Sag for de Disciple, der har siddet i begge Klasser tilsammen; og med Undtagelse af 1 have de alle, skjønt for nogles Vedkommende med større eller mindre Udholdenhed, benyttet sig af den saaledes givne Lejlighed til udvidet Øvelse og forøget Udvikling af de legemlige Kræfter. Undervisningen er bleven afbrudt ved Svømmeøvelserne men ikke ved Skydeøvelserne og i den sidste Vinter heller ikke som Følge af Kulde. Den er i Henhold til Ministeriets Cirkulære af 31. Maj 1883 bleven ledet efter den af Kaptejn af Fodfolket J. Amsinck udarbejdede Lærebog i Gymnastik.

Svømning. Undervisningen begyndte ifjor Sommer Torsdagen d. 12. Juni og foretoges under Ledelse af de samme Lærere med samme Bistand som ved Gymnastikundervisningen, indtil Aarsprøven gjorde det umuligt at foretage nogen regelmæssig Undervisning hver Dag; fra den Tid af var i de vedkommende Timer Sergeant Honoré altid tilstede paa Flaaden, saa at de Disciple, der ikke var til Prøve paa Skolen, kunde komme til at svømme under hans Tilsyn. Efter Sommerferien fandt der Svømmeundervisning Sted indtil den 1. Sptbr.; men i den sidste Uge kom kun de Disciple i Vandet, der selv ønskede det; de andre sysselsattes med Boldtleg. Og efter Indstilling fra Rektoratet bemyndigede Ministeriet ved Skriv. af 7. Juni Forstanderskabet til for Sommeren at udbetale almindelig Extratimebetaling til hver af de to Gym-

nastikassistenter ved Skolen for indtil 7 Tmr. ugentlig efter Rektors Attest for Tilsyn med Skolens Disciple ved Svømmeøvelser en Time hver Eftermiddag. Til denne Eftermiddagssvømning fik saa alle de af Kathedralskolens Disciple Adgang, der ikke havde haft Undervisning i Faget i den dertil henlagte Formiddagstime; den fandt i Svømmetiden Sted hver Eftermiddag, ogsaa om Søndagen, dog med Undtagelse af den største Del af Sommerferien, da det viste sig, at der i denne Tid var alt for faa Deltagere hver Dag; og da Tiden ellers viste sig tilstrækkelig, fik Disciplene i begge Klasser af Forberedelsesskolen Lov til at deltage deri paa de Dage, da de ikke havde Undervisning i Faget om Formiddagen. Efter at Begynderne forud har faaet Tagene indøvede i Svømmemaskinen i Skolens Gymnastikhus, svømmer enhver med Svømmetornyster paa, indtil han uden dette kan svømme 200 Alen i slap Sele; kan han dette, bliver han Frisvømmer. Ved Undervisningens Ophør 1884 var af Forberedelsesskolens daværende 32 Discpl. 1 udelukket fra Øvelserne af Helldbredshensyn og 2 Frisvømmere; af Kathedralskolens 122 Disciple var 8 udelukkede og 70 vare Frisvømmere, og af disse vare igjen 13 „Distancesvømmere“, idet de, under Ledsagelse af den til Flaaden hørende Baad med Lærere i, svømmende havde tilbagelagt en Strækning af 1200 Alen, nemlig Dspl. Jørgen Møller af 5. Kl, Peder Koch, Kirk Pedersen, Carl Thranum og Jens Chr. Jensen af 4. Kl. og Carl David Fog, Jhns. Bang, Theod. Schaefer, Jens Overgaard, Theod. Rendtorff og Oscar Hedemann af 3. Kl.

Skydning. De to øverste Klasser samt 4. Kl.'s

Realdisciple (Adj. Petersen med Bistand af Sergeant Honorè). I Aaret 1884 holdtes Øvelserne i Riffelskydning fra Begyndelsen af April Maaned, saa at der i Almindelighed faldt en Skydedag hver Uge, naar Vejret ikke voldte Hindringer; og med Ministeriets Tilladelse foretoges der foruden de almindelige 9 Skydture før Sommerferien ogsaa 9 Ture efter denne, for at der saaledes kunde gjøres en Overgang til herefter, omvendt imod hvad der hidtil har været Tilfældet, før Sommerferien kun at foretage 6 Skydture men derimod 9 efter den. Der blev skudt til den Skive, Skytteforeningerne brugte indtil Udgangen af 1872, en aflang Firkant med 3 Grader; efter de gjældende Bestemmelser fik hver Discipel hver Gang 5 Skud, som alle gjordes med Remingtonbøssen med Benyttelse af Centralantændelsespatronen. Under 15. Juli indsendtes til Ministeriet den omstaaende, befalede Beretning A om **Udfaldet af Skydeøvelserne i Skoleaaret 1883 - 84**. Og ved Afslutningen af Forsommerens Øvelser holdtes Onsdagen den 22. Maj **Præmieskydning**, hvis Udfald ses af omstaaende Oversigt B.

Alle Skud udførtes i frit Anlæg. Præmiernes Værdi var paa 300 Alens Afstand 12 og 8 Kr. og paa 200 Alens 6 og 4 Kr. Disse Beløb brugtes efter Præmietagernes Ønske for Carl van Deurses Vedkommende som Bidrag til Kjøb af Bellmann: Fredmanns epistlar ok sånger, Tekst og Musik, samt Tissandier: Videnskabelige Adspredelser, for Alexander Lassens som Bidrag til Kjøb af en Turistkikkert, for Anton Fugls som Bidrag til kjøb af en Haandkuffert og for Jens Grønbæks til Kjøb af Holbergs Komedier.

Til den forestaaende **Afgangsprøve for stud. Dscpl. af spr.-hist. Rtng.** indstille sig de 12 Dscpl. i 6. Kl., som have gennemgaaet

A.	Afstand i Alen.	Tal af			Sum.
		Skud.	Træf- fere.	Points	
6. Kl. 10 Disciple.					
5. Kl. 13 Disciple.					
6. Klasse	100	105	102	351	453
5. Klasse	100	160	154	501	655
6. Klasse	200	255	242	684	926
5. Klasse	200	505	455	1234	1689
6. Klasse	300	360	284	740	1024
5. Klasse	300	270	192	496	688
	Sum af	1655	1429	4006	5435—3,28

B.	Disciplenes Navn og Klasse.	Afstand i Alen.	Skud.					Sum af Af- stand maalt i Tonner.	Sum.	Præmie.
			1	2	3	4	5			
6. Kl. Erik Christensen		300	0	0	2	3	4	49	9	
„ Carl v. Deurs . .		300	2	4	2	3	3	85	14	1ste
„ Graakjær		300	0	3	2	3	3	62 $\frac{1}{2}$	11	
„ Isager		300	3	2	3	0	2	56 $\frac{3}{4}$	10	
„ P. Chr. Jensen . .		300	2	0	3	2	2	82	9	
„ Alex. Lassen . . .		300	2	3	3	2	3	74 $\frac{1}{2}$	13	2den
„ Søren Munch . .		300	0	0	2	0	3	28 $\frac{1}{4}$	5	
„ Aksel Møller . . .		300								Fravær.
„ Stochholm		300	3	3	0	2	2	85	10	
„ Edvard Wolff . .		300	2	2	2	0	2	97 $\frac{3}{4}$	8	
5. Kl. Christian Bang .		200	2	2	2	3	2	99 $\frac{1}{2}$	11	
„ Martinus Barner		200	3	3	3	3	2	68	14	
„ Vilhelm Blichfeldt		200	2	4	4	4	3	46 $\frac{1}{2}$	17	
„ Johan Boas		200	2	3	2	3	3	73 $\frac{3}{4}$	13	
„ Jens Christensen		200	3	3	3	2	4	63 $\frac{1}{4}$	15	
„ Lars Dam		200	3	2	3	2	2	87 $\frac{1}{2}$	12	
„ Carl Faber		200	3	2	3	3	2	103	13	
„ Anton Fugl		200	3	3	4	4	3	35 $\frac{3}{4}$	17	1ste
„ Christen Gade . .		200	3	2	3	3	4	63 $\frac{1}{2}$	15	
„ Jens Grønbæk . .		200	4	4	3	3	3	44 $\frac{3}{4}$	17	2den
„ Mart. Ludv. Hoff		200	3	3	2	0	2	67 $\frac{1}{2}$	10	
„ Jens Jensen		200	2	3	2	4	2	80 $\frac{1}{4}$	13	
„ Niels Svendsen . .		200	0	2	2	3	2	66 $\frac{1}{4}$	9	

i **Oldnordisk** efter Wimmers Læsebog Sd. 1—36. 41—53, 63—107 og 114—18 samt af Hoff og Hofforys Læsestykker Sd. 1—11, hvoraf **til Overhøring opgives** af Læsebogen Sd. 14—26 og 74—107 og af Læsestykkerne Sd. 1—11.

i **Engelsk** af Løkkes Læseb. for Melleml. Sd. 8—23, 40—49, 66—77, 88—118, 124—47, 156—213 og 233—37, i **Latin med Forberedelse** hos Rkt. Lefolii af Vergils Æneide 2. og 5. Bog, af Horatses Oder 3. og 4. Bog, af Cicero Talerne for Dejotarus og for Milo, 1. Bog af de Tuskulanske Undersøgelser og de 18 første Kap. af Cato Major, af Livius 5. og af Tacituses Aarbøger 1. Bog og hos Ovfr. Dr. Bang af Horatses Breve I, 1; 2; 4; 7; 14; 15; 16 og 19 samt II, og af Madvigs *carmina selecta* Catullus undtagen 10, Tibullus 2 og 3, Ovidius 1 og 7 og Martialis med Undtagelse af 6, 10 og 13, hvoraf **til Overhørelse opgives**: Vergils Æneide II, Livius V, Kap. 1—27, Tacituses Aarb. I, Kap. 1—35, Ciceros Tuskul. I, Kap. 1—30, Talen for Dejotarus og af Talen for Milo Kap. 1—15, af Horatses Oder 3. og 4. Bog og af Brevenes 2. Bog 1. og 2. Brev samt Digtene af Catullus, Tibullus og Ovidius -- og **uden Forberedelse** Sallusts Katilina, Seneka de providentia, Tacituses Germania, af Ciceros Breve efter Kielsens Udvalg X—XXI, af Ovids Forvandlinger i Blochs Udvalg Evropa, Kadmus, Aktæon, Pyramus og Thisbe, og Persevs, af Ciceros Cato Major Kap. 19—23 og Plinius Brevskifte med Trajan i Udvalg. og i **Græsk** af Homers Odysse 4., 5., 6., 16., 17. og 18. Bog; af Petersens Anthologi Kallinos, Tyrtajos 1 og 4, Mimnernos 1 og 2, Solon 1, Xenophanes 1 og 2, Theognis 1, 2, 7 og 8, af Epigrammerne Simoni-

des 1—8, Kallimakhos og ubekjendte Forfattere 1—6, anakreontiske Digte samt Kallistratoses og Hybriases Skolier; Isokrateses Euagoras; Platons Kriton; Luki-ans Timon; Herodots 8. Bog og af 9. Bog Kap. 1—57; og af Xenophons Memorabilia I, 1, 1—20; 2, 1—18; 49—55; 62—64; 4; II, 1, 21—34; 3; III, 5.

Til **4. Klases Aarsprøve** opgives af Aarets Læsning i **Latin til Overhørelse** Ciceros Tale for Kong Dejotarus, hans 2. Tale mod Katilina og af den 3. de to første Kapitler, 4. Bog af Cæsars Gallerkrig og af 5. de 11 første Kapitler; og af Ovids Forvandlinger Verdensaldrene, Devkalion, Battus, Kadmuses Forvandling og Pyramus og Thisbe.

Til **almindelig Forberedelsesprøve** opgives af Realdisciplene fra 4. Klasse til **Overhøring i Engelsk** Listovs Læsestykker 2. Afdl. Sd. 3—155 og Boysens Digte Sd. 26—59.

i Tysk af Kaper og Simonsens Læseb. for de højere Kl. Sd. 281—307, 347—374 og Hauffs Die Bettlerinn vom Pont des Arts til Sd. 66

og **i Fransk** Borrings Études littéraires Sd. 83—122 og Erckmann-Chatrion: Histoire d'un conscrit de 1813 im Auszuge herausg. v. Bandow Sd. 1—86.

I Kathedralskolen overværede Sanginspektøren Kantor Sanne Torsdagen d. 23. April fra Kl. 1—2 Undervisningen i Sang.

V. Understøttelsesmidler.

Skolepengene er i Forberedelsesskolen for en Discipel, foruden 5 Kr. i Indskrivningspenge, 9 Kr. maa-

nedlig, for anden Broder 7 Kr. og for tredie 5 Kr.; i Kathedraskolen for en Discipel i 5. eller 6. Klasse 144 Kr. aarlig, i de øvrige Klasser 120 Kr., for anden Broder henholdsvis 115 Kr. 20 Øre eller 96 Kr. og for 3. Broder 86 Kr. 40 Øre eller 72 Kr. De betales fjerdingaarsvis forud; og det er paalagt Rektoratet at formene den Discipel Adgang til Skolen, for hvem de ikke ere betalte før Fjerdingaarets Udgang. For Juli Fjerdingaar opkræves de i to Halvparter, først for de 6 Uger fra 1. Juli til 14. Avgust og siden, ved Begyndelsen af det ny Skoleaar, for den anden Halvpart. For Disciple, der udtræde efter Aarsprøven før Begyndelsen af det ny Skoleaar, betales kun for Juli Maaned; og saa fremt Afgangsprøven sluttet før denne Maanedes Indgang, betale de afgaaende Disciple slet ikke for dette Fjerdingaar. Desuden er ved Indtrædelsen i Skolen at betale Indskrivningspenge med 10 Kr. for hver Discipel; og denne Ydelse eftergives kun for Disciple, der tidligere har betalt disse Indskrivningspenge enten til Skolen selv eller til en anden offentlig lærd Skole. Fremdeles maa enhver Discipel, der som studerende har gennemgaaet Afgangsprøven, løse et Vidnesbyrd om dennes Udfald, som tilstaa ham gratis, saa fremt han i det sidste Skoleaar har nydt fri Undervisning eller anden offentlig Understøttelse, men ellers maa betales med 20 Kroner til Skolens Kasse. Og de samme Betalingsvilkaar gjælde for enhver Discipel, der ellers forlader Skolen og ønsker at faa et Vidnesbyrd med fra denne. Men ingen Rektor maa i den Skole, han bestyrer, optage nogen Discipel, der kommer fra en anden offentlig Skole, uden at forlange et Vidnesbyrd af ham fra denne Skole. For at Disciple af matematisk-naturvidenskabelig Retning, der forlade Skolen her efter overstaaet Aarsprøve for 4. Kl. og derefter gaa videre i en anden, derpaa beregnet lærd Skole, ikke skal betale Vidnesbyrd to Gange, er Forholdet ordnet saaledes, at enhver Discipel, der forlader 4. Kl., for saa vidt han ikke nyder et af Skolens Beneficier eller Stipendier, altid betaler 20 Kr. for Vidnesbyrdet, medens han paa Begjæring gratis kan faa meddelt Attest om hans Modenhed til Opflyttelse i 5. Kl., men saa ved Udgangen af 5. ellet 6. Kl. faar Afgangsbeviset gratis. Ethvert Examens-

vidnesbyrd skal udfærdiges paa stemplet Papir til Taxt 1 Krone.

A. Offentlige Stipendier og fri Undervisning.

Den Understøttelse, der hører til den ved Overskriften betegnede Art, tilstaaes kun efter Ansøgning, hvortil der hos Rektoratet faas Blanketter til Udfyldning, og som indgives til Rektoratet samtidig med Undervisningens Begyndelse i det ny Skoleaar eller i alt Fald inden Udgangen af Avgust Maaned; ingen kan gjøre Regning paa at blive indstillet, dersom Ansøgningen ham vedrørende kommer senere. Men naar en Discipel en Gang har faaet et Stipendium eller fri Undervisning, behøver der for hans Vedkommende ikke at indgives ny Ansøgning om fremtidig eller forøget Understøttelse, med mindre saadant udtrykkelig bliver forlangt. Ministeriet træffer Afgjørelse om Understøttelsesmidlernes Anvendelse og Fordeling; Indstilling gjøres af Rektoratet efter Samraad med Skolens Lærere i et i dette Øjemed afholdt Læremøde; foruden Trang er det en uundværlig Forudsætning for Opnaaelsen af en Understøttelse af denne Art, at vedkommende Discipel baade i Aarets Løb har udført sit Arbejde til Skolen paa en tilfredsstillende Maade og har gennemgaaet Aarsprøven saaledes, at han i det mindste har faaet godt til Hovedkarakter. Skolens Realdisciple har kun Adgang til fri Undervisning men kan ikke faa Stipendium.

Af de oplagte Stipendier udbetales den ene Trediedel til vedkommende ved hans Afgang fra Skolen efter bestaaet Afgangsprøve; men saa fremt han ikke lader sig indskrive som akademisk Borger

ved Kjøbenhavns Universitet før Begyndelsen af det næste akademiske Semester, bliver det saaledes udbetalte Beløb at betale tilbage til Skolen. Af de øvrige to Trediedele udbetales i Regelen den ene Halvdel ved Udløbet af det første Semester, efter at vedkommende er bleven indskreven ved Universitetet, den anden efter bestaaet filosofisk Prøve (Karakter tg.) ved Udløbet af det andet Semester; Examensbevis, akademisk Borgerbrev samt Flidsattest forevises da for Oplagspengenes Eforus, og mod en Anvisning fra denne udbetales Beløbet fra Universitetskvæsturen; den, der ikke vil underkaste sig filosofisk Prøve, maa, for at faa den sidst omtalte anden Halvdel udbetalt, fremlægge Bevis for, at han i det forløbne Aar har arbejdet i sit særlige Fag, hvad der navnlig gjælder Polyteknikere, der som saadanne ingen Brug have for den filosofiske Prøve.

For Stipendieaaret 1. Oktober 1884 til 30. Sptbr. 1885 blev ved Skrivelse af 26. Septbr. 1884 fra Ministeriet til Skolens Forstanderskab Fordelingen fastsat, som følger:

1. Højeste Stipendium, 100 Kr., helt at oplægge samt fri Undervisning tilstodes Jens Jensen, Johan Erik Boas, Niels Svendsen, Carl Emil Hjort og Peder Kjærgaard samt Chr. Bang (der som Lærersøn har fri Undrv. extraordinært).

2. Mellemste Stipendium, 70 Kr., helt at oplægge samt fri Undervisning tilstodes Christen Gade, Christian Johansen og Jørgen Hansen samt Johannes Bang (der som Lærersøn har fri Undervisning extraordinært).

3. Laveste Stip., 40 Kr., helt at oplægge samt fri Undervisning tilstodes Anders Kristensen.

4. Fri Undervisning tilstodes Carl Petersen, Theodor Carstensen, Kirk Pedersen, Peder Wohnsen, Jens Lund, Peder Jensen, Mads Madsen og Johan Peder Hansen, endvidere fra 15. August 1884 at regne Anton Fugl og Christian Sixhøj, endelig extraordinært Regner Lefolii (som Lærersøn) og Gustav Jørgensen (som Fostersøn af en Lærer).

5. Undervisning for halv Betaling tilstodes Ove Rahbek og Christian Christiansen.

6. Højeste Stipendium 100 Kr. at udbetale som Hjælp til Skolepenge tilstodes Villiam Hoff.

7. Laveste Stipendium 40 Kr. at udbetale som Hjælp til Skolepenge tilstodes Carl Iversen, Theodor Schaefer, Carl David Fog, Viggo Schaefer, Peter Munch og Ove Rahbek.

Endvidere meddelte Ministeriet ved Skr. af 14. Oktbr. f. A. Rektoratet, at det havde tilstaaet Peder Severinsen og Kristian Peder Jensen hver en af de ved Finansloven for 1884—85 bevilgede extraordinære Gratistpladser for Skoleaaret 1884—85.

B. Det Nissenske Legat.

Dette Legat har kun studerende Disciple Adgang til at understøttes af. Efter Fundatsens Bestemmelse træffes Afgjørelsen om dets Anvendelse hvert Aar i Begyndelsen af December Maaned ved et Lærermøde; stemmeberettigede er foruden Rektor alle ved Skolen fast ansatte eller konstituerede Overlærere og Adjunkter. Om den Understøttelse, der uddeles til Disciple, behøver der ikke at indgives Ansøgning, medens det dog er en Selvfølge, at den ikke tilstaas nogen, om hvem det ikke forud vides, at han vil modtage Understøttelse. Men da

Renterne af Oplagspengene tillige med de hjemfaldne Oplagspenge skal anvendes som Understøttelse i de første Universitetsaar for Studenter, der er demitterede fra Skolen, maa de Studenter, der ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, inden Begyndelsen af December Maaned derom til Rektoratet indgive skriftlig Begjæring med udførlige Oplysninger om deres Stilling og Angivelse af, hvad de maatte tjene ved Undervisning. Det er vedtaget i Regelen ikke at tilstaa nogen denne Understøttelse efter Forløbet af det 3. Universitetsaar.

For Aaret 1884 blev Legatet ved Lærermødet d. 5. December f. A. uddelt, som følger:

1. Som „Understøttelse for trængende Disciple, der opføre sig godt“, uddeltes de $\frac{1}{5}$ af Grundfondens Renter indtil 11. December 1884 til Beløb 810 Kr. 60 Øre til 29 af Skolens Disciple, saaledes at Anton Fugl fik 50 Kr. 60 Øre, Christian Bang, Jens Jensen, Christen Gade, Johan Boas, Niels Svendsen, Carl Emil Hjort, Anders Kristensen, Christian Johansen, Jens Lund og Jørgen Hansen hver 40 Kr., og Martin Ludv. Hoff, Carl Petersen, Peter Kjærgaard, Villiam Hoff, Theodor Carstensen, Kirk Pedersen, Carl Iversen, Johannes Bang, Mads Madsen, Carl David Fog, Ove Rahbek, Peder Jensen, Johan Peder Hansen, Viggo Schaefer, Peter Munch, Carl Jacobsen, Chr. Sixhøj og Gustav Jørgensen hver 20 Kroner.

2. Som „Vidnesbyrd om Paaskjønnelse af Flid og Opmuntring til Anstrængelse fremdeles“ blev den øvrige $\frac{1}{5}$ til Beløb 202 Kr. 65 Øre tillagt 13 af Skolens Disciple, saaledes at Martinus Barner, Jens Grønbæk, Carl Faber, Volmer Krohn og Rolf Ham-

mer fik 15 Kr. 60 Øre hver, Georg Gøtzsche 15 Kr. 59 Øre, og Søren Andersen, Peter Andersen Petersen, Olaf Holst, Christian Møller, Regner Lefolii, Carl Christensen og Carl Christian Christensen 15 Kr. 58 Øre hver. — At den tilstaaede „Understøttelse“ tillige var at betragte som „Vidnesbyrd om Lærernes Tilfredshed med Fliden og Opmuntring for den følgende Tid“, vedtoges det blandt de under 1 nævnte at tilkjendegive Anton Fugl, Christian Bang, Johan Boas, Carl Emil Hjort, Peter Kjærgaard, Theodor Carstensen, Kirk Petersen, Christian Johansen, Jens Lund, Johannes Bang, Mads Madsen, Jørgen Hansen, Peder Jensen, Johan Peder Hansen, Peter Munch, Carl Jacobsen og Christian Sixhøj.

Af alle de under 1 og 2 uddelte Beløb blev Halvdelen, for Georg Gøtzsche den mindre Halvdel oplagt, Resten udbetalt.

3. Renterne af Oplagspengene for Aaret fra 11. Decbr. 1883 til 11. Decbr. 1884 til Beløb 52 Kr. 78 Øre tilstodes to fra Skolen dimitterede Studenter, saaledes at Jens Bertelsen og Rasmus Vestergaard fik hver 26 Kr. 39 Øre.

C. Det grevelige Moltkeske Legat

er efter Fundatsen bestemt til Understøttelse for Embedsmænds Sønner, som gaa i Skole eller paa anden Maade nyde Undervisning, uden at Bestemmelse til Studering er en nødvendig Forudsætning for at kunne faa det. Viborg Kathedralskole er tillagt 2 Portioner deraf hver paa 80 Kr. aarlig, som udbetales gennem Rektoratet til 11. Juni og 11. December Termin, hver Gang med Halvdelen. Retten til at afgjøre, hvem der skal nyde disse to Por-

tioner, tilkommer Lehnsbesidderen af Grevskabet Bregentved.

I Aaret 1884 har det været tilstaaet Disciplene Axel Møller (nu Student) og Johannes Bang.

D. Det Jessenske Legat

er efter Fundatsen bestemt til Understøttelse for 3 „af de dueligste og bedste fattige“ studerende Disciple i Viborg Kathedralskole, som da kunne erholde det, naar de ere i Skolens øverste Klasse, og vedblive at nyde det „i de første 3 Aar, efter at de ere dimitterede til Akademiet, ifald de der opholde sig til deres Studiers Fortsættelse“; dog har Slægtninge af Rektor Jessen og hans Fnke, D. C. født Ostenfeld, som stiftede Legatet den 5. Maj 1792, Fortrinsret, enten de saa gaa i Viborg Kathedralskole eller søge en anden Skole, saaledes at ingen udenfor de to Slægter da har Adgang til at nyde det. Stiftets Biskop og Stiftsprovst tage Bestemmelse om Uddelingen. Foruden Renterne af den oprindelige Kapital, „det større Jessenske Legat“, uddeles tillige et mindre, Renterne af en „Oplagskapital“.

For Aaret 1884 er i Juni Termin f. A. „det større Legat“, udbetalt til P. V. Brasch, som er Discipel i Aarhus Kathedralskole, og H. Ostenfeld i Horsens lærde Skole, til hver med 38 Kr. 17 Øre; „det mindre“ til Student herfra Jens Nielsen (2. Gang som Student) og til Discipelen Christian Bang her i Skolen med 18 Kr. 6 Øre til hver.

E. Det Mallingske Legat

er efter Fundatsen bestemt til hvert Aar at tildeles

„den mest værdige og trængende iblandt dem, der i dette Aar ere dimitterede fra Viborg Kathedralskole og inskriberede ved Universitetet“. Skolens Rektorat skal derfor hvert Aar tillige med Meldingen om den afholdte Afgangsprøve indsende „en Forklaring over enhver's Trang og sædelige Forhold tilligemed Oplysning, om Dimittenden har oppebaaret Beneficier ved Skolen og da hvilke“, samt om Afgangsprøvens Udfald for ham. Konsistorium ved Kjøbenhavns Universitet tager Bestemmelse om Legatets Anvendelse; men dette maa ikke tildeles nogen, som ikke i Skolen har været Stipendiat eller Gratist, og som ikke ved Afgangsprøven har erholdt mindst 2. Karakter.

I Følge Meddelelse fra Legatets Eforus, med Prof. Reisz, til Skolens Rektorat er for Aaret 1884 Legatet tilstaaet Student Axel Møller med 164 Kr. 84 Øre, hvoraf i Følge Fundatsen Halvdelen er bleven ham udbetalt i November Maaned f. A., medens den anden Halvdel skulde udbetales i April Maaned d. A.

F. Det Juelske Legat.

uddeles i 3 eller 5 Aar til 2 studerende ved Universitetet, fornemmelig fra Viborg eller og fra Aalborg Kathedralskole. Et Medlem af den Juelske Familie, for Tiden Kmhrr. Baron Niels Juel til Lundbæk ved Nibe, er Patron for Legatet; til ham indgives i Løbet af Skoletiden Ansøgning om Optagelse paa Listen over dem, der skal nyde det.

I Aaret 1884 er det udbetalt til Student herfra Jens Christensen 3. Gang og til Student fra Aalborg Johannes Gad med 75 Kr. 16 Øre til hver.

VI. Samlinger.

A. Bogsamlingen.

(Sluttet den 8. Maj 1885.)

Fagsondringen slutter sig til den i 1874 udkomne Fortegnelse over hele Samlingen, saaledes at Løbenumrene henviser til de tilsvarende Afdelinger i denne. Ved Fortsættelser er Titelen saa vidt mulig afkortet; Mærket *slut.* eller *afs.* efter en Titel betegner, at Værket er sluttet eller afsagt. Hvor Aarhundredet ikke angives, er det 18—; hvor Trykkestedet ikke angives, er det Kjøbenhavn. Hvad der er sendt fra Ministeriet, betegnes ved et —*m.* efter Titelen; hvad der er modtaget fra Forfattere eller Forlæggere, ligeledes ved —*f.*, —*frf.* eller —*frl.*; andre Gaver ved —*g.*, for saa vidt *Giverens* Navn ikke meddeles. — Af afdøde Kjøbmand Buchwalds Efterladenskab har Samlingen i Løbet af Aaret fra den fra Skolen ifjor afgaaede Student Alexander Lassen modtaget en temmelig omfattende Samling større eller mindre Skrifter, navnlig fra Midten af Aarhundredet, som i nedenstaaende Liste betegnes ved Mærket —*bl.*

I. Encyklopædi og blandede Skrifter.

2. Unvrstjubilæets danske Samf. Skrifter udg. af —. 18—23. 84—85.
Vidensk. Slskb. Ovrsgt. ov. — Forhandl. osv. 1882, 2, 3; 83, 1, 2. — *m.*
3. Tidskr. Nord. utg. af Letterstedtska föreng. osv. 1884, 4—8; 85, 1—2. Stockh. Tilskueren. Mndskr. f. Ltrtr., Samfundsspørgsmaal og almenfattelige vidensk. Skildringer. Udg. af N. Neergaard. 1884, 1—12; 85, 1—4.

II. Historie og Geografi.

12. Falkenberg, Chr. Kalender, udg. af P. G. Lydiche. 1885.

16. Geschichte. Allgm. . . . hrausg. v. Wilh. Oncken.
15—25. Brl. 79—81.
Gjør. M. Prøver af en hist. Læsebog. Prg.
Krstnia. Grtsn. 83.
Jensen. N. J. Verdenshist. til Læsning for
Folket. IV: Den nyere Tid fra 1815. 82.
Vedel. G. Kongerækker og Tidstabeller til Brug
for Mlmkl. 2. Udg. 85. — *frl.*
18. Brøndsted. K. G. Ægyptens, Assyriens og Ba-
byloniens Oldtidshist. i smntrængt Fremstillng.,
til Brug for Latinsk.'s øverst. Kl. Prg.
Rønne 84.
20. Mommsen. Theod. Röm. Gesch. 5. Bnd. Brln. 85.
Thierry. Amd. Nouveaux recits de l'hist. Rom.
aux IVe et Ve siècles. Trois ministres des fils
de Thèodose. Rufus—Eutrope—Stilichon.
Paris 65.
Thierry. Amd. Recits de l'hist. Rom. au Ve
siècle. Derniers temps de l'empire d'occident.
Paris. 62.
21. Thierry. Amd. Hist. des Gaulois. 2. éd. Tm.
1—3. Paris 35.
25. Lieblein. J. Gammelægyptisk Religion popul.
frmst. I. Krstnia 83.
27. Andræ. Paul. Seneca paa sin Villa ved den
appiske Vei. 83.
Friedländer. Ludv. Darstell. aus der Sittengesch.
Roms in der Zeit von August bis zum Aus-
gang der Antonine 5. Aufl. Leipz. 81.
28. Wickberg. Rud. Om Kelterna Frankrikes och
Britaniens forna bebyggare. Stockh. 83.
29. Christenson. R. Kortf. Geogr. for Folkesk. i
Fædrel. 4. Opl. Viborg 67. — *bl.*

- (29.) Dalberg. P. Læreb. i Geogr. 84. — *frl.*
 Erslev. Edv. N. 4. Mindre Læreb. i den alm.
 Geogr. for vore Borgersk. og lign. Anst. 9.
 Udg. 83.
 Løffler. E. Læreb. i Geogr. 2. Levrng. 84. — *frl.*
30. Kiepert. R. Polit. Schul-Wandkarten der Länder
 Europas: Deutschl.; Oesterreich-Ungarn. Brln.
 84.
36. Samling af Kongens Rettertings Domme. Udg.
 af V. A. Secher. 81—83. — *m.*
 Jørgensen. A. D. Udsigt ov. de danske Rigs-
 arkivers Hist. 84. — *m.*
 Magazin. Danske. Rkk. 4, Bnd. 6, 1. 85.
 Monumenta hist. Dan. Udg. af Hlg. Rørdam.
 Rkk. II, 1, 4. 84.
37. Holm. R. J. Danmarks Hist. fortalt for Ungdm.
 Dl. 1—2. 84. — *gv.*
 Klaussen. V. Ledetraad i Fædrel.'s Hist. Med
 Illustr. 85. — *frl.*
 Klaussen. V. Mindre Udtog af Danmarkshist.
 t. Br. f. de lavere Kl. Med Illustr. 2. Udg.
 85. — *frl.*
 Rom. N. C. Fædrelandshist. for Borger- og
 Almuesk. 13. Udg. 85. — *frl.*
40. Holm. Edv. Danm.-Norges indre Hist. under
 Enevælden fra 1660 til 1720. I, 1. 85.
 Meidell. Fr. Fra Enevældens Dæmring i
 Danm. 84.
43. Lund. Troels. Danm.'s og Norges Hist. i Slutn.
 af d. 16. Aarh. I, 6: Hverdag og Festdag. 84.
45. Langebek. J. Udkast til Souverainitets Histo-
 rien. Meddelt af J. H. Bang. Slutn. Prg.
 Sorø. 84.

49. Vedel. P. Den ældre Grev Bernstorffs Ministerium. 82.
51. Nathanson. M. L. Børsoperationerne og Coursens Gang, fornml. fra 1807—11. 57. — *bl.*
53. Thorsøe. Alex. Kong Frederik d. Syv.'s Regrng. 17—22. 84—85.
55. Smith. S. Birket. Til Belysning af literære Personer og Forhold i Slutn. af d. 18. og Beg. af d. 19. Aarh. En Saml. Breve. 83.
- Trap. J. P. Kongl. dansk Hof- og Statskalender. 1883. 84.
56. Schrøder. L. N. F. S. Grundtvigs Barndom og første Ungdom (1783—1806). Kolding 83.
- Schrøder. L. Ludvig Hølvæg. Af hans Liv og af hans Tid. Et Mindeskr. Odn. 84.
- Brandes. G. Ludvig Holberg. Et Festskr. 84.
- Holm. Edv. Holbergs Betydning for Aandsliv og Videnskab. Tale. 84.
- Horn. Fr. Winkel. Ludv. Holberg. En Levnedsskildring. 84.
- Bøgh. Ncl. Erindringer af og om Jens Adolf Jerichau. 84.
- Eskesen. Morten. Samliv med Kold og Gjengivelser af hans Taler. 84.
- Christian Molbech og Karen Margr. Rahbek. En Brevvexl. Udg. af Chr. K. F. Molbech. 83.
- Anker. C. J. Dansk Kontreadmiral og Kadetchef Hans Chr. Sneedorffs Personlighed og Virksomhed 1759—1824. Krstnia. 84.
- Jørgensen. A. D. Niels Stensen. Et Mindeskr. 84.
- Bruun Chr. Admiral Lord Nelson og Peter Willemoes. 82.

57. Hansen. V. Falbe- og Wll. Scharling. Danm.'s Statistik. 26—27. 84.
 Statistik. Danm.'s. Stat. Meddelelser. 5. 84. — *m.*
 — — Stat. Tabelværk. IV, A, 3;
 D, 6. 84. — *m.*
58. Mölck. W. og Sf. Dahl. Provins-Vejviser for Danm., 2. Aarg. 18⁸²/₈₃, red. af W. Mölck. 82. — *Gv. fra N. Christensen.*
 Krack. T. Vejviser for Kjøbenhavn og Frederiksberg for 1881. Kbh. 82. — *Gv. fra N. Christensen.*
 Nielsen. O. Kjøbenhavn paa Holbergs Tid. Kulturhist. Billeder. 84.
 Skattelign. for Viborg Kjøbstad for Aaret 1885 med Overslag over V. K.'s Indtægter og Udgifter f. s. A. 85.
65. Nielsen Yngvor. Bidrag til Norges Hist. i 1814. II, 1—2. 84—85.
67. Carlson. Frdr. Frd. Sveriges hist. und kngrne, af det Pfalziska huset. Dl. 7. Stockh. 85.
 Hildebrand. Hans. Sveriges medeltid I, 4—5; II, 1. Stockh. 84—85.
 Westling. Gust. Osk. Frdr. Hertug Carls Furstendöme und år. 1568—95. Prg. Sundsvl. 84.
71. Thierry. Aug. Recits des temps Mérovingiens précédés de consideration sur l'hist. de France. 5e éd. Paris. 56.
76. Rydberg. Viktor. Romerske Dage. Ovr. af Otto Borchsenius. 2 Udg. 84.
77. Andersson. Jordan. Om verkstället af Polens andra delning. Prg. Linkp. 84.
 Brasch. Chr. H. Det polske Kongevalg 1674. Med Hensyn til Prins Georg af Danmark. 82.

81. **Arnold** fra Lybeks Slavekrönike. Ovr. af P. Kierkegaard. 3. 84.
- 82 **Friis. J. A.** Klosteret i Petchenga. Skildringer fra russisk Lapland. Krstnia. 84.
101. **Holmberg. E. J.** Martin Luthers lif og betydelse såsom kyrkans reformator. Högtidstal. Prg. Örebro. 84.
- Denkwürdigkeiten aus dem Leben von Amalie Sieveking in deren Auftrage von einer Freundin derselben verfasst. 2. Aufl. Hamb. 60.
103. **Krogh. J.** Den højere danske Adel. En geneal. Haandbog. 66.
- Lorenzen. H. R. Hjort.** Annuaire général. des maisons souveraines en Europe depuis le commencement du XIXe siècle. 1884. 3e année. Copenh. — *Gv. fra N. Christensen.*
104. **Davidsen. J.** Fra vore Fædres Tid. Skildringer og Skitser. 84.
- Janson. Kristfr.** Vore Bedsteforældre. Optegnelser om Tilstandene i Danmark og Norge fra 1790—1815 af X. Saml. og udg. 82.
- Malling. Vilh.** Fra Kjøbstadslivet i gamle Dage. 82.
- Meidell. Fr.** Fra Brydningstiden. Kadetlivsbilleder fra Aar. 1847—50. 84.
- Rist. P. Fr.** Fra Støvlet-Tiden. Kulturhist. Bidrag til d. 18. Aarh.'s Karakteristik. 84.
- Thierry. Aug.** Essai sur l'hist. de la formation et des progrès du tiers état. Paris 53.
108. **Rydberg. Viktor.** Sejrsværdet. Oversigt over de gothiske Folks mythologiske Epos. Ovr. af Otto Borchsenius. 85.

110. Neubaur. L. Die Sage vom ewigen Juden. Untersuch. Leipz. 84.
111. Molbech. C. Danske Ordsprog. 50.
115. Aarbøger for nord. Oldkyndighed osv. 1883, 2—4; 84, 1—4.
- Annaler for nord. Oldkyndighed, udg. af det kgl. nord. Oldskriftselskab. 1836—61. (*Fra 1846 kaldet: Annal. for nord. Oldk. og Hist.*) — 21 Bind.
- Arkiv. Hist. osv. 1884, 6—12; 85, 1—4.
- Månedsskr. Hist. osv. 1884, 5—12; 85, 1—4.
- Samlinger til jydsk Hist. osv. Bind. 9, 3—4; 10, 1—2. Aalborg. 84.
- Tidsskrift. Antiquarisk, udg. af det kgl. nord. Oldskriftselskab. 8843—63. 45—67. 7 Bind.
- for nord. Oldkyndighed, udg. af det nord. Oldskriftselskab. Bind 1—2. 26—29.
- Geograf. osv. Bind 7, 5—12. 84—85.
- Hist. Udg. af den danske hist. For- eng. Rkk. 2, 4, 3. 84.
- — — — norske — For- eng. Rkk. 3, 4, 4. Krstnia 84.
- — Udg. af svenska hist fören. Aarg. 4, 2—4; 5, 1. Stockh. 84—85.
116. Kildeskrifter. Hist. osv. 31—34. 84—85.
- Mittheilungen der internation. Polar-Commis- sion. osv. 5. 84. — *Fra meteorol. Inst.*

III. Litteraturhistorie.

117. Arentzen. Kr. Fra det 18de Aarh. 84.
- Brandes. G. Hovedstrømninger osv. Forelæsn.

- (117.) holdte 1879. Den romantiske Skole i Frankrig. 82.
Brandes. G. Mennesker og Værker i nyere europ. Ltrtr. 83.
118. Aarsberetn. og Mddlsr. fra d. st. kgl. Bbltk. osv. Bind. 3, 9. 84. — *m.*
 Årskatalog för svenska bokhandelen. 1884. Stockh. 85. — *g. fra Niels Christensen.*
 Bogfortegnelse. Dansk osv. 1883, 14—17; Tillæg: norsk Bogfort.; 1884, 1—12. — *g. fra Niels Christensen.*
 Boghandlertid. Nord. osv. Aarg. 18, 50—54; 19, 1—49.
 Boklexikon. Svensk. 1830—65. osv. 59—62. 84. *slut.*
 Verzeichniz der Bücher osv. 1884, 1—2. — *g. fra Niels Christensen.*
121. **Hansen. P.** Illustr. dansk Litteraturhist. 1—15. 83—85.
Schrøder. L. Evald og Baggesen, deres Læremestre og deres Velyndere. Bidrag til Oplysn. om det aandelige Livsrøre i Slutn. af det attende Hundredaar. Kolding 84.
Smith. S. Birket. Studier på det gamle danske skuespils område. 83.
122. **Halvorsen. J. B.** Norsk Forfatter-Lexikon 1814—80. Paa Grundlag af J. E. Krafts og Chr. Langes Norsk Forf.-Lex. 1814—56. Bind 1. Krstnia 85.
126. **Nyrop. Kristoffer.** Den oldfranske Heltedigtning. 83.
128. **Kall. Benedicte Arnesen.** Den spanske Trilogi. Studie. 84.
131. Centralblatt, osv. 1884, 23—52; 85, 1—19.

IV. Nationallitteratur.

133. **Plutarks** Levnedsskildringer, ovrs. af V. Ullmann. 9. 84.

136. **Catullus**. Smaadigte, ovrs. af Chr. Listov. Prg. Nykbnng. 84.

Cicero.

Koch. Joh. B. Gloser og anmærkninger til Ciceros katilinariske Taler. 84. — *frl.*

Horatius.

Ungebundene Uebers. der Gedichte des Q. Horatius Flaccus (*Tilegnelsen underskrevet Friederich Groschuff*) Thl. 1—2. Cassel 1749. — 1 Bind. — *bl.*

Plautus. Tre Komedier. Frit ovrs. af Joh. Forchhammer. 84.

Plini Cæcili Secundi. C. Epistularum libri novem, epistul. ad Trajanum liber, Panegyricus, recogn. Hnr. Keil. Lips 81. — 6 *Aftryk.*

Sallustius.

Sidvall. F. V. Anteckn. ved læsng. af Sallustii Jugurtha. Prg. Hudksvl. 84.

Tacitus, Cornel. Den ældre romerske Kejsertid. Årbøger og Historiebøger. Ovrs. af O. A. Hovgård. 2—3. 84—85.

Vellejus Parterculus. Cajus. Röm. Gesch. übrs. u. mit. Anm. begl. von Wlh. Götte. Stuttg. 33.

137. **Poetae Latini ævi Carolini**. Rec. Ern. Duemmler. Tm. I—II. Brln. 84.

138. **Folkeminder**. Jydske, sml. . . . af Ev. Tang Kristensen. 6—7. 83—84.

Hovedværker i den danske Literatur. Udg. af

- (138.) Otto Borchsenius og Frdr. Winkel Horn.
Bnd. 1--2. 83. — *frl.*
Læsestykker af danske Forfattere saml. til Skolebrug af P. B. Fenger. I. Aarhus 84. — *frl.*
139. Drachmann. Holger. Fjæld-Sange og Æventyr. 85.
— — Lykken i Arenzano. Skuespil i en Akt. 84.
— — Poul og Virginie under nordlig Bredde. 79.
— — Smaa Fortællinger, ældre og nye. 84.
— — Strandby-Folk. Skuespil i fire Handl. 83.
- Gjellerup. Carl. Brynhild. En Tragedie. 84.
— — En klassisk Maaned. Billeder og Stemninger fra en Grækenlandsrejse. 84.
- Heiberg. P. A. Udv. Skrifter. Udg. af Otto Borchsenius og Fr. Winkel Horn. 84.
- Holberg. Ludv. Udv. Epistler. Udg. af Fr. Winkel Horn. 84.
- Kingo. Thom. Aandelige Sjunge-Chor. Udg. af M. Hammerich og G. Rode. 56.
- Richardt. Chr. Declarationen. Vaudeville. 69.
— — Drot og Marsk. Tragisk Sangdrama. 78.
— — Halvhundrede Digte. 78.
— — Smaadigte. 6. Opl. 65.
- Schandorph. S. Saml. Digte, ældre og nyere. 82.
- Staffeldt. Schak. Digte udg. af F. L. Liebenberg. Med en Charakteristik af Digteren ved Georg Brandes. 72.
141. Discipulus. Ved Skoleballet. Prg. Kbh. Lyceum 84.

- (141.) M. B. Ved Lyceums 25 Aars Fest. Prg. Kbh. Lyc. 84.
 N. B. Ved Festmaaltidet d. 24. Januar 1884. Prg. Kbh. Lyc. 84.
Ved Studentersamfundets Rusgilde d. 4. Oktbr. 84: 7 Sange af Holger D., Morten Krosz, S. Schandorph, Sganarel, P. L. I., O. M., R. V. S. -- g. fra Chr. Isager.
144. Bjørnson. B. Det flager i byen og på havnen. 84.
 Ibsen. Hnr. Gildet på Solhaug. Skuespil i tre akter. 2. Udg. 83.
 -- -- Vildanden. Skuespil i fem akter. 84.
 Melin. K. A. Om Ibsens individualisme med særskild hensyn til „Brand.“ Prg. Stockh. Nya elmtrskl. 84.
 Munch. A. Digte og Fortællinger, ældre og nyere. Chrstnia. 55.
 -- -- Kongedatterens Bruddefart. Et Digt. Ny Udg. Chrstnia 61.
 -- -- Moder og Søn. Drama i tre Akter. 71.
 -- -- Sorg og Trøst. Nogle Digte. 3. Opl. Chrstnia 53.
147. Bugge. Hilsen til Kristianssund og Molde ved de tre Skolers Fællesmøde for Gymnastik og Exercits. Prg. Aalsund. 83.
147. Edda. Snorres, den tredie fjærde grammatiske afhandl. Udg. af Bj. M. Olsen. 84.
149. Rydberg. Viktor. Dikter. 1. Saml. Stockh. 82.
153. Digte. Oversatte engelske (Shelley, Tennyson, Arnold, Swinburne). Ved Adolf Hansen. 84.
 Forfattere. Nyeste engelske i Udvalg. Med

- (153). Biogr. og oplys. Anm. ved Karl L. Sommerfeldt. 84. — *frl.*
154. **Arnold, Matthew.** Balders Død Ovsr. af Alfred Ipsen 85.
- Eliot, George** The sad fortunes of the reverend Amos Bartow. Udg. til Skolebr. af H. Wesenberg. Krstnia. 85. — *frl.*
- Tennyson, Alfred.** Enoch Arden. Digt. Fra d. Eng. ved A. Munch. 3. Opl. 82.
- — Idyller om Kong Arthur. Ovsr. ved A. Munch. 76.
- — Kystdrømme og Aylmersfield. Ovsr. af F. L. Mynster. 77.
157. **Hugo, Victor,** Notre-Dame Kirken i Paris. Hist. Roman. Ovsr. af Fr. Winkel-Horn. 83.
- Rabelais, Mester Frants.** 1483—1553. Fordansket af S. Broberg. 84.
- 161b **Dante Alighieris** Guddommelige Komædie. Ovsr. af Chr. K. F. Molbech. Dl. 1—3. 51—62.
- Tasso, Torquato.** Det befriede Jerusalem. Paa Dansk ved Christine Daugaard. 84.
165. Des Minnesangs Frühling herausg. von Karl Lachmann u. Moriz Haupt. 3. Ausg. besorgt v. F. Vogt. Leipz. 82.
166. **Geibel, Emanuel.** Juniuslieder. Stuttg. u. Tübngn. 48.
- Goethes Werke.** 13. Band. Tübng. 10. — *bl.*
- Iphigènie en Tauride. Trad. en vers franç. et précédée d'une étude sur Goethe. 2e éd. Paris 74. — *frl.*
- Herder, Johann Gottfr.** Sämmtl. Werke. Bnd. 1—40. Stuttg. u. Tübng. 52—54. — 20 Bnd.

- (166.) **Jean. Paul.** Sämmtl. Werke. 3. Aufl. Bnd. 1—34. Brln. 60—62. — *17 Bnd.*
- Kleist.** Hnr. v. Gsmll. Schriften. Hrsg. v. Ludv. Tieck. Th. 1—2. Brln. 26.
- Klopstocks** sämmtl. Werke. Bnd. 1—10. Leipz. 54—55. — *5 Bnd.*
- Körner.** Theod. Sämmtl. Werke (C. A. Tiedge. Nachricht von den Lebensumst. T. K.'s) Bnd. 1—4. Carlsruhe 27. — *3 Bnd.*
- Lenau.** Nicol. Die Albigenser. Freie Dichtungen. Stuttg. u. Tübng. 42.
- — Faust. Ein Gedicht. Stuttg. u. Tübng. 36.
- — — Et Digt. Ovrs. ved A. Munch. 83.
- — Neuere Gedicht. Stuttg. 38.
- — Savonarola. Ein Gedicht. Stuttg. u. Tübng. 37.
- Lessing.** G. E. Nathan den Vise. Dram. Digt i fem Akter ovrs. af H. C. Roede. Med en orienterende Indldn. af Richard Petersen. 84.
- Novalis** Schriften. Hrsg. v. Ludv. Tieck u. Fr. Schlegel. 5. Aufl. Thl. 1—2. Brln. 37. — *1 Bnd.*
169. Tusind og een Nat. Arab. Fortællinger. I fuldst. Ovrs. og forsynet med Anm. af Gustav Weil. Bnd. 1—5. 79.
170. Kalidasa. Skybudet. En indisk Elegi. Metr. ovrs. fra Sanskrit af Paul Marcussen. 82.

V. Sprogvidenskab.

181. **Grotefend.** Aug. Latinsk Elementarbog for de

- (181.) nedre Gymnasialkl. Ovr. med nogle Forandr. og Tillæg til Brug især for de lærde Skolers nederste Kl. af Alb. Sadolin Wesenberg. Viborg. 35. -- *bl.*
- Ljungdahl. S. Om de lat. prepositionernas användning i sammansättning med nomen. Prg. Hlsngbrg. 84.
183. Henrichsen. R. J. F. Opg. til Ovr. fra Latin paa Dansk. 5. Udg. Bsr. af M. Cl. Gertz. 84.
188. Tidskr. Nord. for Filologi. Ny Rkk. VI, 4; VII, 1. 84--85.
189. Arkiv for nord. Filologi osv. II, 3--4. Chrstnia 84--85.
190. Birch. Fr. Sneedorff. Dansk Retskrivningslære med Tillæg om Skilletgn., Tonelagene og Tonefaldet samt Rhythmus og Metrum. 35. -- *bl.*
- Bøjesen E. Kortf. dansk Sproglr. 45. -- *bl.*
- Dahl. B. T. Bidrag til dansk Sætningslære. 84.
- Schneekloth. K. A. Dansk Sproglære til Skolebrug. 2. Udg. 85. -- *frl.*
191. Kalkar. Otto. Ordbog til det ældre danske Sprog (1300 -- 1700). 7--8. 84--85.
192. Borchsenius. Otto og Frdr. Winkel Horn. Dansk Læseb. for Skol.'s mlmst. og højere Kl. med vedføjede svenske Læsest. 83. -- *frl.*
- Borchsenius. Otto og Frdr. Winkel Horn. Danske Læsest. for Skl.'s lavere og mlmst. Kl. 84. -- *frl.*
- Bredsdorff. Chr. Læseb. fr. mindre Børn. 3. Udg. 80. -- *frl.*
- Grønborg. O. L. Optegnelser paa Vendelbo-mål. 3. 85. -- *slut.*

- (192.) Müller. Sig. Læseb. til Brug for de højere Kl. af priv. Undrvanst., Drng.- og Pigeskoler samt Mlnkl. af Latin- og Rlsk. 83. — *frl.*
- Müller. Sig. Læsest. af danske og norske Forf. udg. til Skolebr. 83. — *frl.*
- Thomas a Kempis fire bøger om Kristi efterfølgelse i dansk ovrstls. fra 15. årh. Udg. af T. Rønning. Med en inddn. af prof. Fr. Nielsen. 1. 84. --
- Undervisning. En kristelig, om Skriftemål og Sakramentet trykt i Malmö 1531. På ny udg. af C. J. Brandt. 84.
196. Ahlèn. Konrad. Om verbets syntax i den äldre fornsvenskan. Prg. Örbr. 84.
- Olsen. Björn Magnusson. Runerne i den oldislandske Literatur. 83. — *m.*
197. Thorkelsson. Jón. Supplement til islandske Ordbøger. *fortsat.* Prg. Reykj. 83.
198. Småstykker. Udg. af samf. til udgvl. af gml. nord. ltrtr. 1—3. 84.
199. Klockhoff. Oskar. Relativsatsen i den äldre fornsvenskan. Prg. Karlstad. 84.
200. Schagerstrøm. Aug. Om svenska bär- ock fruktnamn på — or. Prg. Upsl. 84.
202. Arnold. Theod. Englische Gramm. 12. Aufl. umgearb. v. Joh. Ant. Fahrenkrüger. Jena u. Leipz. 9. — *bl.*
- Valett. Joh. Jk. M. Ausübud. engl. Sprachlehre. Die Redetheile. Hamb. 3. — *bl.*
203. Dictionary. The Slang — etymol., hist. and anecdotal. A new ed. London. (73).
- Lund James. Engelsk Ordsaml. til Br. i Mdl.- og Borgorsk. 2. Udg. Krstnia 84. — *frl.*

204. **Alver. Joh. L.** Supplem. til Løkkes eng. læseb. for mdlskl., læse-, retrovert.- og stiløvelser med ordforkl. Prg. Frdrkshld. 83.
Ancker. E. F. Progress. Øvelser til Ovrs. fra Eng. 41. — *bl.*
Møller. Fabric. Letfattelig Læreb. i det eng. Sprog (eft. Dr. Ahns Meth.) for Borger- og Rlsk. og til Selvundrv. 2. Udg. 84. — *frl.*
Nissen. C. A. Opgaver til engelske Versioner. 84. — *frf.*
205. **Benzon. Carl.** Den franske Formlr. i Grundtr. til Brug ved den elmnt. Undrv. 84. — *frl.*
Berggren. Th. Några anteckningar om grammatikernas olika uppfatn. af indikativens imprf. samt hist. och presentisk perf. i ny-franskan. Prg. Vstrvk. 84.
Brynildsen. J. Kortf. fransk grmm. til skolebrug. 2. udg. Krnstnia 84. — *frl.*
208. **Munde. Carl** Neue u. vollst. Handels-Correspondenz in französ. u. deutsch. Spr. Fr.- dtsch. Thl. Bremen 50. — *bl.*
213. **Forchhammer. Joh.** Vejledn. til Italiensk. 84.
- 214 a. **Wagener. Jhn. Dnl.** Neues portugies.-deutsch. u. deutsch-portug. Lex. Leipz. 11-12. 3 *Dele.*
214. b. **Arkossy. F. Booch-.** Neuest. vollst. Span.-Deutsch. u. Deutsch-Span. Handwörterb. Bnd. 1. Span. u. Deutsch. 2. Aufl. Leipz. 60.
- 216 **Hjorth. P.** Den tyske Gramm. for Dansk talende. 2. Opl. 27. — *bl.*
 — — — — —
 4. Udg. 42. — *bl.*

- (236.) deutsch. Übrstz. D. Martin Luthers. 111
Auf. Halle 9. — *bl.*
246. **Holmberg. E. J.** Martin Luthers lif och betydelse såsom kyrkans reformator. Högtidst. Prg. Örebr. 84.
Wadstein. Ernst. Medeltidens föreställningar om Antikrist, det tusenår. riket och världens undergång. Prg. Karlskr. 82 invign. af lärohus.
247. **Gjensvar.** Danm.'s christl. Prædikanter, paa Prælaternes Klagemaal, førte over dem paa Herredagen; Kbh. 1530. Paa ny udg. af Hlg. Fr. Rördam. 85.
Meddelelser. Nye, om den dansk-amerik. Mission osv. 13—16. 81—85. — *gv.*
Palladius. Peder's Visitatsbog, gjengiven med Nutidens Skrivemaade samt med Indledn. og Oplysn. v. C. Rosenberg. 84.
Teisen. N. Kort Indlæg i Sagen mellem S. Kierkegaard og H. L. Martensen. 84.
248. **Petersen. Louis W. Schat.** Ludwig Feuerbach og kristendommen, en religionsfilosofisk afhandl. 83. — *m.*
Ussing. Henry. Den christelige Vished. Apologet. Undersøglr. m. særl. H. til Franks „System der christl. Gewissheit“. 83. — *m.*
249. **Løvgren. N.** Utvekklingen inom den lutherska kyrkan under reformationsseklet af läran om människans vilja i förhållande til Guds nåd vid omvändelsen. Prg. Umeå 84.
Scharling. C. Hnr. Den lutherske Dogmatik overfor Nutidens kirkelige og videnskabelige Krav. Prg. Kbh. Univ. Rf. 83.

252. Gude. L. Om Kirkeforfatningssagen. 57. — *bl.*
Viborg Stifts Synodal-Act. 1884. — *Fra*
Bispceemb.
255. Sturm. Chrstph. Chrstn. Unterhalt. mit Gott
in den Morgenstund. auf jed. Tag des Jahres
7. Aufl. Halle. 1797. — *bl.*
257. Samlinger. Kirkehist. osv. Rkk. III, 5, 1—2.
84—85.
258. L—1—. Dorothea Trudels og Samuel Zellers
Helbredelsesanstalt i Männedorf. Med et
Forord af Pastor Harald Stein. 84.

IX. Opdragelse og Undervisning.

259. Ungdom. Vor. Tidsskr. osv. 1884, 3—6; 85,
1—2.
260. Fehr. J. En svensk uppfostringslära från
medlet af 1700-talet. Prg. Strngn. 84.
Mønster. P. H. og J. Abrahamson. Om den
indbyrdes Undervisnings Væsen og Færd.
Dl. 1—2. 21—22. — *Gv. fra afd. Obrst.*
Krabbe.
Nørrebro. Søren. Fremtidens Skole. 85.
- 260 b. Betænkning afg. af den under 23. Juni 1882
nedsatte Komm. til at tilvejebringe Oplysn.
om mulige sanitære Mangler i Ordningen
af Skolevæsenet og til at fremkomme med
Forslag til saadannes fremtidige Forebyg-
gelse. 64. — 2 *Aftr.* — *m.*
Petersen. Ernst. Vejninger af Disciplene i
Herlufsholm Mai 1883—April 1884. Prg.
Hrlfsh. 84.
261. Neuberth. J. Fr. Wilh. og N. Spjeldnæs. Tabel

- (261.) til brug ved udregning saavel af maanedssom eksamenshovedkarakterer. Krstnia 85.
— *frl.*
263. **Christensen D.** Nogle ord om hist.-undrv. i gymn. tilligemed et udkast til en paatænkt læreb. i middelald.'s og den nyere hist. Prg. Hmr. 83.
268. **Franke. Felix.** Praktisk Tilegnelse af fremmede Sprog. Dansk Bearb. O. Jespersen. 84. Redegjørelse for fremgangsmaaden ved undrv. i tysk, latin og engelsk i middelskol. Prg. Krstnia. Andrsn. 83.
269. **Norlander.** Kort Redegjørelse for den svenske gymnastik. Uddrag og studier af P. H. Lings og hans efterfølgeres arbejder og skrifter. Kolding 85.
- Voss. V.** Lidt om Skrivningen i Skolen. Prg. Aalsnd. 83.
270. **Lossius. K.** Indberetn. om en med off. stip. foretagen udenlandsrejse. (internat. undrvsnngskongres i Brüssel 1880). Prg. Trondh. Ktdlsk. 83.
- Paludan. J.** Det højere Skolevæsen i Danmark, Norge og Sverrig. En smnlgn. hist. Frmstll. 85.
- Sammendrag af Erklæringer ang. en Revision af Undrvngsplanen for Middelskol. og Gymnas. Efter Foranstaltn. af Dprtm. for Kirke- og Undrvsnngsvæsenet. Krstnia. 83. — *m.*
- Winther. H. T. Ad** Indberetn. om en Stipendierejse i Tydskland Juli—Septbr. 1882. Prg. Skien 83.
271. **Hoffmeyer. S** Examensbogen. En orienter.

- (271.) Oversigt ov. de danske off. Exam. undt. de højere Lærestalters Fagexaminer. Aarhus 84.
272. *Indbldskr. fra Undrvsngsanst. i Danmark*: Aalborg, Aarhus, Askov, Fredericia, Frederiksborg, Helsingør, Herlufsholm, Horsens, Jelling, Johnstrup, Kbh. (Brgrd. i Kbh., p. Krstnsh., Haderslev Lr., Hauch, Lyceum, Mariboe, Metropltn., polytekn. Lærest., Univ. Ref. 83, Kng.'s Fødselsf. 84, v. West.) Kolding, Nykøbing., Odns., Randers, Ranum, Reykjav., Ribe, Roskld., Rønne, Skaarup, Slags., Sorø, Vejle, Viborg, *alle* 1884. — *m.*
Helsingør: Skolens Forandring til Latin- og Realskole. Prg. 84.
Kbh. Univ. Forelæsn. og Øvlr. For- og Efteraar. 84. — *m.*
 — — Fortgnsl. ov. Stud. Afgsex. 83. — *m.*
Randers: Sand. Fr. Katalog ov. Skolens Bibliothek. Randers 84. — *m.*
274. *Indbldsskr. fra Undrvsngsanst. i Norge*: Aalesund, Arendal, Bergens Ktdrslskl., — Tanks Skl., Drammen, Fredrkshald., Hamar, Kongsberg, Krstnia (Aars og Voss, Andersen, Borger- og Rlslkl., Giertsen, Ktdrslskl.), Kristianssand, Laurvik, Molde, Skien, Thronhjelm Ktdrslskl., — Rlslkl., Tromsø — *alle* 1883. — *m.*
275. *Indbldsskr. fra Undrvsngsanst. i Sverige*: Falun, Gefle, Göteborg alm. lärov., — Rlgymn., — Rlläroverk, Halmstad, Helsingborg., Hernösand, Hudiksvall, Jönköping, Kalmar, Karl-

- (275.) stad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Lund ktdrslskl., — priv. elmnterskl., Malmö, Norrköping, Nyköping, Skara, Stockholm (Beskow, Lyceum för flickor, nya elmnterskl., Norrmalm, hgr. realläroverk, Södermalm, Wallinska flickskl.), Strengnäs, Sundsvall, Umeå, Upsala Fjellstedtska Skl., — ktdrslskl., Venersborg, Westervik, Westerås, Wexjö, Visby, Örebro, Østersund. *alle --- 1884 -- alle. m.*
Kalmar: Bæhrendtz. F. J. Förtekn. öfv. Saml. af Mynt och Minnespenningar m. m. I. Sverige. Prg. 84.
Karlskrona: Vid invign. af lärohus 1882.
Malmö: Wåhlin. C. L. Några blad ur lrv.'s arkiv. Prg. 84.
Nyköping: Schotte. G. V. Bidrag til lrv.'s hist. III. Drag ur lörov.'s inre lif: lärokursen, årsexam. och undrvsningsmtrl. Skolfester. Prg. 84.
Stockholm, Beskow. Plan för kristendomsundervisngen. Prg. 84.
Vesterås: Molér V. Förteckn. på palæotyper i lärov.'s bibliotk. Prg. 84.
Ystad: Wiikström. Oskar. Förteckn. öfv. d. naturhist. afdeln. af Ystads allm. lärsv. museum. Prg. Malmö. 84
Østersund: Kardell. S. J. Realkatalog öfv. lrv.'s bibliothek III. Prg. 84.

X. Matematik. — XI. Naturvidenskab.

279. Pechüle. C. T. Expédition danoise pour l'observation du passage de Venus 1882. Copnhg. 83. — *m.*

- (279.) Tidsskr. f. Mathem. o. s. v. Rk. 5, 2, 2—3, 1.
280. Bjørn H O. Læreb. i Arithm. med hosføjede
Ex. 3. Coursus. 2. Opl. Odns. 13. — *bl.*
H P. Table d'anti — logarithmes à huit. déc.
suivie d'une table trigonom. Nouvl. éd.
stereot. 84. — *frl.*
Holst. Elling. Anmærkn. til Dr. O. J. Brochs
arithmetik. Prg. Krstnia. Aars og V. 83.
Sohlberg. K. H. Om sammansatta talbeteck-
ningars allmängiltiga betydelse vid deras
hänförande til olika storhetsslag. Prg. Stockh.
Norm. 84.
281. Hedelius. Emil. Bidrag til teor. om liniära
differential- och differens-equationer med
konst. koeff. Prg. Göteb. hgr. latinlr. 84.
291. Naturen. Et illustr. Mndskr. for. pplr. Na-
turvdnsk; udg. af Carl Krafft. Krstnia.
Aarg. 1: 84, 6--12; 2: 85, 1--4.
292. Tidsskr. for Physik og Chemi osv. Rk. 2, 5,
5—12; 6, 1.
293. Lundberg. Erik. Fysikens enheter. Prg.
Stockh. Sdrm. 84.
297. Sohlberg. K. H. Den galvn. strm. enligt Ed-
lund jemte återbl. på de vigtigaste af öfr.
åsigter derom. Prg. Stockh. Nrm. 84.
303. Archiv für Naturgesch. osv. Berlin. Jahrg. 48:
82, 6.
- Bramsen. P. og S. Drejer. Kortf. Læreb. i
Zool. og Botan. til Br. f. Skoler. 41. — *bl.*
Funke. C. P. Naturh. for Ungd. 5. Opl. gmns.
af F. C. Kielsen. 17. — *bl.*
Tidsskr. f. Naturhist. osv. Rk. 3, 14, 3. —
slut.

305. **Warming. Eug.** Haandb. i d. system. Botanik. 2. Udg. 84.
306. **Bronn. H. G.** Die Klass. u. Ordn. des Thierreichs. Leipz. u. Heidelb. V, 2 Gliederfsl. 11—15: 84; VI, 1: Fische, fortgs. v. **A. A. W. Hubrecht** u. **M. Sagemehl.** 4: 85; 3: Reptl. 42—43: 85; 4: Vögel, fortgs. v. **Hans Gadow.** 7—10: 84—85.
- Hansen. H. J.** Fabrica oris dipterorum. Afd. 1. 83. — *m.*
- Schiødte.** Beretn. om Angreb af Insekter paa Hveden og Naaleskov. Afg. til Indnrngsmustr. 55. — *bl.*
- Schou. Jens.** Undrsglstr. om den periph. marvhold. Nerveprimitivtraads Bygn. 84. — *m.*
- Sørensen. N. O.** Dyrerigetets Inddeling, System eft. Lütken, Brehm, Schiødte o. fl. Trykt som Manusk. Aarhus 84. — *frf.*
- Vogt. Carl og Frdr. Specht.** Pattedyr. beskr. og illustr. Ovr. af **W. M. Schøyen.** Krstnia. 1—3; 85. — *frl.*
307. **Poulsen. Kr.** Om fascierne og de interfasc. rum på halsen. 84 — *m.*
- Rasmussen. Ank. Frod.** Om dyrkning af mikroorganismer fra spyt af sunde mennesker. 83. — *m.*
308. **Buchholz. Thorv. R. B.** Om Folks og Slægters Tilbagegang. I—II, 83—84.
- Hallager. Fr.** Krit. bidrag til læren om uregelm. epilepsi. Viborg. 84. — *m.*
- Koefoed. P.** Om Anvendelsen af Anæsthetica under Födsel ved Naturen. 83. — *m.*

- (308.) **Lange. Frdr.** Om Arvelighedens Indflydelse i Sindssygd. 83 — *m.*
 — **Victor.** Bidrag til Læren om den acute suppurative Betænd. i Mellemeret. 84. — *m.*
Lund. N. Chr. Iagttagelser fra Færøerne, navnlig ang. epidem. Sygdomme. 84. — *m.*
Reisz. C. Diagnosen af det fibrinøse pleuritiske Exsudat. Prg. Kbh. Univ. Kng.'s Fdlsf. 84. — *m.*
Rohves. J. N. Dyrlægebog. Ovr. af W. C. Klein. 25. — *bl.*
Ørum. H. P. Kemiske Studier over Ovariecystevædske med særl. Hns. til dn. diagn. Punktur. 84. — *m.*

XII. Samfundsvidenskaber.

311. **Kirkelove.** Danske osv. (1536—1683). Udg. af H. F. Rørdam. II, 1. 84.
 Love og Expeditioner osv. 1883. Hovedregister til Aarg. 1857—80. 84. — *m.*
 Lovtid. 1884, 18—45 med Tillæg 4—8; 1885, 1—21 med Tillæg. 1.
 Ministerialtid. A og B. 1884, 17—47; 85, 1—15.
 Saml. af Love og Anordn. osv. 1881—85, 3. — *m.*
Seidelin. L. C. Brinck. Popul. Fremstill. af det danske Skatte- og Afgiftsvæsen. 40. *bl.*
312. **Neckelmann. L. C.** Om Kommunevæsenet i Danm. (39). — *bl.*
Torp. Carl. Besiddelsen og dens Betydning i retslig Henseende 85. — *m.*

317. **Bondevennernes Virksomhed.** Yderligere oplysende Bemærkn. i Anl. af de forest. Valg. 1--2 Febr. -- 53 *bl.*
- Bregendahl.** Om Arvesagen. Viborg 53. — *bl.*
- Clausen. H. N.** Til Medborgere m. H. t. de forest. Folkethingsvalg. 53. — *bl.*
- de Coninck. A. L. C.** („Sincerus“). Flyv. polit. Blade 1--2. (53). — *bl.*
- Forhandl. om Danm.'s og Slesv.'s constitut. Forening,** udg. af N. L. Hvidt. 2. Orla Lehmanns Tale. — *bl.*
- Fællesforfatn. og Grundlovens Indskrænkning.** 55. — *bl.*
- Hage. H.** Politiske Blade. 2 og 4, 54. — *bl.*
- Hvad har Rigsdagen udrettet?** Constitut. Bidrag udg. af Foren. til at værne om Grundloven. 3. 55. — *bl.*
- Klee. Frdr.** Motiveret Forslag til et nyt Post- og Communicationssystem med Ind- og Udlandet. 48. — *bl.*
- Lütken. J. C.** („X. A.“) Forslag til en Erklæring fra danske Borgere om de forest. Forandr. i Grundloven. Ringsted. 85. -- *bl.*
- Müller. J. C.** Om Værnepligtssagens Behandl. i Nørre-Jyllands og Østift.'s Stænderfrsml. i Aaret 1844. 45. — *bl.*
- Müller. Otto.** Om Valgloven efter Grundlovsudkastets § 31--33 og Valglovsudkastets § 1, 9, 22, 27, og 31.-48. — *bl.*
- Rigsdagen og Ministeriet.** Nr. 2. Oplysende Bemærkn. i Anl. af de forest. Valg Mai. 53. — *bl.*

(317.) Oplysende Bemærkn. til Skriftet „Rigsdagen og Ministeriet“. I Febr 53. -- *bl.*

Salicath. P. G. H. L. („Intrepidus“). Et Par Ord til Jyderne i Anl. af H. M. Kongens Reise. 3. Opl. 52. — *bl.*

Snorrason. Thorvald. Den nordiske Union. Sendebrev til Arnljot Gellina fra hans gamle Ven. 57. -- *bl.*

Statsstyrelsen, betragtet fra teknisk Standpunkt, udg. af polytechn. Samf. 49. -- *bl.*

Svar paa Ministeriets Tiltale. 54. -- *bl.*

Topsøe. V. Nationalitetsbevægelserne i den nyere Tid. 82.

Tscherning. A. De preussiske Provindsialstænders Historie i korte Træk. 31. — *bl.*

Ussing. Werner. De danske Landboforhold med fortrinligt Hns. til den danske Bondes i Lovene grundede Forfatning, populært fremstillede. 47. — *bl.*

With. J. P. Landmanden og Kjøbstadmanden. Veile. 36. -- *bl.*

Arkiv for Handel og Toldvæsen. Udg. af W. Drechsel. Aarg. 2 - 3. 1847-48; Ny Række. 1849. -- *bl.*

318. **Buchwald. H. E. v.** Üb. d. naturgemäse Entwickel. der Eisenbahnen in den Herzogth. Holstein u. Schl. und deren Weiterführung durch die jütsche Halbinsel. Hamb. 45. — *bl.*

Daue. H. J. Om Jernbaner paa den cimbriske Halvøe. 57. — *bl.*

Grüner. Haldur R. Encyclopædie for Handlende, Søfarende, Fabrikanter og andre For-

- 318.) retningsmænd. I--III. 54—50. -- *ufuldstændig*. — *bl.*
- Grüner. Haldur R.** Haandbog for Handlende og Søfarende i Danmark, Norge og Sverrig. 50. — *bl.*
- — Mercantil-Calender for det danske Monarchie. 55. — *bl.*
- Hjørhøj. Ant. Frdr.** Beregn. ov. de Afgifter, som i Danm. vedkomme Formaling og Brændevinsbrænden. 2. Opl. 29. — *bl.*
- — — Haandbog for Toldembedsmænd og Handlende saavel som for enhver anden, der har med Told- og Consumptionsvæsenet at bestille. 32. — *bl.*
- Klæe. Frdr. og C. M. Poulsen.** Motiveret Forslag til en successiv Fuldførelse af et Jernbane-, Dampskibs- og Telegraphsystem for Danm. og Slesvig. 50. — *bl.*
- Kruse. Jürg. Elert.** Allgm. u. besond. Hamburgischer Contorist. 1—2. 2--5. — *bl.*
- Martensen. H. A.** Almeennyttig Lommebog indh. de europ. Stæders og Landes Mynt, Maal og Vægt. 19. — *bl.*
- — Comptoir- og Handels-Lexicon. 1 og 3. 20 og 22. — *bl.*
- Neckelmann. L. C.** Om Vexler. Randers (38). — *bl.*
- Olsen.** Cubiktabeller til Brug ved Udregning af Trælastladninger samt Møllestene til Toldklarering. 42. — *bl.*
- Paton. John.** Om Jernbanerne i Jylland og Slesvig. 56. *bl.*
- Ræder.** Crit. Bedømls. af . . . 's imod mit

- (318.) Skr. om Brændevinsbrænderierne udg. Modskrift tllgm. nogle Ord om Kjøbstæderne. Hors. 36. — *bl.*
 Tidsskr. Hedeselskabets osv. 1884, 2—6; 85, 1. — *gv.*
319. Bjerregaard. H. En kortf. Anviisn. til det forbedr. Jordbrug. Viborg. 33. — *bl.*
 Heins. W. F. G. Anviisn. til kunstig Forplantelse af Lax, Örreder og Foreller. 2. Opl. Kold. 52. — *bl.*
 Putsche. C. W. E. Die Bereitung des Stärkemehls aus Kartoffeln. Ilmenau 31. — *bl.*
 Tillæg til den practiserende Landmands Haandbog. 2. Udg. 28. — *bl.*
320. Vort Forsvar osv. 1884. — *Gv. fra Dr. Bang.*

XIII. Haandskrifter.

321. 4 a. Dogmehistorie, foredragen efter Münscher af J. Møller. 1. og 2. Periode. 18^{15/16}. Kollegiehefte af N. R. Ursin. — *bl.*
- 4 b. Kirkehistorie, foredragen efter Münscher af J. Møller. 3. og 4. Periode. 18^{16/17}. Kollegiehefte af N. R. Ursin. — *bl.*
- 4 c. Kirkehistorie, foredragen efter Münscher af J. Møller. 6. Periode. 1815 Kollegiehefte af N. R. Ursin. — *bl.*
- 4 d. Kristelig Moral og Apologetik, foredragen af P. E. Müller. 18^{14/15}. Kollegiehefte af N. R. Ursin. — *bl.*
- 4 e. Et Kollegiehefte uden Begyndelse, efter Haandskriften rimeligvis af N. R. Ursin, synes at indeholde „naturlig Theologi“. — *bl.*
- 4 f. Salomons Proverbia fortolkede af M. N.

(321.4f) Kall 18^{13/14}. Kollegiehefte af N. R. Ursin.
— *bl.*

4 g. Excerpta e commentariis Kuinoelis in evangl.
Johannis et Eichhornii in Apocalypsen.
Haandskreven af N. R. Ursin. 18^{16/17}. — *bl.*

5. Lex regia. Det er den souveraine Konge-
lov o. s. v. Afskrift uden Antydning om,
naar ell. af hvem skrevet. — *bl.*

6. Udsigt over Philosophiens Historie af S. B.
Hersleb, Adjunct. — Paategnet (N. R.)
Ursin. 1812. — *bl.*

B. Disciplenes Bogsamling

havde 1. 4. 84 i Behold fra Aaret April 1883

—Marts 1884 Kr. 12 02 Ø.

og har i Aaret April 1884 --Marts 1885

haft i Indtægt

fra 1 Mdlm. Bidr. Marts - Sptbr. 84 .	”	1 17	”
— 1 — — April—Juni 84 .	”	0 50	”
— 50 — — April--Sptbr. 84 .	”	50 00	”
— 2 — — Sptbr. 84--Mrts. 85	”	2 34	”
— 42 — — Oktbr. 84 Mrts. 85	”	42 00	”
— 3 — — Nvbr. 84—Mrts. 85	”	2 49	”
— 4 Bogfortegnelser	”	1 40	”
— fundet i Skolen og paa Legeplad- sen til forskl. Tider	”	0 36	”

i alt Kr. 112 28 Ø.

og i samme Tidsrum udgivet

til Indkjøb af nye Bøger ” 88 15 ”

-- Indbinding ” 24 75 ”

— en ny Udlaansprotokol ” 4 50 ”

til Fragt for Bøger fra Boghandler

Lynge i Kbh.	Kr.	0 72 Ø.
og for Penge sendte til samme . . .	„	0 14 „
til Trykning af Kvitteringsblanketter „	„	2 00 „
		i alt Kr. 120 26 Ø.

saa at den 31. 3. 85 havde et Under-

skud af Kr. 7 98 Ø.

Fra 31. Maj f. A., da Listen i det sidst ud-
sendte Indbydelsesskrift sluttedes, indtil 20. Maj d.
A. har Tilvæksten været følgende:

1. Smaastykker til Folkelæsning. Bnd. 13, 1—3.
3. Bondesen. Ingvor. Hersen paa Steinarstad. En
Fortæll. fra Hlg. Olavs Tid. 83.
- Etlar. Carit. Krybskytten. En Fortæll. Med
Illustr. af Knud Gamborg. 84.
- Flood. Just W. Fra Hav og Strand. En Tylt
Fortæll. Krstnia. 84.
- Hansen. P. Kristian Kjøbenhavnner. Hans Pla-
ner, Overvejelser og Idrætter. Sandfærdig
fortalte. 82.
- Kielland. Alex. L. Fortuna. Roman. 84.
- Lie. Jonas. En Malström. 84.
- P. P. Niels Juel og hans Samtid. Et hist.
Maleri fra Midten af det 17. Aarh. Dl.
1—4. 48.
5. Besant. Walter og James Rice. Thelema-Mun-
kene. Roman. Paa Dansk ved Fr. Winkel
Horn. 82.
- Bikélas. Dimitrias. Lukis Láras Erindringer
fra den græske Frihedskrig. Ovr. af Jean
Pio. 83.

- (5.) **Brontë. Charlotte** (Currer Bell). *Jane Eyre*. Roman. Dansk Bearbdls. ved Vlh. Møller. 84.
- Bulwer. E. L.** *Eugen Aram*. Ovr. ved Frdr. Schaldemose. 3. Udg. Dl. 1—3. 56.
- Eckstein. Ernst.** *Skolehistorier*. Ovr. af Charles Kjerulf. 84.
- Franzos. Krl. Emil.** *Esterka Regina*, — *Hexen*. — *To Frelserne*. Ovr. ved Fr. Winkel Horn. 82.
- — — *Nye Billeder fra Halvasien*. Ovr. ved Anna Winkel Horn. 81.
- Harte. Brot.** *Fra Argonauternes Tog*. Billeder fra Californien. Ovr. af Rob. Watt. 84.
- Heiberg. Herm.** *Noveller og Novelletter*. Ovr. ved Viggo Petersen. 84.
- Kingsley. Charles.** *Hörvard den Aarvaagne*. „Den sidste Engländer“. Ovr. af Sophus von Leunbach. 1—2. 83.
- Scott. W.** *Klosteret*. Ovr. af L. Moltke. 65.
- — *Peveril fra Aasen*. Ovr. af L. Moltke. 65.
- — *St. Valentins Dag eller Perth's fagre Mø*. Ovr. af L. Moltke. 60.
- Topelius. Zchr.** *Feltlægens Historier*. Paa Dansk ved Fr. Winkel Horn. 6. Bind. 82.
- — *Fra det høje Nord osv.* 5. Bnd. 84.
6. **Bulwer. E. L.** *Athenen, dets Opkomst og Fald*. Ovr. ved J. Møller. Dl. 1—3. 47.
- Tre i Norge*. Ved to af dem. Ovr. fra Engelsk ved H. J. Müller. Krstnia. 84.
-

C. Den naturhistoriske Samling

har modtaget følgende Gaver:

1. 2 Stkr. Ahl; fra Arbejdsmand Rudolf Morell i Viborg.
2. 1 Flintknode, funden paa Klotrup Hede (Gjedsted); fra samme.
3. 1 Flintkile med sleben Eg, funden ved Virktsund; fra samme.
4. En Lappedykker (*Podiceps cristatus*); fra Dspl. Vilhelm Bache.
5. En Del Konkylier; fra samme.
6. Planter og Mineralier fra Island; fra Dspl. Martinus Barner.
7. En Salamander (*Triton cristatus*); fra Dspl. Aage Friis.
8. En mindre Æggesamling; fra Dspl. Vilhelm Glud.
9. En Fuglekonge (*Regulus cristatus*); fra Dspl. Olaf Hammer.
10. 1 Stk. forstenet Træ; fra Dspl. Jacob Jacobsen.
11. En Hugorm (*Vipera berus*); fra Dspl. Johs. Kjeldsen.
12. Tørrede Æggekapsler af Konk (*Buccinum undatum*); fra Dspl. Regner Lefolii.
13. Gjennemsnit af Kirsebærstamme og Guldregn; fra Dspl. Frederik Schade.
14. 1 Stk. Askebark, boret af Barkbiller; fra Dspl. Peder Severinsen.
15. En bruntribet Digesmutte (*Saxicola rubetra* Bechst.); fra Dspl. Chr. Christiansen.
16. En Tornirisk (*Fringilla cannabina* L.); fra samme.

Plantesamlingen i Skolens Have er bleven holdt vedlige.

VII. Regnskabsvæsen.

I Regnskabsaaret fra 1. April 1884 til 31. Marts 1885 har Skolen haft følgende Indtægter:

fra Tiender, Arvefæste- og Leje-			
Afgifter	Kr.	21,911 36	Ø.
— Afgifter af Kirker og Præstekald	”	26 00	”
— Renter af Skolens, Stipendiefondens og Nissens Legats Kapitaler	”	5,909 61	”
— Skolepenge	”	11,643 40	”
Fra Læsø	”	1,486 7	”
Ifølge Decision	”	1 50	”
Fra Horsens Skole	”	35 00	”

Tilsammen Kr. 41,012 94 Ø.

Hvorimod Udgifterne har været,

til Lønninger	”	26,038 46	”
— Time-Undervisning	”	3,905 00	”
— Pensioner	”	264 83	”
— Bogsamling og videnskabeligt			
Apparat	”	1,140 00	”
— Bygningers Vedligeholdelse . .	”	737 96	”
— — Hovedstandsættelser	”	588 68	”
— Inventariets Vedligeholdelse . .	”	1,952 69	”
— Plantehaven	”	59 52	”
— Brændsel og Belysning	”	1,647 36	”
— Skatter og Afgifter	”	1,826 38	”
— Regnskabsførelse	”	781 82	”
— Testamentarisk Forpligtelse . .	”	320 00	”

til forskellige løbende og tilfældige Udgifter	Kr.	1,472	49	Ø.
— Skydeøvelser	„	269	29	„
Ifølge Decision	„	3	90	„
		<hr/>		
Tilsammen	Kr.	41,008	38	Ø.
hvorved fremkommer en Mere-Indtægt af	„	4	56	„
Til Understøttelse af Disciple er betalt af Stipendiefondens Renter og Oplag	Kr.	1,160	00	Ø.
af Nissens Legats Renter og Oplag „	„	935	57	„
og i Sparekassen indsat af Stipendiefondens og Nissens Legats Midler „	„	273	24	„
		<hr/>		
	„	2,368	81	„
hvorved udkommer en Mindre-Indtægt af	„	2,364	25	„
Til Indtægt er derimod ført Kassebeholdningen fra forrige Aar	Kr.	4,283	15	Ø.
samt modtaget fra almindelig Skolefond	„	2,320	00	„
		<hr/>		
	„	6,603	15	„
hvorefter Kassebeholdningen bliver	Kr.	4,238	90	Ø.

VIII. Bygninger og Løsøre.

Omdannelsen af Skolebordene er bleven fortsat og tilendebragt, saaledes at de nu alle have

en „negativ Distance“ paa 2 Tommer, uden at der er mærket noget til, at det har voldet nogen Vanskelighed at bringe Disciplene til at træde helt eller til Dels ud ved Siden af Bordet eller Bænken, naar de maa rejse sig eller staa op, medens de overhøres. Som Følge af Størrelsen af de Gulvflader, der kan besættes med Borde, er den $\frac{1}{5}$ af hele Forraadet énmands Borde og de $\frac{1}{5}$ tommands med fortløbende Ryglæn og bredt Fodbrædt med smalle Aabninger mellem Fjælene; og til at have Bøger o. a. liggende i i Skoletiden har hver Discipel sit Rum i Bordet med en Klap over i den skraa Pultflade og et rundt Hul midt i Bunden til lettere Bortskaffelse af Støv o. a. l., i det Klapindretningen er blevet anset for det tjenligste til at forebygge „Snyderi“. Ellers ere Bordene væsentlig dannede som Fig. 21 og 22 i Østergaards Bog „Om Skoleborde“ (Kbh. 1880), Ryglænet og Pultens Overkant som Fig. 17. Men da den største Skolestue (M) tillige benyttes ved Morgensangen, og det ikke er muligt, at Disciplene der kan faa Plads til at staa i Gangene mellem eller omkring Bordrækkerne, har der ved et til denne Stue svarende Tal Borde maattet træffes en Indretning nærmest som ved Fig. 18 og 19, saa at Sædet af sig selv skydes tilbage derved, at Discipelen rejser sig op, og det derved bliver muligt for ham at staa imellem Bordet og Bænken. Bordene haves med tilhørende Bænk i 4 forskellige Størrelser (efter Østergaard Sd. 24) svarende til en Højde af Disciplene (maalte med Fodtøj paa) af 1: mer end 66 Tommer; 2: mer end 60 men ikke over 66; 3: mer end 52 men ikke over 60, og 4: 52 Tommer eller derunder; og

i Skoletimerne staa i hver Bordrække i Regelen altid de mindre foran de større.

Til Brug ved Sangundervisningen (i Stuen M) og ved Skolefester (i Gymnastiksalen) er der blevet anskaffet 7 Bænke med Ryglæn hver paa en Længde af 4 Alen.

I Skolegaarden er der blevet indrettet et nyt Pissoir med 6 Baase, hver paa en Bredde af $\frac{5}{4}$ Alen, med Betongulv med Afløbsrende i, aabent ud til Legepladsen, saa at det der dækkes ved et Trægitter af Mands Højde.

Efter at Forholdene i Aarenes Løb paa flere Punkter har medført mere eller mindre væsentlige Forandringer i Skolens daglige Arbejdsgang og de i Henhold dertil for Disciplene gjældende almindelige Bestemmelser, aftrykkes disse her i en Form, hvori de passe til de nu gjældende Forhold, og saaledes som de herefter vil blive meddelte hver ny Discipel ved hans Indtrædelse i Skolen, i det et Aftryk deraf vil findes heftet foran i hans Meddelelsesbog, naar han køber denne, og der desuden til Oplysning for ham selv og hans Hjem udleveres til ham endnu et særskilt Aftryk.

Om Skolens Orden og Disciplenes Forhold.

Skolen kan ikke nøjes med at se det som sit Hverv at belære Disciplene, udvikle deres Forstand og sætte dem i Besiddelse af de Kundskaber, de maa have, naar de skal forlade den for at træde ud i Livet eller fortsætte deres Uddannelse ved andre Undervisningsanstalter. Som det ikke kan være andet, end at den kommer til at virke paa hele Aandslivet og Væsenet hos hvert Barn, der bliver den betroet, saaledes maa den ogsaa selv lægge an paa, at den opdragende Indflydelse, den saaledes faar paa ham, kan blive god. Til god Opdragelse hører det ogsaa at faa Sans for god Orden og Vane dertil. Og en saadan god Orden er da ogsaa en uundværlig Forudsætning for, at en saa sammensat Anstalt, som en Skole er, kan gaa sin Gang og gjøre sin Gjerning forsvarlig. Nu er vel det meste af det, der i en Skole maa kræves, for at holde alt i god Orden og uforstyrret rolig Gang, af den Art, at enhver alvorlig Discipel, der kommer fra et Hjem, hvor han er bleven ledet kjærlig og forstandig, af sig selv kommer til handle derefter. Men dels er der dog ogsaa adskilligt, som en Skole kun ved egen Erfaring kan komme til at se som nødvendigt, dels er der ogsaa flere udvortes Ting, der er en Følge af de særlige Forhold ved hver enkelt Skole, saasom Bygningens Indretning o. a. l. Det er derfor godt og fornødent, at Skolen i en samlet Oversigt giver alle de enkelte Ting, den maa kræve iagttagne. Kommer nu end dette til at se ud som en hel Lov med et ikke ringe Tal Paragrafer, saa er det jo dog ikke Meningen dermed at lægge lige saa mange Byrder paa Disciplenes Skuldre, lige saa mange Stene for deres Fod, som de kan falde over

og paadrage sig Straf ved. Nej; Skolen maa stræbe hen til, at der i dens Disciple kommer til at leve en saadan Aand, at de af sig selv komme til at gjøre, hvad Sømmelighed og god Orden maa medføre. Men der er jo dog altid i en større Kreds af Børn enkelte, hos hvem dette ikke saa let kan naas; disse maa holdes til Lydighed under Loven, og derfor maa de kjende den. Dels er det ogsaa for de andre godt, at de under et samlet Overblik kan se, hvad der i Skolen agtes for hørende til Sømmelighed og god Orden; derved vil de komme til at føle Nødvendigheden af de enkelte Dele og blive villigere til at efterkomme alt i dets Helhed. Blandt de enkelte Bestemmelser er der nogle, der har deres Grund deri, at en stor Del af Skolens Disciple ikke i Byen selv har Forældre eller andre Værger, der er knyttede til dem ved Naturens Baand. Overholdelsen af disse Bestemmelser er da en nødvendig Forudsætning for, at udenbys Forældre med rolig Fortrøstning kan betro Skolen deres Børn. Men som alle Skolens Disciple har ganske de samme Rettigheder, saaledes er det ogsaa en Selvfølge, at de alle maa have de samme Forpligtelser. I og for sig selv giver hverken Alder eller højere Klasse Adgang til større Frihed. Skolen gjør netop Regning paa, at dens ældre Disciple baade i Almindelighed sætte deres Ære i at være et Mønster for deres yngre Meddisciple, som i Flid og alvorlig Stræben, saa og i Sømmelighed og god Orden, og at de derfor aldrig paa egen Haand unddrage sig for Opfyldelsen af dens almindelige Forskrifter. Den venter i det hele, at Disciplenes gode Forhold vil holde Skridt med deres hele aandelige Udvikling. Men den haaber derfor ogsaa i Regelen at kunne vise sine ældre Disciple noget større Tillid end de yngre, som endnu ikke har haft Lejlighed til at vinde samme Magt over sig selv og samme Øvelse i gode Vaner. Dog er det en Selvfølge, at ingen

Frihed maa tages paa egen Haand, og at enhver, der tilstaas, fortabes, saa snart den misbruges.

Hvad Skolen da i Henhold til det foregaaende maa anse for nødvendigt for god Ordens Skyld, indeholdes i følgende

Almindelige Bestemmelser.

1. Enhver Discipel maa omhyggelig holde sig kjendt med Forholdet mellem Uret i hans Hjem og Skolens Ur; dette holdes stemmende med Urene paa Telegrafstationen og paa Banegaarden, saaledes som disse rettes efter Kjøbenhavns Tid. Indgangen til Skolen aabnes et Kvarter før Skoletidens Begyndelse. Tidligere maa ingen indfinde sig; skulde sligt alligevel hænde, maa der dog ikke paa Gaden uden for Skolen finde nogen som helst Leg eller Støj Sted. Derimod maa enhver Discipel møde før Skoletidens Begyndelse; kommer nogen senere, anmærkes det i Klassens Dagbog.

2. Imellem Timerne gives der den fornødne Fritid til Forfriskelse paa Legepladsen og Nydelse af medbragt Mad; Begyndelsen og Slutningen af Fritiden tilkjendegives ved Ringning. Efter Ankomsten paa Skolen maa ingen forlade den igjen, før Skoletiden er ude, hverken i disse Fritider eller i Samlingskvarteret, uden Tilladelse af Rektor eller Inspektor.

3. Efter Ankomsten til Skolen begiver enhver sig, efter at have anbragt sit Overtøj paa det dertil bestemte Sted, strax til den Skolestue, hvori hans Klasse har hjemme, med mindre der i et enkelt Tilfælde er truffet særegen Bestemmelse. I Samlingskvarteret maa der i Klassen ingen Leg finde Sted, heller ingen støjende Samtale eller høj-røstet Læsning. Heller ikke maa nogen i Samlingskvarteret forlade sin Klasse uden Tilladelse af Rektor eller Inspektor, med mindre han enten har be-

stemt Ærinde til en paa Skolen tilstedeværende Lærer, eller han som Ordfører eller Ordensdux har at hente noget, der hører til Undervisningen, i en anden Klasse. Brødre, der er i forskellige Klasser men bruge Bog sammen, maa foretage Bytningen i Fritiden; dog maa ingen selv tage Bogen paa Broderens Plads mellem hans andre Bøger, men han maa faa den overleveret af denne personlig.

4. Skal en Klasse tilbringe den første Undervisningstime i en anden Skolestue end den, hvori den har hjemme, begiver den sig rolig og uden Støj derhen, efter at der er givet Tegn til Undervisningens Begyndelse. Skal ellers en Klasse ved Overgangen fra en Time til den næste skifte Stue, maa hver Discipel ved Fritidens Begyndelse, før han begiver sig ud paa Legepladsen, selv bringe alle de Bøger og Sager, han har hos sig paa sin Plads, ind i den Stue, hvori hans Klasse skal tilbringe den næste Time, og der lægge dem i Rummet ved hans Plads. Dog maa ingen i dette Øjemed gaa ind i en Stue, før Undervisningen er ophørt derinde; alle vente uden for Døren til den, uden at gjøre Støj, tale højt eller sætte Ansigtet paa Dørruderne, indtil det kan mærkes, at Opbrudet er sket indenfor. Ved enhver Flytning fra en Stue til en anden maa det saa vidt muligt undgaas at gaa igjennem andre Klassestuer.

5. Under almindelige Forhold maa ingen uden særlig Tilladelse af Rektor eller Inspektør opholde sig i en Skolestue i Fritiden; til at faa denne Tilladelse ndkræves der kun da særlig skriftlig begrundet Begjæring fra Hjemmet, naar Rektor udtrykkelig har forlangt saadant. I Tilfælde af daarligt Vejr vil enten Rektor eller Inspektør bekjendtgjøre, at Disciplene maa blive i deres Klassestue i Fritiden, hvor de da i saa Fald maa afholde sig fra al støjende Leg, eller og vise dem over i Gymnastiksalen, hvor dog saa ingen paa egen Haand maa klatre paa Klatremaskinen eller lege med Gymna-

stiksagerne. Fritiden mellem Timerne maa i intet Fald bruges til Forberedelse.

6. Paa Pladsen maa der i Fritiden drives sømmelig Leg; enhver anden Leg saavel som enhver, der kan antages for farlig, forbydes af Rektor eller Inspektor. Enhver, der under Legen kommer til at gjøre Skade paa Bygningen eller andre Sager, der maatte findes paa Legepladsen (slaa eller støde en Rude ind), har strax selv at melde det for Rektor eller Inspektor. Den, der slaar eller støder en Rude ind, maa selv betale den ny. Naar Tegnet gives til Fritidens Ophør, standser al Leg strax, og enhver begiver sig uopholdelig uden Støj til den Stue, hvor han skal tilbringe den næste Time, og indtager sin Plads der.

7. I Klassen har hver Discipel sin bestemte Plads og er ansvarlig for den; finder han, at den i hans Fraværelse er bleven beskadiget, maa han snarest mulig melde det for Rektor; ellers falder Ansvaret paa ham selv. At mishandle en Meddiscipels Bøger eller Sager medfører i det mindste Paalæg om at erstatte Skaden. Ingen maa beskadige eller tilgrise Borde, Bænke, Vægge eller andre Dele i Klassen. Kommer nogen til at gjøre Skade paa noget, der hører til Skolens Løsøre eller anden Ejendom, eller til at bortkaste en ham betroet Nøgle til Skab eller Skuffe, har han selv at melde saadant for Rektor, hvorefter saa Skaden paa hans Bekostning vil blive udbedret, eller en ny Nøgle anskaffet for hans Regning. For at alt kan se ordentlig ud, er det ogsaa nødvendigt, at ingen spytter paa Gulvet eller der henkaster Papir eller andet lignende.

8. Som det forudsættes, at enhver Discipel møder renlig og ordentlig klædt, saaledes maa han sørge for at holde sig ren og ordentlig under hele Skoletiden. Til god Orden hører det ogsaa at være forsynet med Lømmetørklæde; den, der mangler

et saadant, maa finde sig i den Skam at sendes hjem for at hente det.

9. Ved sin Ankomst paa Skolen før Skoletidens Begyndelse har enhver Discipel at medbringe de Bøger og andre Sager, som han skal bruge ved Undervisningen; dertil hører mindst 3 brugelige Staalpenne, 2 Penneskafter, Blyant, Griffel og Viskelæder, hvilke Dele han helst maa have i en Pennekasse; fremdeles Pennekniv, Tavlesvamp, saa fremt en saadan ikke findes fastgjort til hans Tavle, som ligger paa Skolen, og Sko, saa fremt han skal have Gymnastik, og der ikke er givet en Klasse Tilladelse til at have Skoene liggende i Klassens Skab. Har nogen undladt at medbringe en eller anden af disse eller andre Fornødenheder, som det er blevet ham paalagt at være forsynet med, anmærkes det. Laane noget deraf hos en Meddiscipel i samme eller en anden Klasse maa han ikke uden en Lærers Tilladelse. Stile, der skal afleveres, medbringes først den Dag, da de skal afleveres. Da henlægger enhver strax ved sin Ankomst i Klassen vedkommende Stilebog paa det dertil bestemte Sted.

10. Foruden Smørrebrød til at nyde om Formiddagen maa ingen paa Skolen medbringe Sager eller Bøger, der ikke bruges til Undervisningen, heller ikke Frugt; findes noget saadant hos nogen, maa han finde sig i, at det fratages ham. Heller ikke sine Skolefornødenheder maa han have fremme i Utide eller lege med dem. Bøger fra Discipelbibliotheket maa kun medbringes til Bytning.

11. Enhver Discipel maa have sine Bøger og andre Sager samlede hos sig. I Timen har han de Bøger og andre Sager, som han bruger ved Timens Undervisning, oppe paa Bordet foran sig, men kun dem; alle andre Bøger og Sager blive i det Rum i Bordet, der hører til hans Plads. Skal han tilbringe en Time i en anden Stue end den, hvori

hans Klasse har hjemme, maa han ikke lade noget blive liggende paa hans Plads i denne, men have alt med sig der, hvor han selv er; under Gymnastik- og Svømmetimen henligge dog Bøger m. m. i de dertil bestemte Reoler i Forstuen foran M, bringes derhen og afhentes derfra til de for enhver saadan Flytning ellers bestemte Tider. Ingen Discipel har noget at bestille med en andens Bøger eller Sager i hans Rum.

12. Enhver Discipel maa sørge for, at han ikke behøver at forlade Klassen i Timens Løb; bliver det uundgaaelig nødvendigt at gjøre en Undtagelse herfra, optegnes det i Klassens Dagbog. Naar Sygdomstilfælde maa medføre Lempelse heri, bliver det skriftlig at anmelde for Rektor. I Timen holder enhver Discipel sig rolig paa den Plads, der er ham anvist; en anden Plads har han kun da Lov til at indtage, naar Læreren anviser ham en saadan for at gjøre det lettere for ham at se paa den sorte Tavle eller af lignende, fra Undervisningens Tarv hentede Grund. Han indtager altid en sømmelig Stilling, holder sine Hænder saaledes, at de er synlige over Bordet, og vogter sig for enhver Mådelighed, som vilde sløve eller svække Evnen til at være opmærksom. At have Hænderne i Buxelommerne anses til enhver Tid for usømmeligt. Ingen maa forlade sin Plads, uden at han kaldes af Læreren. Ingen maa tale til en Kammerat eller paa nogen Maade anmode ham om noget; heller ikke maa nogen afbryde Undervisningen ved at bryde højroset ud med en Meddelelse eller et Spørgsmaal; faar nogen Anledning til noget saadant, eller har han noget Lektien vedrørende at spørge Læreren om, saa undgaas al unødvendig Forstyrrelse bedst derved, at han rejser sig stille op og bliver staaende tavs paa sin Plads, indtil Læreren spørger, hvad han vil.

13. Under Overhørelsen staar den Discipel op,

der overhøres, idet han med den ene Fod eller med begge Fødder træder ud og stiller sig for Enden af Bordet eller Bænken; kun i Stuen M er Bænkene saaledes indrettede, at han kan staa op imellem Bordet og Bænken. Kun den, der spørges, svarer; men den, der tror at kunne svare paa et til en anden henvendt Spørgsmaal, som ikke strax besvares af denne, kan, saa frent ikke en Lærer har forbudt det for sine Timers Vedkommende, melde sig til Svar ved tavst og uden Støj at række højre Haand eller blot dens Pegefinger i Vejret.

14. Naar der gives Tegn til Undervisningstimens Ophør, bliver enhver Discipel alligevel rolig paa sin Plads, indtil Læreren giver Tegn til Opbrud. I den sidste Skoletime maa ingen tage sine Bøger og Sager frem og samle dem paa Bord eller Bænk eller sidde med dem under Armen, før Klokken har meldt Timens Ende, og Læreren givet Tegn til Opbrud. Den Discipel, om hvem der i Timens Løb er blevet indført nogen Bemærkning i Klassens Dagbog, maa ikke gaa bort, før han af Ordføreren er fremstillet for Rektor. Er denne ved Timens Slutning ikke tilstede paa Skolen, sker Fremstillingen efter næste Time eller i næste Skoletid, saasnt han kommer tilstede.

15. Ingen maa ved sin Bortgang fra Skolen, paa sin Plads eller andensteds i Skolebygningen efterlade noget som helst af sine Bøger, Sager eller andet lignende, med Undtagelse af de Ting, der har deres Gjemmested i Klaseskabet. Ønsker en enkelt Gang at lade en Bog blive paa Skolen, maa han bede Ordensluxen om at gemme den i Skabet. Hvad der ellers findes efterladt paa Skolen, har Ejermanen ingen Ret til at faa tilbage.

16. Leg paa Gaden paa Vejen til eller fra Skolen agtes for usømmelig, ligeledes al unødvendig Vandring med Skolebøgerne under Armen eller i Haanden eller anbragte paa anden Maade. Svømmebuxer maa ikke henlægges i Bordrummet, und-

tagen saalænge de er tøre; ved Tilbagekomsten fra Svømmeplaaden ophænges de paa det dertil bestemte Sted i Skolegangen og forblive hængende der, indtil Ejermanen ved Undervisningens Ophør forlader Skolen; den, der ikke har saadanne med ned paa Flaaden i Svømmetimen, faar ikke Lov til at klæde sig af eller komme i Vandet, foruden at saadan Forglemmelse behandles som al anden Glemsomhed.

17. Enhver Discipel har at efterkomme alt, hvad der for den nødvendige Ordens Skyld paalægges ham af Klassens Ordfører; tror han sig forulempet ved et saadant Paalæg, eller maa han agte det for uberettiget, kan han bag efter klage for Rektor. Dels for at alt i Skolen kan gaa i fornøden Orden, dels for at dens Disciple kan øves i og vænnes til Orden, er i hver Klasse skiftevis en Discipel Ordensdux. Kun Ordføreren er fritagen for denne Bestilling. Ingen af de andre Disciple maa blande sig i Ordensduxens Forretninger.

18. Skolen er naturligvis selv bange for, at dens Disciples Helbred skal bringes i Fare ved Skolebesøget; men den venter ogsaa, at Forældre og Foresatte vil vogte sig for ved overdreven Forsigtighed at hindre eller hemme Skolens Gjerning med Discipelen. Nødes nogen ved Sygdom eller andet uberegneligt Forfald til at udeblive fra Skolen, maa Rektor snarest mulig have Meddelelse derom fra hans Bopæl med Angivelse af Grunden til Udeblivelsen. Saa fremt saadanne Omstændigheder volde, at en kommer for silde paa Skolen, maa han selv fra Forældre eller nærmeste Foresatte medbringe til Rektor skriftlig Forklaring om Grunden til Forsinkelsen. Ligeledes maa den, der paa Grund af Sygdomstilfælde eller Forkjølelse ønsker sig fritagen for Gymnastik, Svømning eller Sang, derom medbringe skriftlig begrundet Begjæring fra Hjemmet. Ogsaa naar lignende Forhold gjøre

en Lempelse i en eller anden Henseende, saasom Fritagelse for at blive overhørt i en eller flere Lektier, nødvendig eller ønskelig, saa kan Fritagelsen kun ventes, naar der fra Hjemmet medbringes skriftlig begrundet Begjæring til Rektor. Ingen maa søge saadan Fritagelse hos en Lærer, naar han ikke først har faaet Rektors Tilladelse dertil.

19. Saa snart der i det Hjem i Byen, en Discipel har sit Ophold i, viser sig et Tilfælde af Skarlagensfeber, ondartet Halssygdom (Difteritis), Blodgang, exanthematisk Tyfus, Kopper eller ondartet Betændelse af Øjets Bindehinde (ægyptisk Øjensygdom), maa vedkommende Discipel derom besørge Rektor underrettet og saa selv holde sig fra Skolen, indtil det ved fornøden Attest (hvortil trykt Blanket kan faas hos Rektor) godtgjøres, at der ikke er nogen Fare for, at enten han selv eller hans Klædningsstykker eller andre Gjenstande, som han maa medbringe paa Skolen, kan medbringe Smitte. I det Tilfælde at en anden Sygdom end de oven nævnte maa antages at maatte gjøre samme Forsigtighed nødvendig, vil derom blive udfærdiget særlig Kundgjørelse fra Rektor.

20. Til Fritagelse fra Skolen af nogen som helst anden Grund end Sygdom eller Sygdomsforhold som de § 19 omhandlede, maa der i Forvejen af vedkommende Discipels Foresatte søges Tilladelse hos Rektor. Skolen venter, at Hjemmet selv sørger for, at der aldrig af en blot Fornøjelse tages Anledning til at begjære Frihed; og den haaber, at man end ikke vil tage Anledning dertil af andre Familiefester end dem, der ikke komme igjen hvert Aar. Hvad der nødigst tilstaas, er Fritagelse for en Del af en Time af Hensyn til Banetogets Afgangstid. Ved Begyndelsen af de større Ferier tager Skolen selv alt muligt Hensyn hertil. Overhovedet er Flid og godt Forhold en uundgaelig Betingelse for enhver Fritagelse fra Skolens Side.

Naar en Discipel skal forberedes til Konfirmation, maa der forud derom gjøres Anmeldelse til Rektor.

21. Den, der af en eller anden Grund har været fraværende fra Skolen i kortere eller længere Tid, har efter sin Gjenkomst strax selv at melde sig hos Rektor og Inspektor, for at den fornødne Optegnelse kan ske i Skolens Forsømmelsesbog. Enhver, der som Følge af indtruffen Sygdom eller anden Forsømmelse er uvidende om, hvad han har for i et eller flere Fag til den Dag, da han atter møder paa Skolen, har i Tide derom at søge Underretning hos Klasseens Ordfører og møder forberedt, saa vidt dette lader sig gjøre, uden at han har hørt Lektien gjenmemgaa.

22. Efter dertil af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Cirkulære af 21. Juni 1882 given Anledning har Skolen fra Begyndelsen af Skoleaaret 1882-83 afskaffet de daglige Karakterer med den paa disse byggede hyppigere Omflytning af hver Klasses Disciple indbyrdes, saa at der nu kun gives Karakterer ved Aars- og Halvaarsprøven, og Disciplene indtage i Klassestuen Pladser efter en for hele Aaret væsentlig uforandret Rækkefølge, der nærmest retter sig efter den Plads, Begyndelsesbogstavet af deres Navn indtager i Bogstavrækken, men lempes efter Forholdet med det Bord, hver efter sin Højde bør sidde ved. Istedet for de daglige Karakterer og disses Meddelelse til Hjemmet hver fjerde til sjette Uge igjennem en af dem for hvert Fag uddragen Hovedkarakter træde fyldigere og udførligere Udtalelser, der dels afgives en eller to Gange aarlig af hver enkelt Lærer for hans Fags Vedkommende og da meddeles Hjemmet i hver Lærers egen Affattelse og med hans Navns Underskrift, dels naar som helst Skolen ellers findes Anledning til at sætte Hjemmet i Kundskab om, at en Discipels Flid eller Opførsel giver Anledning til Klage, og tror at burde paakalde særlig Hjælp fra

Hjemmets Side til at faa saadan Klage afhjulpen, saa at Hjemmet altsaa under almindelige Forhold i Udeblivelsen af en saadan Meddelelse kan se et sikkert Tegn paa, at Skolen ikke har nogen Klage at føre over vedkommende Discipel og ikke finder sig foranlediget til at opfordre det til yderligere Forholdsregler ud over det almindelige daglige Tilsyn og den omhyggelige Bistand, den altid maa gjøre Regning paa at finde i ethvert samvittighedsfuldt Hjem. En saadan Meddelelse sker da igjennem en særegen „Meddelelsesbog“, hvorved ogsaa de ved Aars- og Halvaarsprøven faldne Karakterer bringes til Hjemmets Kundskab. Og denne Bog benyttes da ogsaa til at føre den fornødne Kontrol med Discipelens Forsømmelser, saa at den, naar saadanne har fundet Sted, medgives ham til Forevisning i Hjemmet hver 4. til 6. Uge. Ved samme Lejlighed sættes Hjemmet ved Meddelelsesbogen i Kundskab om de ved det sidst afholdte Lærermøde faldne almindeligere Udtalelser om hver enkelt Discipel, for saa vidt derved enten er blevet udtalt en Dadel over hans Arbejde i et eller flere af Skolens Fag, eller en Lærer har afgivet Vidnesbyrd om, at der i hans Fag er indtraadt en Forandring til det bedre i Forhold til en tidligere udtalt Utilfredshed.

23. Saa snart en Discipel har faaet sin Meddelelsesbog udleveret, har han strax efter sin Hjemkomst at afgive den til sin Fader eller den, der træder ham i Faders Sted, eller, for saa vidt han ikke har sit Hjem her i Byen, til den, han er i Huset hos. For saa vidt den da kun bringer Meddelelse om Udeblivelse fra Skolen, behøver kun den sidst nævnte at paategne den som forevist for ham. Men for saa vidt den bringer nogen som helst anden Meddelelse, bliver den desuden enten (i den nærmeste Ferie) af Discipelen selv at forevise hjemme, eller og maa den snarest mulig sendes hjem (Meddelelsesbogen er ikke sværere, end at den kan sendes

i en Konvolut med et 8 Øres Postmærke) og der faa Paategning om at være forevist; derfra maa den saa, ligeledes snarest mulig, sendes tilbage til ham igjen og afgives til Rektor. Ellers bliver den til en hver Gang fastsat Tid at afgive til Klassens Ordfører. Der maa ikke i den foretages nogen som helst Ændring eller gjøres noget som helst Mærke eller Maleri med Pen, Blyant eller noget som helst andet Skriveredskab. Enhver Discipel maa altid holde sin Meddelelsesbog forsynet med Klakpapir af tilstrækkelig Størrelse og overhovedet i alle Maader behandle den med den Agtelse, der skyldes alt, hvad der vedkommer Skolen.

24. Enhver Discipel maa holde alle sine Bøger i ordentlig Stand baade udvendig og indvendig, saaledes ogsaa sørge for, at Indholdet ikke er løsrevet fra Bindet. Ejersmandens Navn maa være tydelig og ordentlig skrevet foran i Bogen inde i den paa et Sted, hvor det med Lethed kan findes, men ikke paa flere; dog ikke paa Titelbladet eller paa andre Steder, hvor Papiret ikke er til at skrive paa. Ellers maa ingen paa egen Haand skrive noget i sine trykte Skolebøger. Ingen maa uden Lærerens Tilladelse tilføje Bemærkninger i nogen af sine Bøger eller paa sit Landkort, understrege eller indstrege noget der; skal saadant ske, maa det under ingen Omstændigheder gjøres med Blæk. Træffes en Bog usømmelig uordentlig behandlet eller overmalet, er Ejersmanden udsat for, at Rektor paalægger ham at skaffe en ny. Ved Kjøb af brugte Bøger maa derfor ogsaa enhver paasé, at han ikke kjøber nogen, som han af denne Grund er udsat for at faa forkastet.

25. Hvad der gjælder om alle Bøger, der bruges paa Skolen, gjælder fortrinsvis om dem, der bruges til skriftlige Arbejder, at der nemlig i dem maa herske fuldstændig Orden, ikke findes noget som helst Spor af Uorden, Klakker eller anden Urenlig-

hed. Skriften maa holdes fri for Jaskeri og kludrede Rettelser, det vil sige saadanne, hvor det ny er skrevet oven i eller oven paa det gamle; der maa ikke raderes; og Viskelæderet maa ikke bruges saaledes, at Bladet derved krølles, bliver urent eller i andre Maader faar et uordentligt Udseende. Der bruges altid kun latinsk Skrift. Hvem der ikke kan skrive ordentlig uden Streger, maa købe afstregede Bøger. Der maa aldrig af nogen som helst Grund rives Blade ud af Bogen; gaar Indholdet under Brugen løst fra Bindet, maa det igjen sættes fast hos en Bogbinder. Hver Bog maa være forsynet med brugeligt Klakpapier af tilstrækkelig Størrelse, mærket med Ejermændens Navn; og paa dette maa der lige saa lidt som nogensteds i Bogen, enten indvendig eller udvendig, findes overflødig Maleri. Indersiden af Bindet maa ikke bruges til at skrive paa.

26. Hver Stilebog maa udvendig paa Forsiden være forsynet med en Plade af hvidt Papir af tilstrækkelig Størrelse, anbragt i det øverste Hjørne til højre; derpaa skrives Ejermændens Navn, ellers intet. Den første Side i hver Stilebog bruges til Titelblad, som maa indeholde Angivelse af Bogens Bestemmelse, Ejermændens fulde Navn og Klasse, Datoen, da den er begyndt, og dens Nummer i Rækken regnet fra sidste Aarsprøve, saaledes:

Dansk Stilebog

for

JENS PETER HANSEN

i 3die studerende Klasse i Viborg Kathedralskole.

Nr. 1.

$\frac{23}{8}$ 84.

Paa Bagsiden af Titelbladet skrives der ikke. Bøger, der ikke er udskrevne til Aarsprøven, kan benyttes i det næste Skoleaar; men da maa der paa en blank Side inde i Bogen angives, hvor Overgangen er gjort til det ny Aar, saaledes:

Fortsat

i 4de studerende Klasse.

Nr. 1.

$\frac{23}{8}$ 84.

Paa hver Side i Bogen lægges der en Rand af passende Bredde paa Udkanten af Siden enten ved en Blyantsstreg eller ved et Læg; der skrives saa lige ud til Randen men ikke ud i den. I Randen skrives ved hver Stils Slutning Datoen, da den er indført, i Korthed under Brøks Form, og ved dens Begyndelse dens Nummer regnet fra Skoleaarets Begyndelse, saaledes at hver Discipel har sin Række Nummere og ikke springer noget Tal i Rækken over, fordi han af en eller anden Grund ikke har skrevet en eller flere Stile. Ellers maa der ikke uden Lærerens Tilladelse skrives nogetsomhelst i Randen. I geometrisk saa vel som Frihaands-Tegnebogen tilføjes paa Foden af enhver Side Datoen, da dens Tegning eller Tegninger er blevet afsluttede.

27. For lettere at kunne kjendes saa vel paa Skolen som hjemme maa hver Slags Bøger til skriftlige Arbejder have sit særegne Format og Farve. I Kvartformat er alle Stilebøger, og de danske har mørkeblaat Bind, de latinske mørkerødt, de tyske gult, de franske sort og de engelske Stilebøger brunt Bind; bruges der i en Klasse særegne Bøger til latinske Skolestile, har de lyserødt Bind; Skrivebøger har mørkegrønt Bind, og mathematiske Opgavebøger marmoreret; de geometriske Tegnebøger er kjendelige paa et særegt Format. Bruges der i noget Sprog Rettelsesbøger, er disse i Oktavformat med Bind af samme Farve som Fagets Stilebog. Alle andre Optegnelsesbøger er i Oktavformat og med Bind af en Farve, der ikke er Mærke paa anden Bestemmelse. Dersom der skal indføres en Bog, hvis Farve ikke i Forvejen er bestemt, maa derom først træffes Aftale med Rektor.

28. Til forskjellige Tider blive samtlige skriftlige Arbejdsbøger efter nærmere Tilsigelse afgivne til Rektor eller, hvem af Lærerne han derom træffer Aftale med, for at gjennekses og forsynes med Paa-

tegning om, i hvilke Dele Fordringerne til god Orden ikke er fyldestgjorte. I de fire største Ferier har hver Discipel at forevise hver af sine skriftlige Arbejdsbøger og sin Tegnebog i sit Hjem og faa den paategnet. Enhver af disse Bøger bliver desuden, naar den er udskreven, at afgive til Rektor. Efter at den er bleven forsynet med hans Paategning, har Ejermanen at forevise den for sin Fader eller nærmeste Foresatte og faa den paategnet. Derefter gjemmer han den hos sig, i det mindste indtil den nærmest paafølgende Aarsprøve er afholdt, saaledes at han med Lethed kan skaffe den til Veje, naar som helst det kræves.

29. Ingen af Skolens Disciple maa besøge Værtshuse, Konditorstuer eller lignende offentlige Steder uden i Selskab med Forældre eller Foresatte. For saa vidt en Discipel skulde befindes, uagtet given Advarsel, gjentagende at have overtraadt dette Forbud, er Rektor forpligtet til at gjøre de i vedkommende kongelige Forordning foreskrevne Skridt til at faa ham fjernet fra Skolen. Ved Politiplakat af 28. Novbr. 1828, som ikke ved nogen senere Lovbestemmelse er hævet, er det under Mulkt forbudt Værterne paa slige Steder at tage imod Skoledisciple.

30. I yngre Alder er al Tobaksrygning skadelig og fraraades. Offentlig Tobaksrygning eller Brug af Spadserestok paa Byens Gader, offentlige Steder og Spadsereveje betragtes som upassende.

31. Uden for Selskab med Forældre eller dem, der træde i disses Sted, maa ingen Discipel uden Rektors Tilladelse tage Del i offentlige Baller, Maskerader eller Danseøvelser. Det ventes, at enhver, der ønsker at være Medlem af en Sangforening eller lignende Forening, forud indhenter Rektors Samtykke dertil. Da Skolen selv giver sine ældre Disciple Lejlighed til at faa Øvelse i Skydning,

kan det ikke agtes for fornødent, at nogen af dens Disciple indtræder som Medlem af nogen Skytteforening.

32. Alt Kjøb og Salg af Bøger, Landkort eller andre Sager er forbudt, med mindre det sker med Forældres eller Vergers Samtykke.

33. Ordensdux bliver med Undtagelse af Ordføreren hver Discipel i Klassen. Rækkefølgen ordnes efter den Plads, Begyndelsesbogstavet i hans Navn har i Bogstavrækken. Hver Discipel gjør Tjeneste en Uge, og Skiftet falder sammen med Ugeskiftet. Den, der viser sig forsømmelig som Ordensdux, vil af Rektor faa Paalæg om at gjøre Tjeneste den næste Uge med, for at han kan faa forøget Lejlighed til Øvelse.

34. Ordensduxen har Nøglen til Klassens Skab i sit Verge, saa at han har den hjemme hos sig, naar han ikke selv er paa Skolen. Hindres han ved Sygdom i selv at komme paa Skolen, maa han sørge for, at Nøglen sendes derhen, før Undervisningen begynder. Efter den sidste Ugetime afgiver han den til sin Eftermand, før han forlader Skolen; og Eftermanden maa ikke gaa, før han har faaet den. I Skabet gjemmer han Klassens Tavler samt de Bøger og andre Sager, der er bestemte til at blive paa Skolen, saaledes at hver Slags Ting der kar sin bestemte Plads, og der altid hersker den fornødne Orden derinde. Ved Undervisningens Slutning før Aarsprøven tømmes Skabet, saaledes at hver Discipel faar de ham tilhørende Sager hjem med sig for at bringe dem tilbage ved næste Skoleaars Begyndelse. Derefter afgiver Ordensduxen Nøglen til Ordføreren og ligeledes, efter at have bragt alt i Orden i Skabet, ved Undervisningens Slutning før Halvaarsprøven samt ellers før de større Frier.

36. Ellers sørger Ordensduxen for alt, hvad der hører til den udvortes Orden i Klassen. Derfor møder han ved Skoletidens Begyndelse, saa snart der lukkes op, har Lov til at blive i Klassen i Fritiden, naar og saa vidt hans Forretninger som Ordensdux gjør det fornødent, og forlader ikke Klassen, før alt er i Orden. Om Morgenen omdeler han i Tide Morgensangsboøgerne, saa vel som hver Gang de ellers skal bruges, og samler dem igjen sammen efter Brugten. Før Undervisningens Begyndelse sørger han for, at den sorte Tavle er ren, Svampen fugtig, og Kridt tilstede i tilstrækkelig Mængde. Om Morgenen skriver han Dato i det øverste Hjørne til højre paa Tavlen. Naar der mangler Blæk i noget Blækhus, melder han det i Tide til Skolens Pedel. Umiddelbart før hver Time omdeler han de Bøger og andre Sager, der skal bruges i Timen, og som han gemmer i Skabet, sørger ligeledes for at skaffe til Veje, hvad der ellers skal bruges i Timen, enten Landkort, Forskrifter, Passer eller andet lignende, og bringer efter Timens Slutning igjen hver Ting paa sin Plads.

36. Ordensduxen forsyner Ordføreren med Pen til Kathedret men kan efter sin Tjenestetids Udløb faa den tilbage igjen. I det hele har han at gjøre alt, hvad der til Ordens Overholdelse paalægges ham af nogen Lærer eller af Klassens Ordfører. Mener han, den sidst nævnte stiller urimelige Fordringer til ham, kan han klage for Rektor.

37. I den Klasse, der undervises i Stuen, hvor Uret findes, giver Ordensdux til de paa Listen ved Siden af Uret angivne Tider med Skoleklokken Tegn til Undervisningens Begyndelse eller Ophør.

38. Hver Klasse eller Klasseafdeling foretager selv for hver Maaned Valget af en **Ordfører**. Valget foregaar den sidste Dag i hver Maaned, helst i den første Skoletime, under Ledelse af den Lærer, der i denne Time arbejder med Klassen. Hver Di-

scipel afgiver derved sin Stemme paa tre af hans Klassefæller. Viser det sig ved den endelige Optælling af Stemmerne, at der i blandt de tre Disciple, der har faaet flest Stemmer, er nogle, der har faaet lige mange Stemmer, foretages der bundet Valg mellem disse. Valgets Udfald indføres af vedkommende Lærer i Klassens Dagbog, saaledes at der blot angives, hvilke tre Disciple der har faaet flest Stemmer, og hvor mange hver af dem har faaet, saavel som Udfaldet af det bundne Valg, hvis et saadant er foretaget. I den første paafølgende Fritid forevises da Dagbogen for Rektor, som da tager Bestemmelse om, hvem der skal være Ordfører for den næste Maaned; og denne faar da ved Undervisningens Slutning Skuffenøglen af den fratrædende og tiltræder selv sin Bestilling Morgen efter.

39. **Ordføreren** er den betroede Discipel i Klassen og fører som saadan Ordet for denne i alle Sager, hvorom den ønsker at henvende sig enten til Rektor eller til nogen Lærer. Har hele Skolen noget at andrage for Rektor, sker det gjennem samtlige Ordførere.

40. Foruden at Ordføreren nøjagtig har at udføre alle særlige Paalæg, han faar af Rektor eller af nogen Lærer, har han Overtilsynet med alt, hvad der hører til god Orden i Klassen, og holder saaledes ogsaa Ordensdux til at gjøre sin Skyldighed. Naar som helst der i Klassen enten i Samlingskvarteret eller i Fritiden eller i en Time under Lærers Fraværelse har fundet nogen Uorden Sted, er det ham, Rektor venter Oplysning af om Uordenens Ophavsmand. Saa snart der ingen Lærer er tilstede i Klassen, sørger han for, at Døren aabnes til Naboklassen, men indtager selv Pladsen ved Siden af Kathedret og har derfra Tilsyn med

de andre Disciple i Klassen. Udebliver en Lærer 10 Minuter efter en Times Begyndelse, sender Ordføreren Ordensdux med Melding derom til Rektor. Viser han sig udygtig til sin særlige Gjerning, uefterrettelig eller upaalidelig i det, der er ham betroet, maa han finde sig i den Skam, at Rektor betror hans Hverv til en anden Discipel.

41. Ordføreren vaager over, at hver Discipel ved sin Ankomst paa Skolen henlægger Stilebogen med den Stil, der skal leveres, paa det dertil bestemte Sted. De samlede Stilebøger bringer han ved Undervisningens Begyndelse ned i Lærerstuen. Med det samme melder han for Læreren, hvem der ikke har leveret sin Stil, for at Læreren kan bemærke det i Dagbogen. Ønsker en Lærer Stilebøgerne bragte til sit Hjem, er Ordensduxen forpligtet til at gjøre det, og Ordføreren maa paasé, at det sker til fastsat Tid. Hver Gang der er blevet kundgjort, at der finder en almindeligere Hjemsendelse af Meddelelsesbøger Sted, henter han for sin Klasses Vedkommende paa det opgivne Sted til den hver Gang fastsatte Tid Bøgerne og giver hver Discipel sin. Til den hver Gang fastsatte Tid modtager han dem igjen af hver især, afgiver dem til Rektor ved det første Timeskifte efter, at Dagens Undervisning er begyndt, og melder med det samme, hvilke der ikke er komne tilstede.

42. Ved Undervisningens Begyndelse melder Ordføreren i Begyndelsen af den første Time til den tilstede værende Lærer, hvem der ikke er tilstede af Klassens Disciple, for at det kan blive indført i Klassens Dagbog. Samme Melding bringer han til Rektor, saa snart Lejlighed dertil gives, for saa vidt det ikke af en af Rektor paategnet, paa Klassens Katheder fremlagt Seddel kan ses, at Rektor er vidende derom; ligeledes, om nogen Discipel i Løbet af en Time paa Grund af Ildebefindende har faaet Lov til at gaa hjem. Er der i en Time om nogen Discipel i Klassen blevet indført noget i Klassens Dagbog, fremstiller han ham for

Rektor, saa snart denne kommer tilstede paa Skolen, og medbringer saa Dagbog og Pen. Og saa snart der i Løbet af Undervisningstiden af nogen Lærer er gjort nogen som helst Bemærkning i Dagbogen, afgiver han denne samme Dag ved Undervisningens Slutning til Rektor.

43. Ordføreren har Nøglen til Kathederskuffen i sit Verge, gjemmer, naar der ikke undervises i Klassen, i Skuffen Klassens Dagbog, for saa vidt den ikke skal afgives til Rektor, samt Pennen, som han har Ret til at faa hos Ordensdux men igjen skal afgive til ham ved Ugens Ende, og fremlægger igjen begge Dele ved Begyndelsen af næste Time. Skal Klassen tilbringe en Time i en anden Stue end den, den har hjemme i, bringer han Dagbog og Pen derhen samtidig med, at han bringer sine egne Sager derhen. Af Klassens Disciple har ingen anden end han Lov til at se i Dagbogen. Savner en af de andre Kundskab om noget, der ham vedkommende er indført i Dagbogen, giver Ordføreren ham Meddelelse derom uden at afgive Dagbogen til ham eller lade ham selv se i den. Han sørger for, at der altid i Dagbogen findes Klakpapier af tilstrækkelig Størrelse, og for at i Timen en brugelig Pen er tilstede paa Kathedret.

44. I den sidste Undervisningstime i hvert Fag i hver Kalendermaanend sørger Ordføreren for, at Arbejdsbogen er tilstede ved Timens Begyndelse, for at Læreren deri kan indføre sin Meddelelse om Maanedens Arbejde. I det Tilfælde, at Bogen i samme Time skal bruges i en anden Klasse, træffer han Aftale med denne Klasses Ordfører, om at denne skal bringe ham den, saa snart vedkommende Lærer har skrevet i den.

45. Er en Discipel uvidende om en Lektie, er det Ordføreren, han derom maa kunne faa Oplysning hos. Naar en Lærer i et Fag, hvor ingen Gjenneingang af Lektien bruges, har paalagt Ordføreren saadant, paaligger det ham, i det Tilfælde

at denne Lærer ikke har faaet sat Lektie for, at foresætte hele Klassen en Lektie af almindelig Størrelse.

46. Ved hyer Skoleuges Slutning har han efter endt Undervisning at paasé, at den forløbne Uges Ordensdux, før han forlader Skolen, afgiver Skabsnøglen til sin Eftermand. Ved Undervisningens Slutning før Aarsprøven og Halvaarsprøven samt ellers før de større Ferier modtager han Skabsnøglen af Ordensdux, afgiver den tilligemed Nøglen til Kathederskuffen til Rektor, modtager igjen begge ved Undervisningens Begyndelse næst efter og afgiver Skabsnøglen til Ordensdux.

47. For at Ordføreren kan varetage sine Pligter tilbørlig, er det særlig vigtigt, at han om Morgen altid møder betimelig.

Udsigt
 over
Afgangs- og Aarsprøven
 i
 Viborg Kathedralskole og dens Forberedelsesskole
1885.

Mandagen d. 15. Juni.

8—12.	6. og 5. Kl.	<i>Udarb. i Modrsml., bndn. Opg.</i>
	4. Kl.	<i>Udarb. i Modrsml.</i>
4—8.	6. og 5. Kl.	<i>Fransk Stil.</i>
	4. Kl.	<i>Arithmet. Udarbdls.</i>

Tirsdagen d. 16. Juni.

8—12.	6. og 5. Kl.	<i>Ovrstls. fra Latin.</i>
	4. Kl.	<i>Geometr. Udarbdls.</i>
4—8.	6. og 5. Kl.	<i>Udarb. i Modrsml., fri Opg.</i>
	4. Kl.	<i>Latinsk Stil og Ovrstls. fra Engelsk.</i>

Torsdagen d. 25. Juni.

8.	4. Kl.	Nr. 3—12 (3 begynder). Mathematik.

Fredagen d. 26. Juni.

8.	4. Kl.	13—2 (13). Mathematik.

Mandagen d. 29. Juni.

8.	6. Kl. (1).	Dansk og Oldnordisk.
4.	6. Kl. (3).	Tysk.

Tirsdagen d. 30. Juni.

8. 6. Kl. (5). Græsk.
4. 6. Kl. 1—6 (1). Fransk.

Onsdagen d. 1. Juli.

8. 6. Kl. 7—12 og Priv. (7). Fransk.

Torsdagen d. 2. Juli.

8. 6. Kl. (9). Engelsk.
8—11. Kl. b. *Dansk Gjenfortælling.*

Fredagen d. 3. Juli.

8. 6. Kl. (9). Historie.

Lørdagen d. 4. Juli.

8. 6 Kl. (11). Naturlære.
8—10. Kl. a. *Regning.*
8—11. 3., 2. og 1. Kl. *Dansk Stil.*
9—10. Kl. b. *Dansk Diktat.*
10—11. Kl. a. *Dansk Diktat.*
11—2. 3., 2. og 1. stud. Kl. *Latinsk Stil.*
3. Rkl. *Ovrstls. fra Engelsk.*
Kl. b. *Regning.*
Kl. a. *Dansk Gjenfortælling.*
4. 4. Kl. 6—15 (6). Geografi.

Mandagen d. 6. Juli.

8. 4. Kl. 16—5 (16). Geografi.
8—11. 3. Kl. *Arithmet. Udarbdls.*
2. og 1. Kl. *Regning.*
11—2. 3. Kl. *Geometr. Udarbdls.*
2. stud. Kl. *Fransk Stil.*
4. 4. Kl. 8—17 (8). Fransk.

Tirsdagen d. 7. Juli.

8. 4. Kl. (13). Historie.
8—11. 3. stud. Kl. *Fransk Stil.*
1. Kl. (1). Naturhistorie.
Kl. a. (1). Dansk.

(Tirsdagen d. 7. Juli).

- 11—1. 3. Rlkl. (1) og 2. Rlkl. (1). Naturhist.
 4. 4. Kl. 1—10 (1). Græsk.
 11—19 (11). Naturhistorie.
 4—7. 5. Kl. (1). Historie.

Onsdagen d. 8. Juli.

8. 4. Rlkl. (5). Engelsk.
 8—10. 3. Rlkl. (2) og 2. Rlkl. (2). Fransk.
 Kl. a. (4). Historie.
 8—11. 2. st. Kl. (1). Naturhistorie.
 11. 4. Kl. 12—18 (12). Græsk.
 11—1. Kl. b (1). Naturhistorie.
 Kl. a (6). Religion.
 11—2. 1. Kl. (3). Historie.
 4. 4. Rlkl (11). Dansk.
 4—7. 5. Kl. (4). Naturlære.
 4. st. Kl. *Fransk Stil.*
 2. st. (3) og Rlkl. (3). Religion.

Torsdagen d. 9. Juli.

- 8—10. 3. Rlkl. (3) og 2. Rlkl. (4). Tysk.
 8—11. 5. Kl. (6). Dansk og Oldnordisk.
 3. st. Kl. (1). Historie.
 2. st. Kl. (5). Geografi
 1. Kl. (5). Geometri.
 11—1. 3. Rlkl. (4) og 2. Rlkl. (5). Historie.
 Kl. b (3). Religion.
 11—2. 3. st. Kl. (3). Naturhistorie.
 2. st. Kl. (7). Tysk.
 1. st. Kl. (7). Latin.
 4. 4. Kl. 18—7 (18). Fransk.
 4—7. 3. st. Kl. (6). Tysk.
 2. st. Kl. (9). Latin.
 1. Kl. (10). Arithmetik.

Fredagen d. 10. Juli.

8. 4. Kl. (16). Tysk.
 8—10. Kl. b (5). Historie.
 8—11. 5. Kl. (8). Græsk.
 2. st. Kl. (11). Geometri.
 11—1. Kl. b (7). Geografi.
 11—2. 3. st. Kl. (8). Geometri.
 2. st. Kl. (13). Fransk.
 4. 4. Kl. 1—10 (1). Naturhistorie.
 4—7. 5. Kl. (10). Latin.
 3. st. Kl. (11). Græsk.
 1. Kl. (12). Tysk.

Lørdagen d. 11. Juli.

8. 6. Kl. (12). Latin.
 4. Rlkl. og mat. stud. (19). Naturlære.
 8—10. Kl. a (9). Geografi.
 8—11. 5. Kl. (13). Tysk.
 1. Kl. (14). Religion.
 11—1. 3. Rlkl. (1) og 2. Rlkl. (6). Geografi.
 Kl. b (9). Tysk.
 11—2. 3. st. Kl. (13). Arithmetik.
 2. st. Kl. (15). Historie.
 4—6. Kl. a (11). Tysk.
 4—7. 3. stud. Kl. (16). Geografi.
 3. mat. stud. (17) og 3. Rlkl. (2). Naturlære.
 3. Rlkl. (2) og 2. Rlkl. (1). Matematik.
 1. Kl. (16). Fransk.

Mandagen d. 13. Juli.

8. 4. Kl. (18). Latin.
 8—10. Kl. a (14). Naturhistorie.
 8—11. 5. Kl. (12). Engelsk.
 3. st. Kl. (18). Fransk.
 1. Kl. (18). Dansk.

(Mandagen d 13. Juli).

- 11—1. Kl. b (11). Dansk.
 11—2. 5 Kl. (14). Fransk.
 2. st. Kl. (17). Arithmetik.
 1. Kl. (21). Geografi.
 4—6. Kl. b (13). Fransk.
 4—7. 3. st. Kl. (21). Latin.
 3. (3), 2. (4) og 1. (9) Rlkl. Engelsk.

Tirsdagen d. 14. Juli Kl. 5 Efterm. holdes Skolens Aarsfest til Kundgjørelse af Prøvernes Udfald, hvorefter Sommerferien begynder.

Mandagen d. 6. Juli holdes Optagelsesprøven baade for Kathedralskolens og for Forberedelsesskolens Vedkommende over de fra Undervisning andensteds indmeldte Disciple. **Prøven begynder ufravigelig Kl. 8.**

Undervisningen aabnes igjen i det ny Skoleaar Onsdagen d. 19. Avgust Kl. 8.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Aarsfesten indbydes Disciplenes Forældre og Foresatte saa vel som enhver som helst, der ellers maatte have Sind til at følge med Skolen og dens Gjerning.

Føktoratet for Viborg Kathedralskole, d. 9. Juni 1885.

Jl. Jl. Lefotii.
